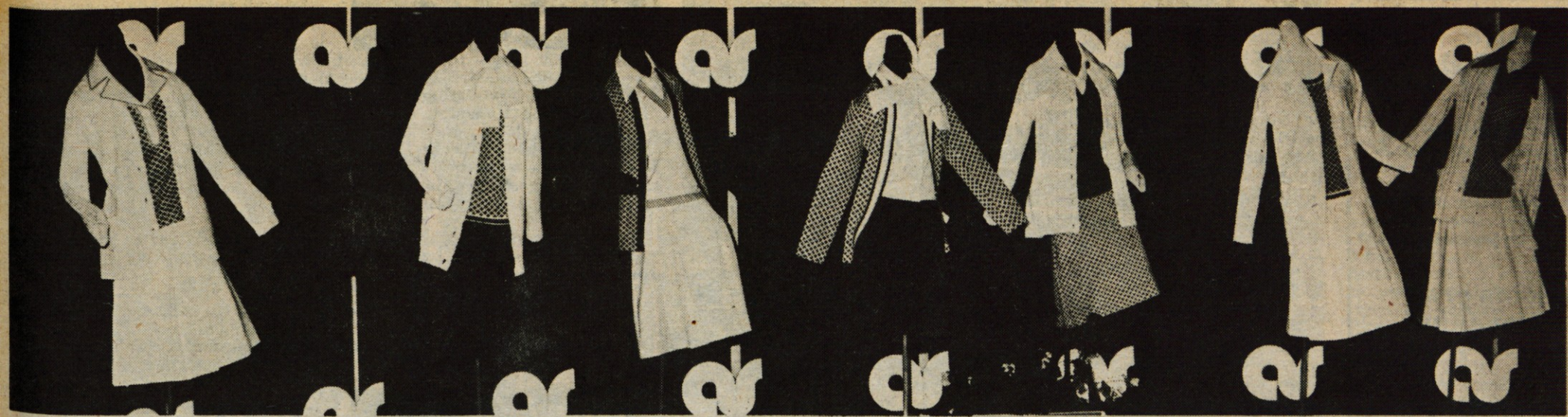

Spet odličje za radovljiško ALMIRO! Na 19. sejmu MODA '74 v Ljubljani so za svojo kolekcijo izredno uspešnih modnih pletenin — predstavili so se v elegantni kombinaciji surove bele in cimetove barve — prejeli diplomu »Ljubljanski zmaj.«

Leto XXVII. Številka 18

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sreda, 6. 3. 1974
Cena: 1 dinar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ocena reševalne akcije v Nomenju

Uspešno reševanje in pomanjkljivosti

Odbornikom radovljiške občinske skupščine je bilo na sredini seji predloženo poročilo o reševalni akciji v železniški nesreči januarja letos v Nomenju. Ocenili so, da je bila akcija uspešna, da pa je bilo tudi nekaj pomanjkljivosti. Zato so na seji sklenili, da mora občinska skupščina v proračunu ali na podlagi dogovora z delovnimi organizacijami zagotoviti denar za nakup nekaterih tehničnih in drugih predmetov za reševanje. Treba bo opredeliti nekatera stališča glede civilne zaščite. Zahtevali pa so tudi, naj republiška skupščina temeljito preuči pomanjkljivosti v železniškem prometu in v prometu na železnici.

Vprašanje, kako se je lahko zgodila tako huda železniška nesreča 22. januarja v Nomenju, v kateri je izgubilo življenje pet potnikov, velika pa je bila tudi materialna škoda, je na predzadnji seji radovljiške občinske skupščine postavil že republiški poslanec iz Radovljice Franc Jere. Takrat je bilo pojasnjeno, da bo podrobno poročilo o nesreči podano na eni prihodnjih sej skupščine. Ker preiskovalni postopek še ni končan in se je precej razširil, poročila o

vzrokih nesreče še ni. Vendar je bilo na zadnji seji radovljiške občinske skupščine že podano poročilo o reševalni akciji.

Ugotovljeno je bilo, da je bilo reševanje v dokaj neugodnih pogojih zelo uspešno, da pa so se pokazale tudi nekatere pomanjkljivosti, ki jih je v prihodnje treba odpraviti. Po eni strani je prevoz ponesrečenih olajšala cesta, po drugi pa je bil prav zato promet precej oviran. Izkazalo se je, da rezanje pločevine z varilnimi aparati ni najboljša (saj bi lahko prišlo do požara) in da bi bile primernejše motorne žage za kovino. Le-teh pa trenutno pri nas ni. Tudi sedanji reševalni avtomobili za prevoz ponesrečenih niso primerni, saj med prevozom ponesrečenim ni moč nuditi zdravniške pomoči. Zato bi morala vsaka zdravstvena postaja imeti vsaj en večji reševalni avtomobil. Ker jeseniška bolnišnica nima UKW zveze, ni bila mogoča zveza med bolnišnico in krajem nesreče. Tako ni bilo moč organizirati dajanje strokovnih navodil kirurgov reševalcem. Poseben problem je bila tudi organizacija reševanja. Ni bilo namreč odgovornega posameznika,

ki bi vodil reševanje in kateremu bi se morali podrežati zdravstveni delavci, tehnični reševalci, gasilci, miličniki ter drugi. Takšna reševanja bi morali voditi vodje štabov civilnih zaščit. Le-ti pa v občini in tudi drugje še niso dovolj usposobljeni, nimajo pa tudi ustreznih razpoznavnih oznak.

Na podlagi teh ugotovitev je občinska skupščina sklenila, da je treba zagotoviti denar za nabavo potrebne reševalne opreme; pričeti z akcijo za nabavo večjega reševalnega avtomobila; nabaviti ustrezne UKW zveze; organizirati pouk za štabe civilne zaščite in poveljnike enot CZ ter določiti civilni zaščiti primerne oznake.

Občinska skupščina je izrekla tudi javno priznanje ekipam in posameznikom za požrtvovalnost v reševalni akciji. Javno priznanje so izrekli gasilec iz Nomenja in LIP Bled, gasilec iz jeseniške železarnice, zdravstvenemu osebju iz Bohinjske Bistrice in z Bleda in Jerneju Jensterlu ter Ivanu Lunarju.

Ko so razpravljali o vzrokih nesreče, je predsednik občinskega štaba civilne zaščite Franc Cuznar postavil vprašanje o varnosti v železniškem prometu in v prometu nasploh. Poudaril je, da železniška podjetja ob ukinjanju čuvajnih in podobnih objektov niso poskrbela za ustrezne varnostne ukrepe. Menil je, naj republiška skupščina posebej preuči to vprašanje. Skupščina je ta predlog sprejela in bo opozorila republiško skupščino.

A. Zalar

Možni kandidati za vodilne funkcije

Radovljica, 5. marca — Dopoldne je bila skupna seja izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze in koordinacijsko-kadrovske komisije pri občinski konferenci SZDL Radovljica. Na seji so določili možne kandidate za vodilne funkcije v občinski skupščini Radovljica.

Možni kandidat za predsednika občinske skupščine, ki bi funkcijo opravljal profesionalno, je inž. Polde Pernuš, za podpredsednika skupščine Ivan Cerkovnik. Za predsednika izvršnega sveta, ki bi funkcijo prav tako opravljal profesionalno, je Franc Podjed.

Ostali možni kandidati so: za predsednika družbenopolitičnega zbora občinske skupščine Ferdo Bem in za podpredsednika Pavle Tolar; za predsednika zbora krajevnih skupnosti Franc Jere; za predsednika zbora združenega dela Jože Kapus in za podpredsednika tega zbora Jože Meršol.

O možnih kandidatih bodo razpravljali še na drugi seji občinske kandidacijske konference v Radovljici, ki bo 15. marca.

A. Z.

Dirk v Škofji Loki letos ne bo

Takšni odločitvi organizatorjev je botrovalo slabo cestišče na progi

Pred dnevi, na redni letni skupščini AMD Škofja Loka, so člani navzočim gostom in predstavnikom tiska tudi uradno sporočili, da letošnjih dirk za Nagrado Loke, ki bi bile jubilejne, 25. po vrsti, ne bo. Čeprav je tekmovanje uvrščeno v mednarodni koledar FIM in čeprav se je prijavilo že več kot 50 tujih motoristov, so organizatorji zaradi slabega stanja cestišča prireditve odpovedali.

Menda je vsem še živo v spominu lanska tragična nezgoda, v kateri so umrli ponesrečeni dirkač in četverica gledalcev. Dasi je izčrpna preiskava pokazala, da vodstva ne zadene nobena krivda in da moramo usodni razplet dogodkov pripisati izključno le neobičajni okvari stroja (do podobnih ugotovitev so prišli tudi strokovnjaki FIM, ki bi v nasprotnem primeru Ločanom zagotovo prižgali rdečo luč), je pripravljali komite vendarle opustil. Poglavitni razlog sta slabo, dotrajano in preozko cestišče ter pomanjkanje denarja. Če bi namreč hoteli temeljito prenoviti progo ter jo usposobiti za večje hitrosti, bi potrebovali težke milijone. Sredstev pa za zdaj ni in pri AMD Škofja Loka so upravičeno menili, da je v pogojih, ki so znatno slabši kot pred tremi ali štirimi leti, nesmiselno izvesti spektakel. Najbrž bi ne bili porušeni niti stari kategorijski niti absolutni rekord steze (145,163 km/h), kar seveda pomeni nazadovanje.

Toda Ločani hkrati poudarjajo, da čez Nagrado Loke nikakor niso naredili poslovnega križa. Preveč popularnosti je v minule četrt stoletja prinesla mestu ob Sori, preveč navdušenih pristašev si je pridobila. Samo v zadnjih desetih letih, denimo, so vzdolž 4,5-kilometrskih piste našli skupno 315.000 ljudi. Brž ko bodo cestišču ustrezno preoblikovali profil ter mu nadeli svež asfaltni plašč, mislijo z dirkami nadaljevati. A še prej naj bi na določenih, posebej izbranih točkah uredili skrbno zavarovane prostore, namenjene obiskovalcem. Ta sklep je pravzaprav več kakor nujen, kajti bolj nediscipliniranega občinstva kot v Škofji Loki po izjavah nastopajočih ne vidite nikjer drugje v Evropi. Poznavalci razmer trdijo, da je čudež, ker do katastrofe ni prišlo že kdaj prej, na kakem mnogo bolj kritičnem delu in v trenutkih, ko so ljudje odrinili redarje ter nekontrolirano tekali čez progo. Morda bi načrtovane tribune in stojšča kazalo ne samo zavarovati, marveč tudi močno zastražiti.

I. G.

Prireditve ob dnevu žena

JESENICE

V sredo, 6. marca, bo v dvorani delavskega doma na Javorniku glasbena prireditev Urica veselih domačih pesmi. V programu bosta sodelovala otroški pevski zbor in ansambel Mikron.

V četrtek, 7. marca, bodo odprli razstavo gobelinov v mali dvorani delavskega doma na Jesenicah. Po kulturnem programu ženskega pevskega zbora bo 28 razstavljen predstavilo 127 gobelinov. Razstavo je pripravil jeseniški DOLIK.

V petek, 8. marca, bo ob 18. uri v dvorani amaterskega gledališča na Jesenicah koncert ženskega pevskega zbora Jesenice, ki ga vodi profesor Milko Škoberne.

KRANJ

V Kranju bodo proslave po delovnih skupnostih, krajevnih skupnostih in šolah ter vzgojno-varstvenih ustanovah. Mladinski aktiv Strazišče in osnovna šola Lucijan Seljak bosta v prostorih osnovne šole pripravila proslavo v četrtek, 7. marca, ob 19. uri.

V Kranju so družbenopolitične organizacije občine za torek, 5. marca, odkupile predstavo Ukane Prešernovega gledališča iz Kranja. Vstopnice so razdelili osnovnim organizacijam po delovnih organizacijah, le-te pa tistim ženam in dekletom, ki so bile ali so še vedno aktivne v samoupravnih in drugih organih.

Za drevi pa so v delavskem domu pripravili koncert ženskega pevskega zbora z Jesenic in solistov ljubljanske opere. Koncert bo ob 19.30.

RADOVLJICA

V radovljiški občini osrednje proslave ne bo, organizirali pa bodo proslave po delovnih organizacijah, šolah, vzgojno-varstvenih ustanovah in krajevnih skupnostih.

TRŽIČ

Delavska univerza Tržič je pripravila v paviljonu NOB v Tržiču koncert harfistke Uršičeve. Koncert bo na dan žena, v petek, ob 18. uri.

ŠKOFJA LOKA

V škofjeloški občini bo osrednja proslava drevi ob 18. uri v prostorih restavracije na Spodnjem trgu. Proslavo, na kateri bo Zlatka Jan govorila o Ženi včeraj in danes in na kateri bo v kulturnem programu sodeloval ženski kvartet ter dijakinja gimnazije, organizirajo krajevne organizacije Škofje Loke.

D. S.

Jubilejni planiški teden pred durmi

Danes teden se bo v Planici začel jubilejni planiški teden v proslavo 40-letnice Planice. V dolini pod Poncami je zdaj dovolj snega, saj ga je v minulih dneh nasulo več kot pol metra, tako da bo prireditev zanesljivo po načrtu. V sredo, 13. marca, ob 10. uri bo državno prvenstvo za člane na 80-metrski skakalnici, že naslednji dan pa se bodo najpogumnejši spustili po 160-metrski skakalnici.

Kranjske sindikalne igre

V soboto in nedeljo v Mojstrani

Organizacijski odbor za izvedbo sedmih zimskih sindikalnih športnih iger pri občinskem sindikalnem svetu v Kranju je sklenil, da bo tekmovanje članov in članic sindikata iz kranjskih delovnih organizacij v soboto in nedeljo v Mojstrani. Za tekmovanje je prijavljenih blizu 700 članov sindikata.

Naročnik:

jubilejna
mešanica
BRAVO

netto 100g

ŠPECERIJ
BLEDO

XIII. mednarodni spomladanski kmetijski sejem od 12. do 21. 4. 1974

Castro odpotoval

Zadnjega februarja je kubanska delegacija sklenila osemdnevni obisk v naši državi. Delegacija, ki jo je vodil drugi sekretar KP Kube, prvi podpredsednik vlade in minister revolucionarnih oboževalcev sil Raul Castro Ruz, je bila pri nas na povabilo predsedstva ZKJ.

Manjšina proti preštevanju

V Austriji je bil prejšnji teden kongres avstrijske ljudske stranke. V referatu, ki ga je prebral šef stranke doktor Schleinzner, je zahteval čim bolj konkretno, čim bolj pošteno in čim bolj natančno ugotovitev, kje živi slovenska manjšina na Koroškem in kako močna je. To naj bi bil pogoj za pomiritev na Koroškem in za izboljšanje odnosov z Jugoslavijo.

Kot je znano, slovenska narodnostna skupnost na Koroškem kakršnokoli obliko preštevanja odločno odklanja.

Boni za bencin

Auto-moto zveza Jugoslavije je sporočila, da bodo Jugoslavi tudi letos lahko kupili bencinske bone za potovanje v tujino. Bone za 200 litrov bencina bodo dobili, če bodo z avtomobili potovali v Grčijo, Bolgarijo, na Madžarsko, v Austrijo, ZR Nemčijo, Švico, ČSSR ali na Poljsko.

Tajski veleposlanik v Ljubljani

Pretekli teden se je mudil v Ljubljani novi veleposlanik Tajske pri nas Sanong Nisalak. Sprejel ga je podpredsednik republiške skupščine dr. Jože Brilej in mu po krajšem pogovoru priridel kosilo. Tajski veleposlanik je obiskal tudi podpredsednika republiškega izvršnega sveta Rudija Čačinoviča in podpredsednika mestne skupščine Sergeja Vošnjaka.

Za boljše stike

Predsednik sveta ZSJ Dušan Petrovič se je ob koncu tedna mudil v Romuniji. S predsednikom romunskih sindikatov Mihailem Daleo se je pogovarjal o sodelovanju med sindikalnima organizacijama obeh držav ter o sindikalnem gibanju v sodobnem svetu. Jugoslovanski in romunski sindikati že dalj časa zelo dobro sodelujejo.

Dražji papir

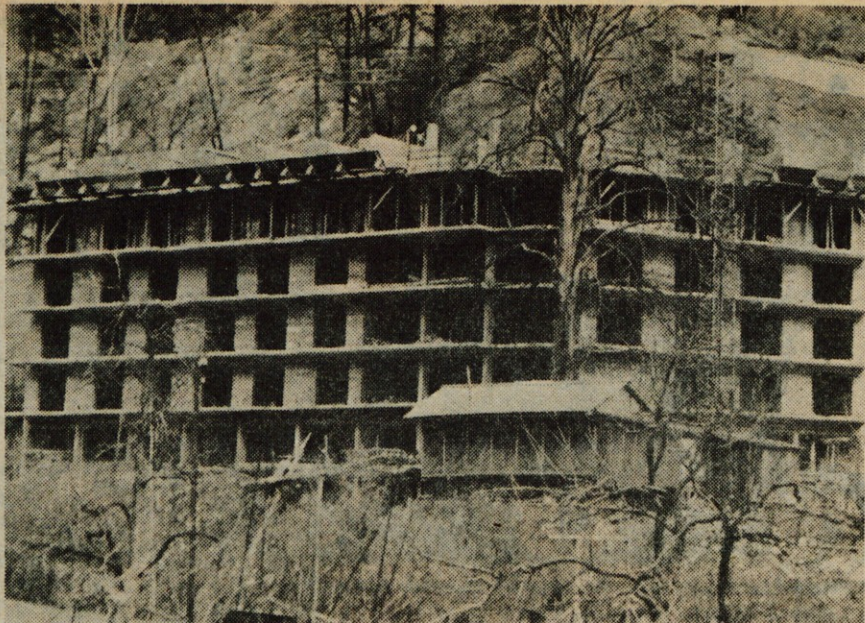
Časopisna podjetja - izdajatelji dnevnega politično-informativnega in drugega tiska ter proizvajalci roto papirja so pretekli mesec sklenili samoupravni sporazum o višji ceni papirja. Časopisna podjetja od 1. marca dalje plačujejo za kilogram roto papirja dinar več kot doslej. S tem se bodo stroški za izdajanje časopisov, časnikov in revij še povečali.

Tito na izletu v Pajzošu

Predsednik republike Josip Broz-Tito, ki je po nasvetu zdravnikov na krajšem oddihu v Karadjordjevu, je bil v petek z ženo Jovanko in članom sveta federacije Ivanom Krajačičem na izletu v Pajzošu pri Iloku. Ko se je peljal skozi Bačko Palanko, Ilok in Šarengrad, so ga prebivalci teh krajev prisrčno pozdravljali.

Naša delegacija na Koreji

Jugoslovanska delegacija, ki jo vodi član izvršnega biroja predsedstva ZKJ Kiro Glihorov, se mudi v Ljudski demokratični republiki Koreji. Tja je odpotovala na povabilo korejske delavske partije. Pogovarjali se bodo o izkušnjah pri gradnji socialistične družbe v obeh državah.

Streha za mirno jesen — Na Zgornjem Plavžu na Jesenicah je jeseniško gradbeno podjetje Sava lani začelo graditi stavbo za tiste oskrbovance doma dr. Franceta Berglja, ki bi jesen življenja radi preživeli skupaj z zakoncem in v udobnejših stanovanjskih razmerah. V stavbi bodo namreč zgradili garsonjere, veliko kuhinjo, dneveni prostor in napeljali vanjo centralno kurjavo. Dom, ki leži v mirnem in lepem kraju Jesenic, bodo sodobno opremili. — Foto: D. S.

1270 komunistov o resoluciji za 7. kongres

V četrtek, 28. februarja, je bila na Jesenicah 2. seja občinske konference ZK Jesenice, na kateri so govorili o oceni in o minulih razpravah o osnutku resolucije za 7. kongres ZKS, o pripravah na volitve ter izvolili delegate za 7. kongres ZKS in 10. kongres ZKJ.

Po razpravah o osnutku resolucije za 7. kongres so ugotovili, da je o njej razpravljalo skupno 1270 jesenjskih komunistov, in sicer v 17 osnovnih organizacijah in treh aktivih. Zelo dobro so razpravo organizirali v jeseniški Železarni, kjer so pripravili tudi dvodnevni seminar. Razprave o osnutku resolucije se je v Železarni udeležilo 86 odstotkov vseh komunistov ali 604.

O resoluciji so na seji dejali: Inž. Marija Vičar: »Resolucijo bomo morali v življenju dosledno upajati in jo uresničevati. Obsoditi moramo negativne pojave. Brez osnovnih, moralnih vrednot ne bomo uresničili tega, kar je opisano v prvem delu resolucije.«

Ludvik Kežar: »Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je akcija dobro uspela. Še pred nobenim kongresom ni bila naša aktivnost in pripravljenost ljudi tako velika. Vse kvalitete, ki smo jih že osvojili in ki jih še bomo, bomo morali ohraniti in jih dosledno spoštovati.«

Dante Jansič: »Vseh nalog prav gotovo še nismo opravili, čaka nas še kar precej dela. Menim, da o takih pomembnih dokumentih v prihodnje ne bi smeli več razpravljati tako nasploh, ampak bi morali obširno gradivo predelati, ga razdeliti v posamezna poglavja, po skupinah. Tako bi lahko zares lahko prav vsi kvalitetno razpravljali.«

Na minuli seji so tudi poslali pozdravno brzojavko predsedstvu SRS ob sprejetju nove slovenske ustave, v kateri so dejali, da s ponosom sprejemamo novo ustavo socializma in dela ter aktivnega vključevanja naših delavcev. Podprli so tudi kandidature Franca Popita, Franca Šetince in maršala Tita. D. S.

Največja skrb obnovi ZK

Na kranjski seji občinske konference zveze komunistov so v sredo popoldne ocenili javne razprave o kongresnih dokumentih. Razpravljali so tudi o poteku politične aktivnosti v pripravah na skupščinske volitve in izvolili delegate za 10. kongres ZKJ in 7. kongres ZKS.

Poudarili so, da so se razprave o izhodiščih za pripravo stališč in sklepov 10. kongresa ZKJ v občini začele že lani poleti. Bile so najprej v organih občinske konference, kasneje pa tudi v vseh večjih osnovnih organizacijah. Podobna je bila tudi ugotovitev za dokumente za 7. kongres ZKS. V okviru teh priprav so komunisti v kranjski občini posvetili največjo skrb obnovi zveze komunistov. Na tem področju je bil storjen precejšen korak, saj so lani v občini sprejeli v ZK prek 300 novih članov. Druga nič manj pomembna naloga, ki so jo prav tako uspešno opravili, pa je politično usposabljanje komunistov. Skozi različne oblike izobraževanja je šlo prek 700 članov zveze komunistov.

V zadnjem obdobju je bilo o osnutku kongresne resolucije in drugega gradiva za kongresa 33 javnih razprav. Gradivo so povsod ugodno ocenili, vendar so menili, da je resolucija na primer premalo konkretna in akcijska in da so v njej premalo poudarjene dolžnosti članov zveze komunistov in občanov nasploh.

Povezovanje in hitrejši razvoj

Na zadnji seji občinske konference zveze komunistov v Radovljici so ocenili aktivnost komunistov v občini pred obema kongresoma, sprejeli delovni načrt občinske konference ZK za letos in izvolili delegate za 10. kongres ZKJ ter 7. kongres ZKS.

Ugotovili so, da je bila v občini živahna predkongresna aktivnost, saj so do srede tega tedna razpravljali o kongresnih dokumentih v 36 osnovnih organizacijah ZK v občini. Bilo pa je tudi več specializiranih razprav. Ob tem niso načeli le začetnih opredelitev v predlogu statuta, marveč opozorili tudi na nekatere probleme v občini. Še posebno skrb so posvetili mladim in sklenili, da mora občinska konferenca ZK sklicati posebno problemsko konferenco o mladini.

Bilo pa je tudi več konkretnih priporočil. Med drugim so opozorili, da bi morali opredeliti vlogo in naloge tudi mestnih krajevnih skupnosti, menili, da minulo in živo delo nista dovolj jasno opredeljena in da bi samoupravni delavski kontroli morali dati večji poudarek. Predlagali so, da bi bolje opredelili položaj zasebnega kmetijskega in gozdarskega proizvajalca, da bi resolucija morala govoriti več o zaščiti naravnega okolja in da bi morala obravnavati tudi prostorsko ureditev šol in domov. Slednje področje je namreč glede investicijske rešitve v Sloveniji preveč zanemarjeno. A. Ž.

Problemska konferenca o mladini

Radovljiška občinska konferenca zveze mladine je med najdelavnejšimi v Sloveniji. To velja še posebno za aktivne mladih delavcev v nekaterih delovnih organizacijah. Manj aktivne pa so krajevne konference ZMS. V radovljiški občini menijo, da bi morale družbenopolitične organizacije posvetiti večjo skrb mladim. Tako so se komunisti že odločili, da bodo pripravili problemsko konferenco o mladinski problematiki. M. Hudovernik

Ko so razpravljali o delovnem programu za letos, so se zavzeli za hitrejšo povečevanje družbenega proizvoda, storilnosti in dohodka. Sklenili so, da bodo ocenili vzroke zaostajanja gospodarske rasti v občini. Ob tem so predlagali, da bi bilo treba usposobiti analitično službo in izboljšati planiranje in programiranje. Opozorili so tudi na tesnejše povezovanje med delovnimi organizacijami v občini in izven nje. Skrb za probleme mladih se odraža tudi v delovnem programu. Zavzeli se bodo za vključevanje mladih v kulturno življenje, športno dejavnost in organizacijo ljudske tehnike in za politično usposabljanje. V krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah pa bo treba zagotoviti prostore za delo mladine. A. Ž.

Jesenice

Pretekli teden je bila v Mojstrani predkandidacijska konferenca, ki jo je pripravil krajevni odbor SZDL. Člani odborov krajevnih družbenopolitičnih organizacij so najprej ocenili dosedanje politično aktivnost v pripravah na volitve in razpravljali o možnih kandidatih za delegate krajevne skupnosti ter o kandidatih za družbenopolitični zbor občine. V razpravi na poročilo o pripravah na volitve so menili, da je evidentiranje dobro potekalo, le premalo je bilo mladih in žensk. Zavzeli so se zato, da evidentiranje postane stalno in da naj poteka vse leto. V drugem delu konference so potrdili listi šestnajstih možnih kandidatov za delegate krajevne skupnosti, strinjali pa so se tudi s predlogom kandidatov za družbenopolitični zbor občine. J. Rabič

Na zadnji seji aktiva komunistov — kulturnih delavcev so razpravljali o novem statutu kulturne skupnosti in samoupravnem sporazumu ter o programu dela in financiranju.

Na seji predsedstva občinskega odbora ZZB NOV so govorili o volilnih pripravah in potrdili kandidate za družbenopolitični zbor občine ter se strinjali s predlogi koordinacijskega odbora za vodilne funkcije v občini. D. S.

Kranj

V krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah v občini bodo ta teden kandidacijske konference. Na njih bodo razpravljali o predkandidacijskem in kandidacijskem postopku in sprejeli statutarne sklepe o številu članov delegacij. V krajevnih skupnostih bodo razpravljali tudi o možnih kandidatih za družbenopolitični zbor občine, republike in zveze in ocenili dosedanje delo krajevnih skupnosti.

Pri občinski organizaciji zveze sindikatov bodo ta teden trije ustanovni zbori občinskih sindikalnih konferenc, in sicer ustanovni zbor občinske sindikalne konference delavcev javne uprave in pravosodja, delavcev gostinstva in turizma in delavcev na področju vzgoje in izobraževanja. — Razen tega so bosta ta teden pri občinskem sindikalnem svetu sestala odbor za zimske športne igre in komisija za varstvo pri delu.

Kranj, 5. marca — Dopoldne se je sestala kranjska občinska skupščina in sprejela statut občine. Razen tega so na seji sprejeli odlok o določitvi delegatskih mest, oblikovanju konferenc delegacij in skupnih delegacij, ki določajo delegate v zbor združenega dela občinske skupščine. A. Ž.

Radovljica

V radovljiški občini so se v ponedeljek začeli zbori občanov, na katerih razpravljajo o predlogih smernic gospodarskega razvoja, komunalne izgradnje in proračuna občine za letos. Hkrati z zbori občanov v občini potekajo tudi kandidacijske konference o pripravah na volitve.

Na zadnji seji radovljiške občinske skupščine so odborniki izrekli javno pohvalo iniciativnemu odboru za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti in njegovemu predsedniku Alojzu Kosu. — Dogovorili so se tudi, da bo naslednja seja občinske skupščine 13. marca. Na tej seji bodo sprejeli statutarne sklepe skupščine občine in odlok o določitvi okolišev in števila delegatskih mest po okoliših za zbor združenega dela občinske skupščine. A. Ž.

Škofja Loka

Včeraj se je sestalo predsedstvo občinske konference ZMS Škofja Loka. Predsednica OK Olga Bandelj je poročala o poteku razprav o osnutku resolucije za 7. kongres ZKS. Sledila je razprava o pripravah na volitve in organizaciji politične mladinske šole. -lb

Tržič

V sredo, 27. februarja, je bila v Tržiču seja iniciativnega odbora za pripravo razstave »Tržič med kongresoma ZKJ«, ki bo v paviljonu NOB. Odprta bo v času 10. kongresa ZKJ, in sicer od 17. maja do 3. junija. Organizator razstave sta občinska konferenca ZKS in Delavska univerza, prikazala pa bo gospodarske, kulturne, športne in druge dosežke tržiške občine od leta 1970 dalje. Med razstavo bodo v paviljonu številne druge prireditve. Predvajali bodo filme o zgodovini in delu ZKJ, razen tega pa bodo imele v dvorani paviljona slavnostna zasedanja družbenopolitične organizacije. -jk

Trenutek za temeljit pogovor

Gospodarske razmere v tržiški občini je bilo eno osrednjih vprašanj, ob katerih se je na zadnjem zasedanju občinske konference ZKS Tržič razvila najbolj živahna razprava. Zakaj?

Lani so v Tržiču ugotavljali zadovoljivo rast akumulativnosti in osebnih dohodkov, ki so se skoraj izenačili s povprečnimi v republiki ter skladnost med rastjo družbenega proizvoda in osebnih dohodkov. Letos so se ocene spremenile. Medtem ko v republiki planiramo 23-odstotno rast družbenega proizvoda, 21-odstotno rast osebnih dohodkov in 19-odstotno rast splošne in družbene potrošnje, so v tržiški tako kot v nekaterih drugih občinskih skupnostih predvideli 12-odstotno rast družbenega proizvoda, 16-odstotno rast osebnih dohodkov in 8-odstotno rast splošne in družbene potrošnje. Akumulativnost gospodarstva naj bi se zmanjšala, kar bi pomenilo hkrati precejšen udarec splošni, družbeni in drugim vrstam potrošnje. Na konferenci so poudarjali, da razmere, v katerih so se znašli Tržičani, niso vzrok za pesimizem, temveč priložnost za temeljit pogovor o ukrepih. Med vzroki, ki naj bi pripeljali do sedanjega položaja, so na konferenci omenjali skokovite podražitve reprodukcijskega materiala ter v zadnjih letih opešano investicijsko de-

javnost. Lani je dobilo tržiško gospodarstvo le 60 milijonov bančnih posojil!

Domači investitorji niso preveč močni. To velja tako za gospodarstvo kot za tako imenovane terciarne dejavnosti (trgovina, turizem itd.). Primer je hotel v mestu, o katerem se pogovarjajo Tržičani že nekaj let. Ker domačega investitorja, ki bi bil sposoben prevzeti celotno gradnjo, ni, vidijo Tržičani rešitev v oblikovanju konzorcija. Investicijska dejavnost v gospodarstvu pa ostaja zadnje čase ponavadi na ravni enostavne reprodukcije.

Na konferenci so bile podane nekatere zamisli, kakšna naj bi bila prihodnja pot tržiškega gospodarstva. Omenjene so bile tudi integracije ter tesnejše in dolgoročnejšo poslovno sodelovanje v občini, regiji in republiki. Vendar, so menili Tržičani, gospodarsko povezovanje občinski skupnosti ne bi smelo jemati denarja in kadrov, kar je bilo pri preteklih integracijah večkrat primer. Cilj gospodarskega povezovanja je krepitev gospodarske moči ter kadrovskega potenciala, ne pa siromašenje. To je najmanjša gorenjska občina prav zaradi odprtosti in dobre volje za povezovanje znotraj regije in prek njenih meja že poznala. J. Košnjek

Žitopromet Senta skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31, tel. 22-053

KOMBINATI, KMETIJSKE ZADRUGE, POSESTVA, KMETOVALCI

Zamenjujemo vse vrste žitaric za vse vrste moke, prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmlino moko, koruzo, pšenični zdrob, koruzni zdrob in ješpren.

CENE SO KONKURENČNE.
Skladišče je odprto vsak dan, tudi ob sobotah, od 6. do 14. ure.

Žitopromet

»Oddih za dimnike«

Na Jesenicah, v bližnji in daljnji okolici je zaradi industrije — proizvodnje in predelave jekla — čutili precejšnje onesnaženje zraka. Zaradi prahu in smrdljivih plinov pa so slabši tudi delovni pogoji v obratih železarn.

V železarni odpravljajo neprijetnosti z uvajanjem sodobnejše tehnologije, uporabo čistejših goriv in seveda z namestitvijo čistilnih naprav. Na Javorniku in na Jesenicah so ukinili uporabo generatorskega plina in s tem precej zmanjšali onesnaženje ozračja, izboljšali pa so se

tudi delovni pogoji v obratih, saj zdaj ni več toliko žveplovega dioksida in ogljikovega monoksida, dima in katranskih par. Kar za trikrat se je zmanjšala količina žveplovega dioksida zunaj obratov, precej manj pa je tudi prahu in saj iz dimnikov.

Ne le z ukinitvijo generatorskega plina, tudi s postavitvijo nekaterih novih objektov je onesnaženje na Jesenicah občutno manjše. V jese- niški železarni so postavili novo aglomeracijo in nabavili čistilne naprave za dimne pline. Poskrbeli so tudi za martinarno, vendar je v teh

obratih še vedno precej rdečega prahu. Čistilne naprave, ki bi jih morali postaviti v martinarni, so zelo drage, obenem pa še ne dovolj preizkušene. Ne nameravajo jih kupiti tudi zategadelj, ker predvidevajo drugačno tehnologijo in bi tako sedanja postavitev čistilnih naprav pomenila nesmotno vlaganje.

Še vedno ostaja glavni problem žveplo v mazutu in tudi zaradi tega žele v železarni nabavljati zemeljski plin.

Onesnaženje je na Jesenicah in v okolici kljub prizadevanjem železarn kar precejšnje, vendar so ugotovili, da je v drugih dveh slovenskih železarnah še slabše. D. Sedej

Vode ne bo primanjkovalo

Praprotna polica — Prebivalci Praprotnice pri Velesovem — vas ima 28 hiš — so že nekaj let negodovali ker jim je v vasi primanjkovalo pitne vode. Sedaj bodo njihove želje uresničene, kajti podjetje Vodovod Kranj je že položilo nove plastične cevi in jih na Trati pri Velesovem priključilo na obstoječi glavni vod, ki napaja tudi Kranj. Dela so bila opravljena v rekordnem času tako, da ni bilo večjih zastojev v prometu in preskrbi z vodo v času del, čeprav je bilo treba opraviti tudi gozdni izsek. Omenimo naj, da so nekatera dela v zvezi s priključkom vaščani opravili že lansko leto. -an

Mladi postajajo vse bolj aktivni

Cerklje — Mladinski aktiv v Cerkljah dolga leta ni in ni mogel zaživeti. Vodstva mladinske organizacije so se vse prepogosto menjala. Pa tudi sicer vsa vodstva niso našla prave poti za delo. Verjetno je, da je bilo del vzrokov pri tem iskati tudi pri starejših, ki mladim niso v pravem času priskočili na pomoč.

Že več kakor leto dni pa je delo mladih čutili vse bolj, zlasti pa po zadnji mladinski konferenci. Novo vodstvo s Stanetom Bobnarjem mlajšim pa je znalo mladino pritegniti in tako je po tolikih letih mladinska organizacija spet našla tisto mesto v družbi, ki ji gre. Omenimo naj, da se je mladina zelo aktivno vključila v obrambno vzgojo, v priprave za bližnje volitve in drugo, poskrbela pa je tudi za zdravo in kulturno zabavno življenje. Ima tudi svoje plesne prireditve. Krajevna skupnost in družbeno-politične organizacije so mladini obljubile, da jo bodo vsestransko podpirale in jim dodelile tudi prostor, če bodo tako dobro delali. -an

Obnovili so ceste

Velesovo — Poročali smo že, da je hudourniška voda lansko jesen napravila v Velesovem in okoliških krajih veliko škodo, saj je bilo poplavljenih veliko hiš in gospodarskih poslopij pa tudi kmetijskih kultur na tamkajšnjih poljih. Narasla voda je napravila veliko škodo tudi na krajevnih cestah, zlasti na cesti Olševek—Velesovo in Češnjek—Adergas. V minulih dneh so vse te ceste temeljito obnovili in na novo nasuli. Vaščani Velesovega pa so razširili in očistili tudi strugo potoka skozi vas, da bo voda lažje odtekala. -an

Tudi v Preddvor več kmečkega turizma

Preddvor — Turistično društvo Preddvor se že nekaj časa pripravlja na izvedbo letošnjega rednega letnega občnega zbora, ki bo v prvi polovici marca.

Turistični delavci tega društva se trudijo, da bi tudi v tem kraju bolj zaživela kmečki turizem, saj imajo za to vse pogoje. V ta namen se je društvo povežalo tudi z znano turistično agencijo Generalturist. Na območju tega društva imajo sedaj že 105 tujskih sob. Od tega jih je kar 50 privatnih. Računajo, da jih bo lahko še več, če se bo sodelovanje z Generalturistom ugodno razvijalo, kakor tudi z drugimi, ki si želijo preživeti svoj dopust ali nekaj dni prijetnega bivanja v tem prelepem kraju pod Storžičem. -an

Za večjo varnost

Brniki — Pred kratkim so na Zgornjem Brniku pri Cerkljah končali dela pri razširitvi križišča na odcepu za letališče. Na tem ostrem in nepreglednem ovinku je bila cesta izredno nevarna zlasti še zaradi nepokritega potoka Reka. Da bi bili domačini in drugi uporabniki teh cest bolj varni, se je krajevna skupnost Brniki odločila, da na tem mestu strugo potoka pokrije z betonsko ploščo, križišče pa razširi za 4 metre. Dela so že končali in ko so postavili tudi prometne znake, so pred dnevi tako preurejeno križišče izročili namenu. To je za kraj in vse udeležence prometa, zlasti za turiste, ki se vozijo po tej cesti na krvavsko žičnico, velikega pomena in so izvajalcem in investitorju zato zelo hvaležni. -an

Nevarni ovinek

Jeprca — Številne voznike, ki vozijo po cesti I. reda iz Kranja proti Ljubljani, moti, da pred ovinkom na Jeprci ni ustreznih prometnih znakov. Ker je sredi levega ovinka asfaltiran odcep za Goričane, cestišče pa precej nagnjeno s slabo označeno sredino, marsikateri vozniki »zapelje« preveč na desno stran. Razen tega je na tem področju pogosto megla, ki še oteži orientacijo. Prav bi bilo, da odgovorni čimprej namestijo manjkajoče prometne znake in s tem poskrbijo za varnost voznikov.

Brez maškarade

Medvode — Letošnji pust je bil v Medvodah spet »pust«. Številni otroci so se sicer oblekli v maškare, toda izostala je tradicionalna maškarada v domu Partizana. Nerazumljivo je, da kraj nima sposobnega organizatorja, ki bi poskrbel za veselje najmlajših. -fr

Cerklje v zastavah

Cerklje — V četrtek, 28. februarja, zvečer je bilo v dvorani združnega doma v Cerkljah veliko zborovanje, ki se ga je udeležilo prek osemdeset predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti in društev iz celotnega območja krajevnega urada Cerklje. V lepo okrašeni dvorani in ob glasbi partizanskih koračnic je zbranim spregovoril o pomenu sprejetja republiške kakor tudi zvezne ustave predsednik krajevnega organizacije Socialistične zveze Cerklje Andrej Ropret. Po krajšem kulturno-zabavnem programu so udeleženci z zborovanja poslali republiški skupščini brzojavno čestitko. -an

Novi prostori za otroško varstvo

Medvode — V vzgojnovarstvenem zavodu Medvode je 115 predšolskih otrok, ob tem pa je še vedno 65 nerešenih prošenj za sprejem. V utesnjenih prostorih 15 zaposlenih komaj zmaguje delo, saj so celo brez otroškega igrišča.

V novem stanovanjskem bloku, ki bo predvidoma zgrajen do 1. septembra, bosta odprta dva oddelka, ki bosta sprejela 40 otrok. Graditev bo veljala 480.000 dinarjev, od česar so polovico prispevale medvoške delovne organizacije. S tem bodo vsaj delno omilili težave z varstvom. Težave bo najbrž odpravil šele nov vrtec, ki bo po načrtih zgrajen leta 1976 s samoprispevkom. -fr

Lekarna še letos

Medvode — Lekarna Medvode že od ustanovitve leta 1960 dela v neprimernih prostorih v pritličju zdravstvenega doma. V zadnjih letih so številne komisije in inspekcije ugotavljale, da bo potrebno lekarno ukiniti. Zato so se pri Lekarni Miklošič odločili za graditev nove lekarne v novem stanovanjskem naselju. Graditi jo bodo začeli že marca in računajo, da bo lekarna še letos predana namenu. -fr

Pogovor o poklicnem usmerjanju

V sredo popoldne je bil v paviljonu NOB v Trzinu razgovor o poklicnem usmerjanju, ki so se ga udeležili starši, učenci 8. razredov tržiških osemletk ter predstavniki temeljne izobraževalne skupnosti, šol ter tovarne Peko, Bombažne predilnice in tkalnice, Lepenke in Tovarne kos in srpov. Kadrovske službe omenjenih delovnih organizacij so pred starše in učence razgrnile letošnje potrebe po učencih v gospodarstvu in jih seznanile s tem, koliko dijakov vajeniških in srednjih strokovnih šol nameravajo letos štipendirati, kje te šole so, koliko časa trajajo, kolikšne so štipendije in kakšen osebni dohodek lahko pričakuje dijak po končanem šolanju. Peko in Bombažna predilnica in tkalnica imata največ potreb. Razen učencev, ki se bodo odločili za čevljarstvo in tekstilne poklice, sta organizaciji pripravljeni štipendirati dijake nekaterih drugih srednjih strokovnih šol ter učence v gospodarstvu, ki so se odločili predvsem za poklice kovinske stroke. Pri Lepenki je še posebno zanimiv poklic »papirničarja«, saj namerava tržiška TOZD Kartonažne tovarne iz Ljubljane širiti proizvodnjo. V Tovarni kos in srpov je iskan poklic strojnega kovača in drugi poklici kovinske stroke. Letos vlada po tržiških delovnih organizacijah, tako manjših kot večjih, precejšnje povpraševanje po ženskih poklicih. Pri Mercatorju se zanimajo za izučitev 15 prodajalk, pri podjetju Oblačila novost pa iščejo večje število šiviljskih vajenk. Delovne organizacije želijo, da jih starši in otroci obiščejo. Pripravljeni so jim odgovarjati na vprašanja, ki jih zanimajo. -jk

Odbor za medsebojna razmerja

OZD Puškarna Kranj,

Ješetova 3

razpisuje
prosto delovno mesto
administratorja
v tajništvu

Pogoji za zaposlitev:
— administrativna šola
— 30 dni poizkusne dobe.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD.

Prijave pošljite v 7 dneh po objavi.

ISKRA — TOVARNA ELEKTROMOTORJEV IN GOSPODINJSKIH APARATOV
Železniki

proda

električni računski stroj-
ček CITIZEN CA-10 (po-
kvarjen)
električno registrirno bla-
gajno REGNA — rabljeno.

Licitacija bo v petek, 8. marca 1974, v splošnem sektorju tovarne ob 10. uri.

Vsem ženam in dekletom za njihov praznik 8. marec smo v naših trgovinah na

— BLEDU
— LESCAH
— RADOVLJICI IN
— JESENICAH

**že pripravili raznovrstna darila
Darila aranžiramo tudi po želji**

Za vaš praznik vsem iskrene čestitke

Živilski kombinat

**TOZD Triglav Lesce
tovarna mehkega peciva
in pekarna**

**TOZD Gorenjka
tovarna čokolade Lesce**

TOZD Pekarna Kranj

vsem ženam čestitamo za njihov praznik

Tovarna obutve Peko Trzin

ponovno razglašala naslednja prosta delovna mesta:

arhitekta

Pogoji: visoka strokovna izobrazba gradbeniške smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali
višja strokovna izobrazba navedene smeri in 7 let delovnih izkušenj;

analitika delovnih mest

Pogoji: visoka strokovna izobrazba ekonomsko organizacijske smeri in tri leta delovnih izkušenj;

pravnega referenta

Pogoji: visoka strokovna izobrazba pravne smeri in 4 leta delovnih izkušenj ali
višja strokovna izobrazba navedene smeri in 8 let delovnih izkušenj;

referenta za informiranje

Pogoji: višja strokovna izobrazba in dve leti delovnih izkušenj ali srednja strokovna izobrazba in 6 let delovnih izkušenj na področju informiranja;

gradbenega tehnika

Pogoji: srednja strokovna izobrazba gradbene smeri in 4 leta delovnih izkušenj.

Kandidati za razglašena delovna mesta naj pošljejo svoje prijave do vključno 10. marca 1974 kadrovskemu oddelku tovarne obutve Peko Trzin oziroma se lahko osebno zglašijo, kjer bodo lahko dobili podrobne informacije.

Zavod za požarno, reševalno in tehnično službo —

Kranj, Oldhamska c. 4

razpisuje na podlagi veljavnih predpisov prvo pismeno dražbo naslednjih predmetov:

1. vozilo za prevoz karamboliranih vozil TAM 2000 z vgrajenim vitlom na motorni pogon, letnik 1967, v voznem stanju, izklicna cena 21.500 din;
2. vozilo VW KOMBI-BUS zaprt, letnik 1966, v voznem stanju, izklicna cena 18.200 din;
3. motorno črpalko SORA 800 l/min., letnik 1966, s 4-sesalnimi cevmi in košem, izklicna cena 5000 din;
4. motorno žago JOBI za rezanje lesa, izklicna cena 600 din;
5. vodno črpalko 1200 l/min., izklicna cena 1000 din;
6. radijski sprejemnik TRIGLAV z vgrajenim gramofonom, letnik 1963, izklicna cena 250 din;
7. televizijski sprejemnik RR-Niš s stabilizatorjem, letnik 1963, izklicna cena 500 din;
8. dinamo za proizvodnjo električnega toka 380 v 15 kW, izklicna cena 200 din;
9. hladilnik HIMO, letnik 1963, izklicna cena 200 din;
10. električni štedilnik na 4 plošče, letnik 1963, izklicna cena 250 din;
11. pisalni stroj OLIVETTI, valj dolg 42 cm, letnik 1965, izklicna cena 647 din;
12. računski stroj ZAGREB, izklicna cena 225 din;
13. loščilec GIRMI, letnik 1965, izklicna cena 161 din;
14. loščilec OBODIN, izklicna cena 105 din;
15. divan, izklicna cena 10 din.

Ogled je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure v Zavodu za požarno, reševalno in tehnično službo Kranj, Oldhamska c. 4, kjer se dobijo tudi vsa pojasnila.

Pismene ponudbe sprejemamo do 15. marca 1974 do 12. ure, ki jih naslovite na zgoraj navedeni naslov z oznako »DRAŽBA«.

Kupec mora takoj ob prevzemu predmeta plačati celotni znesek s prometnim davkom, ki znaša 22,5 % in ga plača samo zasebnik. Prednost pri nakupu ima družbeni sektor.

Odbor 30. divizije
IX. korpusa NOV in POJ
v sodelovanju s predsedniki
občinskih skupščin
Primorske

vabi

vse borce 30. in 31. divizije
na proslavo 30. obletnice
bojnega pohoda XXX. divi-
zije v Slovensko Benečijo.

Proslava bo v soboto,
9. marca, ob 17. uri
v Ajdovščini.

V kulturnem programu bodo
sodelovali: godba milice, Slo-
venski oktet, moški pevski
zbor »Srečko Kosovel« in re-
citarji.

Po programu bo tovariško
srečanje.

Odbor in predsedniki
občinskih skupščin

Sluga dveh gospodov

KUD »Krvavec« iz Sp. Brnikov je
na pobudo Nika Slaparja pripravil
Slugo dveh gospodov Carla Goldoni-
ja. To je delo, ki mu je malokatero
poklicno gledališče v resnici kos,
amaterji iz Sp. Brnikov pa so kome-
dijo del'arte toliko predrugačili, da
smo videli nekakšno ljudsko igro z
zabavnim tekstom. Lahkotne igrivo-
sti Carla Goldonija seveda ni bilo
čutiti, prav tako tudi ne besednih
iger. Skratka, nič tistega, kar bi nam
moral prikazati. Nerodno gestikulir-
anje, slaba dikcija, občutek igral-
cev, da morajo igrati. Vse to je pri-
pomoglo k neorganizirani igri z
monotono ritmiko.

Delo je režiral Niko Slapar, šolnik
in dolgoletni režiser amaterskih gla-
dališč na Trebiji, v Žireh, Cerkljah
in drugod, ki je znan po režijah De-
setega brata, Svetega plamena,
Trojčkov itd., sicer pa je bil tudi so-
šolec in prijatelj Staneta Severja, bil
je organizator prvega srečanja Slo-
vencev v Srbiji (v Veliki Plani) in pe-
vovodja pevskega zbora »Stane Za-
gar«. Režija se Slaparju ni najbolje
posrečila predvsem zaradi izbora
teksta in neizkušenosti igralcev, sa-
mih mladih ljudi, delavcev in usluž-
bencev. Morda so šli tudi prehitro
na oder, že po dvajsetih vajah,
nosilec glavne vloge pa se je je na-
učil kar v dveh dneh.

Po besedah režiserja je vrednost
predstave predvsem v tem, da so
Brničani sploh dokazali, da so
prisotni v tako imenovanem kultur-
nem življenju. To pa je sicer hva-
levredno, a vsak javen nastop pre-
zema tudi posledice. Igra namreč ni
domišljena, niha med dvema skraj-
nostima. Očitna je želja delo odigra-
ti v slogu igre in časa, ko je nastalo,
in med željo biti preprost, tako
imenovano ljudski, kar pa je prav-
zaprav lahko tudi nemoč ali nezna-
nje. Igra je bila govorjena v gorenj-
skem narečju, narečju, ki ga doma-
čini uporabljajo, in to je dobra reši-
tev za ansambel, ki je šele na začet-
ku delovanja. Igralce, pa tudi občin-
stvo, ki jim je komedija namenjena
(gostovali so in bodo v Predosljah,
Podkorenu, na Jezerskem, v Smled-
niku, Žireh, Cerkljah in drugod),
motijo italijanska imena vlog, da bi
delo zares izvenelo »naše«. Možna
rešitev bi bila v tem, da bi imena, ker
že govorijo Linhartov jezik, zame-
njali z imeni iz Matička ali Župano-
ve Micke. Nisem za podomačitev
Goldonija, a v tem primeru bi morda
celotna predstava le izžarevala neko
komunikativnost.

Kot scenograf za sceno, ki je prav-
zaprav ni, je zapisan Sašo Kump. Z
večjo igralsko disciplino pa lahko v
naslednjih gostovanjih pokažejo
dobre kreacije Jože Kristanc, Ivan-
ka Jereb, Štefka Fajfar in Lojze
Vrtnik. Amaterizem ne zahteva le
mnogo dobre volje, pač pa tudi
truda in občutka, da iz malega raste
veliko in da malo nikoli že ni dovolj.

Leto dni delovanja moškega pevskega zbora Tugo Vidmar

Te dni je minilo eno leto, odkar se
je v krajevni skupnosti Vodovodni
stolp ustanovil moški pevski zbor
TUGO VIDMAR. Ustanovljen je bil
na pobudo občanov krajevne skup-
nosti in danes že združuje 24 ljubi-
teljev petja.

Delo zbora in pravilnik zbora sta
narekovala, da so se člani zbora
zbrali na prvi delovni konferenci.
Pregledali so enoletno delo ter
določili smernice za prihodnje leto,
to je do prihodnjega občnega zbora.

Zbor je v prvem letu svojega
delovanja svoje članstvo skoraj
podvojil, z marljivim delom na
vajah, ki so dvakrat tedensko, pa so
uspešni naštudirati 15 narodnih in
borbenih pesmi. V tem letu je zbor
imel pet nastopov, od katerih je bil
najbolj pomemben v Senti vidu pri
Stični, saj je obenem pomenil tudi
prvi javni nastop.

Za v bodoče so si pevci zadali več
nalog: povečati članstvo, pripraviti
prvi samostojni koncert, okrepiti
sodelovanje z družbenopolitičnimi
organizacijami v krajevni skupnosti
ter pripadniki JLA, predvsem pa še
nadalje gojiti slovensko, narodno in
borbeno pesem. Da pa bi bile te
naloge in želje lažje uresničene, zbor
potrebuje še novih pevcev. Zato
vabimo vse občane krajevne skup-
nosti Vodovodni stolp pa tudi druge
ljubitelje lepe pesmi, da se nam
pridružijo. Vaje so vsak torek in
petek v glasbeni sobi osnovne šole
France Prešeren ob 19.30.

Zaradi prezasedenosti je bil dose-
danji predsednik zbora razrešen
dolžnosti, za novega pa je bil ime-
novan Sašo Staroverski.

D. Žumer

Gostovanje kranjskega gledališča

Jesenice — V nedeljo, 3. marca, je v dvorani gledališča na Jeseni-
cah gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja z Ukano. Igralci amater-
skega gledališča Tone Čufar pa se že pripravljajo na novo premiero
Ščuke pa ni. Delo režira Vera Smukavčeva.

D. S.

Brez predstav

Medvode — Medvodčani pogrešajo gostovanja igralcev Mestnega
gledališča ljubljanskega, ki so v prejšnjih letih predstavili celotni
repertoar. Nedelavno kulturno-umetniško društvo tudi ne poskrbi za
gostovanja dramskih skupin iz okolice, tako da dvorana Svobode same-
va. Toda, ni še prepozno in prav bi bilo, da se Medvodčanom le še omo-
gočijo kakovostne gledališke predstave, ki so bile vedno dobro
obiskane.

-fr

Delegat za svet Zgodovinskega arhiva

Škofja Loka — Po določbah statuta zavoda Zgodovinskega arhiva
iz Ljubljane delegirajo v svet arhiva enega delegata tudi skupščine ob-
čin Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. Ker naj bi bil na
podlagi sporazuma s komisijami za volitve in imenovanja ostalih
gorenjskih skupščin delegat v svetu arhiva za to mandatno obdobje s
področja občine Škofja Loka, je škofjeloka občinska skupščina v petek
za delegata z Gorenjske imenovala predmetno učiteljico na osnovni
šoli »Peter Kavčič« Albino Rozman.

-jg

Drevi ženski zbor Jesenice

V okviru proslav, ki jih prirejajo
družbenopolitične organizacije ob-
čine Kranj ob praznovanju dneva
žena bo drevi ob 19.30 v koncertni
dvorani delavskega doma gostoval
ženski zbor Jesenice pod vodstvom
Milka Škoberneta.

Zbor deluje že peto leto in
vključuje v svojih vrstah 35 pevk s
širšega področja od Radovljice do
Jesenic. Uvršča se med redke
slovenske ženske pevske zборе, ki se
ne zadovoljuje z občasnim nasto-
panjem kot dopolnilo programa me-
šanega ali moškega zbora in se ne
zapirajo v ozke meje krajevnega
delovanja. Tri nagrade na med-
narodnih tekmovanjih v Gorici,
srebrna plaketa na zadnjem repu-
bliškem tekmovanju zborov v Mari-
boru in stalno sodelovanje na
radijskih tekmovanjih in srečanjih

govore o nenehnem prizadevanju
zbora za kvalitetno petje in njegovo
povezanost s širšim slovenskim
zborovskim dogajanjem. Številne
skladbe, ki so jih na pobudo zbora
napisali oziroma mu jih posvetili
ugledni slovenski skladatelji, pričajo
o priznanju in naklonjenosti, s kate-
ro spremljajo delovanje zbora in
bogate našo sorazmerno skromno
literaturo za ženski zbor.

Na koncertu bodo razen zbora, ki
se bo prvič predstavil kranjskemu
občinstvu, sodelovali še: tenorist
Florian Zavnik iz Ljubljane, solist
ljubljanske Opere baritonist Jaka
Jeraša z Jesenic in pianistka Silva
Hrašovec iz Ljubljane. Na sporedu
bodo zborovske skladbe od renesan-
se do danes, priredbe narodnih pesmi
in samospevi.

S.

Storitveno in proizvodno podjetje

CREINA

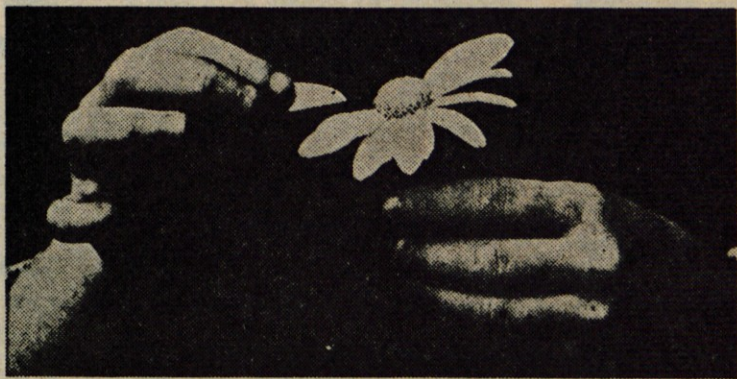
Kranj
s temeljnimi organizacijami

čestita ob 8. marcu
vsem delovnim ženam.

Priporočamo naše turistične in go-
stinske storitve.

Državna založba Slovenije

za 8. marec šopek, ki ne ovene

Pesniške zbirke: novosti

Alojz Gradnik:
LUCIPETER

Gradnikovo zadnje obsežnejše
pesniško delo
104 strani, cena: pl. 50 din

Vitomil Zupan:
POLNOČNO VINO

73 strani, cena: broš. 30 din

Stevan Raičkovič:
BALADA O ZGODNJEM
VEČERU

izbrane pesmi srbskega pesnika
Raičkoviča
85 strani, cena: broš. 32 din

Helmut Scharf:
BESEDA, KI BOSA POTUJE
izbor avstrijskega pesnika Scharfa
47 strani, cena: broš. 28 din

Izbor iz svetovne poezije

Aleksander Blok:
DVANAJST

88 strani, cena: pl. 22 din

Byron:
PARIZINA

104 strani, cena: pl. 13 din

S. T. Coleridge:
PESEM STAREGA
MORNARJA

104 strani, cena: pl. 12 din

T. S. Eliot:
PESMI IN PESNITVE

132 strani, cena: broš. 12 din

Paul Eluard:
NEPRETRGANA PESEM

76 strani, cena: broš. 7,60 din

Tadeusz Rozewicz:
NEMIR

108 strani, cena: broš. 10 din

Eminecu:
LUCIFER

72 strani, cena: pl. 18 din

Hans Magnus Enzensberger:
ZAGOVOR VOLKOV

152 strani, cena: broš. 20 din

Goethe:
PESMI

296 strani, cena: pl. 60 din

Vladimir Holan:
NOČ S HAMLETOM

116 strani, cena: broš. 55 din

Miroslav Krleža:
BALADE PETRICE
KEREMPUHA

176 strani, cena: broš. 46 din

Vladimir Majakovski:
OBLAK V HLAČAH

76 strani, cena: pl. 15 din

Puškin:
JEVGENIJ ONJEGIN
roman v verzih
328 strani z ilustracijami,
cena: pl. 80 din, polusnje 108 din

François Villon:
VELIKI TESTAMENT

128 strani, cena: pl. 35 din

Antologijske zbirke

NOVEJŠA HRVAŠKA POEZIJA

160 strani, cena: pl. 58 din

POLJSKA LIRIKA
DVAJSETEGA STOLETJA

370 strani, cena: pl. 22 din

RIMSKA LIRIKA

252 strani, cena: pl. 60 din

SODOBNA ITALIJANSKA
LIRIKA

256 strani, cena: pl. 44 din

SODOBNA MAKEDONSKA
POEZIJA

172 strani, cena: pl. 15 din

HAIKU

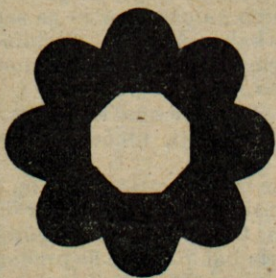
156 strani, cena: pl. 48 din

Vinokurov, Jevtušenko,
Roždestvenski, Voznesenski:
PESMI

96 strani, cena: pl. 8 din

Knjige, ki bodo prav gotovo razveselile vsako
ženo in mater, dobite v vseh knjigarnah in pri
zastopnikih založbe, pismeno pa jih lahko naro-
čite na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Mestni trg 26, 61000 Ljubljana

Konfekcija
Mladi rod
Kranj

Čestitamo vsem delovnim ženam ob nji-
hovem prazniku in jim želimo še veliko
delovnih uspehov in osebnega zadovolj-
stva.

Vsem ženam
čestitamo
za njihov praznik

ŽIVILA
Veletrovina Kranj

Delovna skupnost

ČP Gorenjski tisk
Kranj
TOZD Tiskarna

razglaš
prosto delovno mesto

elektromehanika

Delo je na dve izmeni. Prijave
na razpis oddajte pismeno v
tajništvo ČP Gorenjski tisk
Kranj, TOZD Tiskarna do so-
bote 9. februarja 1974.

GLAS 5

Sreda, 6. marca 1974

Uresničen sen kresne noči

Leopoldina in Franc Globočnik iz Tržiča sta se spoznala na kresno noč leta 1923, leto kasneje poročila in v soboto slavila redek jubilej — zlato poroko!

Lesnina iz Ljubljane je odprla leta 1972 na Primskovem sodobno skladišče in prodajalno pohištva s skupno površino 1200 kvadratnih metrov. Največja gorenjska prodajalna pohištva s široko izbiro blaga najboljših in največjih jugoslovanskih proizvajalcev je odprta vsak dan od 7. do 19. ure, v sobotah pa od 7. do 13. ure. Prodajalci so lesni strokovnjaki in so zato za vsakega kupca tudi dobri svetovalci. Februarja so v prodajalni prodali za 400 milijonov starih dinarjev blaga. Kupcem nudijo poldrug milijon dinarjev kredita z 20-odstotnim popustom, vendar brez porokov. Dostava na dom je brezplačna. Razen tega ima Lesnina v Kranju še prodajalno na Titovem trgu, ki se je specializirala za prodajo kuhinjske opreme. Lesnina praznuje letos 25. obletnico delovanja. Ob tej priložnosti so si v kranjski poslovalnici omislili zanimivo akcijo. Vsakega, ki od 15. februarja dalje v prodajalni kaj kupi, povabijo na skodelico turške kave in na šilček ter ob okrepčilu pokramljuje o usakdanjih problemih, predvsem pri nakupu in izbiri pohištva. (jk) — Foto: F. Perdan

V soboto dopoldne sta pred matičarja skupščine občine Tržič Stanka Stritiha po 50 letih skupnega življenja ponovno stopila Franc Globočnik, rojen 28. aprila 1894 v Tržiču, in njegova zvesta zakonska družica Leopoldina, rojena Volčič 15. novembra 1900 v Kranju. Ob taktih Straussovega valčka in navzočnosti sinov Francija in Tončka ter hčerke Leje in najbližjih sorodnikov sta ponovno izmenjala zakonska prstana in iz rok matičarja sprejela darilo in šopek skupščine občine Tržič.

Globočnikova se nista nikdar zapirala v ozek družinski krog. Posebno oče Franc se je pogosto pojavljal v predvojnem in povojnem družbenem in političnem življenju mesta, bil tržički župan in opravljal številne druge naloge, ki mu jih je zaupala okolica. Ljudje ga zato niso cenili samo v preteklosti, ampak ga cenijo in spoštujejo tudi danes. Pokojnino je dočkal leta 1964 kot tajnik Avtomoto društva Tržič, katerega vnet privrženec je še danes. Njegove ljubezni do avtomobilizma so se »nalezli« tudi otroci, posebno sin Franci, ki je danes med najvidnejšimi avto-moto delavci in organizatorji športnih prireditev te vrste v Tržiču. Mama Leopoldina je bila vsa leta zvesta moževa pomočnica in vzgojiteljica otrok. Ne bi ji prisodil, da bo novembra stara 74 let! Tako čila in živahna je še. Vse, kar je treba ponarediti v hiši, je njena skrb!

»Leta 1914 me je zajela vihra I. svetovne vojne,« se spominja zlatoporočenec. »Še isto leto so me v Galiciji Rusi ujeli in me zaprli. Kot jetnik sem spremljal nastajanje mlade sovjetske socialistične republike. Zdi se mi, da sem eden redkih Tržičanov, ki je imel priložnost poslušati velikega voditelja Lenina. Bilo je v tedanjem Novonikolajevsku. Danes se to mesto imenuje Novosibirsk!«

Po končanem obredu sem imel komaj še toliko časa, da sem Francina in Leopoldino Globočnik povprašal, kje se je pravzaprav začela njuna ljubezen, ki je tako trdna že pol stoletja.

»V Kranju leta 1923 na kresni večer,« odgovarja mama. »Franc je bil pri Crobathovih v Kranju trgovski praktikant. Jaz pa sem pela pri čitalniškem pevskem zboru. Tisti večer je naš zbor pel na poroki Crobathove hčerke Marice. Zvečer je bilo veliko kresovanje. Nismo ga hoteli zamuditi. Tam sva se s Francem prvič seznanila, poznanstvo pa utrdila po kresovanju v Jenkovi gostilni! Leto kasneje, 27. februarja, sva se poročila.« J. Košnjek

Iščemo žensko za čiščenje poslovnih prostorov
za določen čas
Podružnica Delo Kranj, Koroška c. 16, telefon 21-280

SEM TER TJA PO CERKLJANSKEM

(57. zapis)

Glede »cekinov kralja Matjaža« sem dobil še poročilo: da je bil v letih, ko so našli pri Knetu one zlatnike — to je bilo kako leto ali dve pred izbruhom prve svetovne vojne — cerkljanski nadučitelj Josip Lapajne in ne več Andrej Vavken. — Radoveden čakam še na sporočilo — ali se je pri Knetovi žlahti ali pri kakem drugem domačinu ohranil kak Matjažev zlatnik. Da bi ga vsaj fotografiranega mogli uvrstiti v naše zapise. — Menda je bilo vseh cekinov natanko 37, nekaj večjih, nekaj manjših.

OTOŽNICA ZA KONJI

Zadnjič smo zapisali nekaj besed o iskrem konjiču Zelenku, ki ga je po ljudskem izročilu odkupil sam cesar na Dunaju za svojo ježo ali vprego. Moj cerkljanski prijatelj mi sedaj sporoča še to, da so se pri Knetovih še nedavno tega dobro spominjali družinske tradicije: cesarski pooblaščenec so Knetovim ponujali denar ali pa oprostitev od vseh davkov za gospodarja in njegove dediče. Kmečka modrost pa se je odločila za denar. Kajti ta je bolj gotov kot kaka obljuba glede davkov. Kaj pa, če so bili tisti cekini, ki jih je gospodar skril v zidovje, podgane pa izrinile na plan, kupnina za Zelenka?

Sicer pa je bila na Cerkljanskem že od nekdaj razvita konjereja. O tem pripoveduje tudi že Valvasor. In sicer to, da so tedaj konje tudi za prodajo na tuje, posebno v laške dežele. Še proti koncu prejšnjega stoletja so bili Cerkljani ponosni na svoje konje in njihove bleščeče, praznične komate. Podatek, ki mi ga posreduje Janez Polajnar: da je bilo še l. 1889 v fari kar 176 kobil, 87 konj, nekaj žrebcev in 71 žrebet. Sedaj pa je konj v cerkljanskih vaseh le še malo. Ne le v ravnini, pač pa tudi v hribih slišiš namesto hrzanja konj le še ropotanje traktorjev... Namesto pred zapravljenke vpreženih iskrih konjičev srečavaš na poteh le še avtomobile. Celó pri Ambrožu, v Stiški vasi, na Šenturski gori in v Sidražu!

NA POKOPALIŠČU

Praden bomo stopili v prostorno farno cerkevno stavbo in se seznanili z umetninami, ki jih hrani, bo prav, če napravimo prej dva, tri korake po pokopališču.

Najprej: še pred polletjem popolnoma zaraščen nagrobnik pisatelja Antona Kodra — najvišji od vseh — je danes gol, napis je čitljiv. Le obelisk bi kazalo zasukati, da bi bil napis viden s steze, ki je prej tekla drugje.

Potem sem videl, da je le prvotni nagrobnik Andreja Vavkna vzdignjen v steber pokopališke kapelice — da pa je novejši družinski nagrobnik, v obliki slovenskega poljskega znamenja, postavljen na grobu zaslužnega moža. Poslednji vklesani zapis: Jule Vavken, 1908—1945, pokopan v taborišču Ebensee... Torej grob je urejen — prav pa bi bilo, če bi vsaj na nekdanjo Vavkovo hišo vzdignili spominsko ploščo. Solnik, župan in slovenski skladatelj (Vigred se povrne idr.) si je z dolgoletnim delom za Cerklje gotovo vsaj to zaslužil.

Postal sem pozoren tudi na grobek petletnega dečka, ki je bil prvi pokopan na novem pokopališču (do l. 1857 so pokopavali okrog cerkve). Na nagrobniku piše: Janez Rehberger, Pintarjev iz Cerkljan, 29. vel. travna 1852, vmerl 25. vel. serpana 1857; na dan blagoslovitve tega pokopališča, na katerem prvi počiva.

Nagrobna plošča je vzdignjena v pokopališki zid, na grobu pa je zanemarjeno smetišče. Če fantič nima več svojcev, pa je vendar kak urejevalec teh stvari na pokopališču. Do mrtvih, pa najsibo to le neznan, pozabljeni fantek, smo dolžni določenega pietetnega odnosa.

ČEBELICI V GRBU

Na vnanjem cerkvenem zidu, bolj zadaj, na vzhodni strani, je vzdignjena temno siva kamnita plošča z latinskim napisom in grbom v sredini. Okrogla, že precej poškodovana plošča, je pravzaprav nagrobnik — tu okrog cerkve je bilo nekoč pokopališče. Navada pa je bila, da so župnike pa tudi svetne veljake pokopavali tik ob cerkvenem zidu.

In res: nagrobna plošča je vzdignjena v spomin na znamenitega župnika Matijo Breclja (Wrezel ali Wrezl), ki je cerkljansko faro vodil v letih 1634—1657; torej še v času, ko so Cerklje pripadale oglejskim patriarhom. Čebelici v grbu na sredini krožne plošče (velikost 70 cm x 70 cm) pomenita bržčas prisilovno čebeljo mrljivost umrlega župnika, napis na vrhnjem obodu Rerum omnium vicissitudo (izmenjava vseh stvari) pa se nanaša verjetno na vnmno, s katero je Breclj župljane vračal od luteranstva h katolištvu in s tem res »menjal vse stvari« v fari.

Sicer pa ne bo narobe, če prisluhnemo zgodovinarju Josipu Lavtizarju, ki med drugim pripoveduje: Luteranska doba ni odšla brez škode za župnijo. Ljudstvo je bilo vsled verskih prepričav razdvojeno, otrpnila je vna za bogoslužje, vrh tega pa so se polastili krivoverci podružnice šmartinske in spodnjebrniške, kjer so imeli svoje shode. — K sreči pa dobijo Cerkljani v tem času vnetega dušnega pastirja, pravega vojščaka zoper versko brezbriznost; prišel je sicer pozno, toda prišel je! Da spet upiše iz tleče žerjavičev nov plamen duhovnega življenja in oživi verskega duha v mlačnih srcih. Po 23. letih Brecljevega župnikovanja je bila fara skoro brez luteranov... Č. Z.

IVO ZORMAN

Draga moja Iza

Mesto mi je bilo zmeraj po malem tuje. Zrasel sem na njegovem robu in na njem tudi ostal, v hiši, ki ni bila kakor druge. Zato sem se ob miklavževanji stiskal v dvorani kje zadaj, pod galerijo, da bodo prišli, ki so jih klicali na oder, in ugibal, kaj so odnašali v velikih škatlah, v košarah in koških. Zaničeval sem jih zaradi ponižanja, ker so morali naglas moliti in na oder obljubljeni, da bodo pridni, hkrati pa sem si želel, da bi tudi sam dobil tako škatlo. Pri nas smo nastavljali Miklavžu kar peharje, pri nas ni bilo zlatih zvezd in srebrnih angelov. Nikoli nisem stal v prvi vrsti. Ko so ubili kralja in smo v dvorani nastopali, je Benko pogledal skozi luknjo v zavesi, katere matere sedijo spredaj, potem pa je njihove fante postavil naprej in jaz sem se znašel zadaj, kjer me nihče ni videl in kjer tudi sam ničesar nisem videl, ker sem bil med najmanjšimi. Vseeno je bilo, če sem se tam zadaj premikal z drugimi ali pa če sem kar stal. Bil sem prepričan, da se maščujem Benku, ker sem stal, in privoščil sem mu, ker se je Pirčev spredaj obrnil na levo namesto na desno in mu zmedel celo vrsto. Nikoli nikomur nisem bil na obeh, samo kadar sem plačeval grehe, sem jih plačeval huje kot drugi... pa tudi za druge. Ko mi je pater Karel vzel knjigo, ki mi jo je bil Petkov potisnil pod klopio, in ko jo je prelistal, mu je obraz poškratlatel v sveti jezi. Stisnil mi je glavo med kolena, da sem se dušil v široki kuti, in me tepel, dokler se ni zlomila palica. Potem je ves zadihani vprašal... kje si dobil... jaz pa sem molčal, še jokati nisem iz trmoglavosti, a se je dvignil Golob in privoščljivo pokazal na Petkovega. Pater Karel toliko da ni Petkovega pogladil po laseh. Res... je rekel nejeverno in mu vrnil knjigo... gotovo si jo vzel očetu, ne prinašaj tega v šolo... in meni je rekel, naj grem v klop.

Kako zelo sem ga sovražil, Petkovega, kako po nepotrebnem sem sovražil sošolce v lakastih čevljih na zaponko in z malico, zavito v svileni papir! Moral bi bil sovražiti Benka in patra

91

Karla, pa sem se ju samo bal, ker jima nisem dorasel. Benku ali patru Karlu nisem mogel podstaviti noge, kakor sem jo lahko podstavil Petkovemu.

Prišel bo čas... sem si govoril, kakor si govore nemara včasih vsi nemočni otroci. Prav nič nisem vedel, kakšen bo tisti čas, in še slutil nisem, da bo prišel v zmagovitem maju, ko se bom vračal v mesto z vero v srcu in z vonjem po borovi smoli v laseh. Takrat sem jim dorasel, takrat sem jih tudi prerasel, vse patre Karle in Benke in Petkove, vse mrzle tete in bledikave sestrične in bratrance z dvojnimi podbradki in strice Josipe... vse.

Kakšna samozavest!

Kakšna zmot!

Ker me mesto ni moglo preplaviti, me je obšlo, kakor obide voda nadležne čeri in se v loku zaje v mehkejši, v udobnejši breg. Življenja nismo mogli ukleniti v struge poštenja, pravičnosti in dobrote, našega poštenja, naše pravičnosti in naše dobrote, čeprav smo si jih tako lepo zamislili, čeprav smo toliko sanjali o njih. Življenje je klokotalo in žuborelo po svoje, v strugah, ki so jih določali drugi... ali pa si jih je izbiralo samo.

Življenje je brbotalo in klokotalo in žuborelo kakor pogovor po bratovem pogrebu v naši izbi.

»Judita se je spela za oficirjem,« je pripovedovala bledikava sestrična. »Pri njih je stanoval.«

»Erker se je preneglil, ko je vzel Judito,« je rekel bratranec z dvojnimi podbradkom. »Kaj bo pa sedaj?«

»Nič. Danes ne moreš nič.«

»V vsaki družini se najde črna ovca,« je rekla mrzla teta.

Bratranec pa je ugovarjal:

»Stara družina se nikoli ne izpridi. Po tem jo spoznaš.«

»Grigorjevi...«

»Za Grigorjeve sem zmeraj trdila, da so malomestni,« je rekla sestrična. »Grigorjevi prihajajo iz Rusije, od tam pa še nikoli ni prišlo nič dobrega.«

Poslušal sem in sem razumel komaj polovico ali pa še tega ne. Nisem se mogel vplesti v pogovor, tudi če bi hotel, tudi če bi bilo drugim prav. Pa tega nihče ni pričakoval in tudi maral nisem. Le kadar je kdo rekel kaj takega, kar se ne pove naglas sredi trga, o čemer se samo šepče med znanci in prijatelji, le takrat so se s pogledi v pričakovanju obrnili vame. Pogovor je za hip zastal, potem pa je stekel v novo, bolj varno strugo, dokler ni spet zadel ob čeri. Čeri je bilo toliko...

Zato mislim, da bi bil moral takrat oditi. Iz hiše in iz mesta. In za vselej.

Ne moreš oditi kar tako, ne moreš pustiti dela in se odpeljati kdove kam. Tistikrat sem si rekel:

Jutri se dobiva z Izo... če bodo njeni kam šli.

En sam razlog je, da človek zapusti dom, in tisoč jih je, da ostane. Dóma si vaje, vseh vogalov, vseh vrat in lesenega stropa v izbi in kamnite stopnice pred pragom. Domu vse odpustiš, kakor človeku, ki ga imaš rad, in če se počasi seli puščoba vanj, jo komaj opaziš.

Oče je hodil samo še po hiši. Če je moral na dvorišče, je sedel v voziček. Polona je delala kakor črna živina. Skoraj za vse je bila sama in se je gnala z nekakšno zagrizenostjo, da ji je še oče nekajkrat dejal:

»Ne prisili se, Polona!«

Ni me prosila, samo pogledala me je včasih, pa sem odšel v hlev k živini ali na skedenj, da sem pripravil rezanico, ali pa sem celo napregel in odpeljal na polje. Tudi to.

V tistih tednih se mi je nekajkrat primerilo, da so me zalili prijetni spomini, skoraj solzava otožnost zaradi izgubljenih let. Bilo je nekaj takih spominov, bilo je tele, ki se je ob svitu petrolejke mukoma postavilo na noge, bil je Anton, ki se je, gol do pasu, s hrptom oprl ob naložen voz in ga sam prestavil... zmeraj sem si želel biti kakor Anton... in bila je košara z gnatjo, s pogaoč in sadjevem v senci hrasta, ko smo imeli kosce. Bilo je nekaj takih spominov, da sem si rekel:

Sedaj sem sam... nemara bom kar ostal.

Bili so trenutki slabosti, nihče jim ne uide, trenutki, ki minejo.

Čakal sem, da me bo oče vprašal, kaj bo z domačijo, kaj mislim o tem. Želel sem si tega vprašanja, ker bi mi bil rad odgovoril kaj prijetnega, kaj takega, kar bi mu budilo upanje. In hkrati sem se tega vprašanja bal, bal sem se prenegljenih obljub v trenutku slabosti, ki bi mi jih bilo kasneje žal, a bi jih težko prelomil.

Oče je trdovratno molčal, ko je spregovoril, pa je rekel nekaj, kar še v sanjah ne bi pričakoval.

»Oženil se bom,« je dejal.

Mislim, da je bilo pozno popoldne, zaradi senc, ki so ležale po izbi, in mislim, da je bil zunaj veter, ker je šumenje v kostih njih napolnilo molč, ki je sledil očetovim besedam.

»Kar... tako?« sem vprašal.

6 GLAS

Sreda, 6. marca 1974

Roman je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagrajeno s Kajuhovo nagrado in z nagrado vstaje slovenskega naroda.

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

prodam

Poceni prodam ITALIJANSKO ALPINO, dobro ohranjeno. Fortuna Milan, Žiri 7 1224
Prodaj MLATILNICO in SLAMOREZNICO, oboje v dobrem stanju. Mesec Stanko, Rovt 7, Selca nad Škofjo Loko 1362
Prodaj PRAŠICA za zakol, 150 kg težkega. Zalog 14, Cerklje 1415
Prodaj KRAVO po petem teletu, dobro mlekarico. Zalog 16, Cerklje 1416
Prodaj 6 OVAC. Sp. Brnik 18, Cerklje 1417
Prodaj gradbeno »ŠUPO« in nekaj gradbenega LESA. Virmaše 77, Škofja Loka 1418
Razno rabljeno POHIŠTVO zelo poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku Glasa. 1419

Izdaja CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: CP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 61500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelki 21-194. — Naročnina: letna 90 din, polletna 45 din, cena za 1 številko 1 dinar. — Oproščeno prometa davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodaj dva PRAŠICA po 130 kg. Srednja vas 21, Senčur 1420
Prodaj namizna JABOLKA, 3 din za kg. Zibelnik, Dežmanova 5, Kokrica, Kranj 1421
Prodaj KRAVO. Godešič 43, Škofja Loka 1422
Prodaj 35 W tranzistorski OJAČEVALEC. Kirn Jože, Golnik 16 1423
Prodaj 1000 kg REPE. Luže 24, Senčur 1424
Prodaj BUKOVA DRVA. Pipanova 38, Senčur 1425

Zdravniška dežurna služba v Poljanski dolini

Od 8. do 15. marca od 19. do 7. ure zjutraj bo dežurni dr. Bernik Karel, telefon 69-298, do Gorenje vasi, za ostali del doline, vključno Gorenjo vas pa kličite Zdravstveni dom Škofja Loka, telefon 60-440.

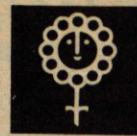
vozila

Prodaj VW 1300, letnik 1966 po ugodni ceni. Struževo 45, ogled vsak dan 1319
Ugodno prodaj FIAT 850, registriran za leto 1974, in betonske PLOŠČE za tlakovanje dvorišča. Ogled od 14. do 15. ure, v soboto pa do 15. ure. Pristov, Vrba 18 1333
Prodaj osebni avto RENAULT 8 MAJOR, letnik 1965. Remic Janez, Cankarjeva 22, Tržič 1387

Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1970. Dolinar, Moše Pijadeja 17, telefon 22-296 1388
Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1971 in diatonično HARMONIKO. Telefon 064-60-259 ali Vincarje 42, Škofja Loka 1426
Ugodno prodaj dobro ohranjen FIAT 600 D, letnik 1962, registriran za leto 1974. Jože Bogataj, Novi svet 17, Škofja Loka 1427
Prodaj avto NSU 1000 C, prevoženih 22.000 km. Škofja Loka, Grajska pot 3 1428
Prodaj osebni avto FIAT 750, letnik 1972 in polosovino za osebni avto AUSTIN. Kranj, Smledniška 23 1429
Prodaj FIAT 750. Breg ob Savi 10, Kranj 1430
Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1965, po generalni. Senčur, Gasilska 35 1431
Prodaj ŠKODO 1000 MB, letnik 1969. Informacije tel. 23-994 od 15. do 18. ure. 1432
Prodaj motorno kolo TOMOS T 12, rdeče barve z vetrobranom. Zor Franc, Moše 13, 61216 Smlednik 1433
Prodaj AUDI 72, letnik 1968, v nevoznom stanju, tudi za ček ali gradbeni material. Mlaka 28, Golniška cesta, Kranj 1434
Kupim MOTOR za škodo 1000 MB, dobro ohranjen. Čadež Franc, Galetova 16, Kranj 1395

kupim

Kupim vlečni OBRAČALNIK BCS. Zupan Francka, Zaloše 8, Podnart

Tovarna čipk,
vezenin,
rokavic in
ženske konfekcije

vezenine
BLED

vsem ženam čestitamo
za njihovo praznik
8. marec

stanovanja

Kupim GARSONJERO v Škofji Loki ali Kranju. Ponudbe na Turistično društvo, Škofja Loka 1341
Lepo opremljeno SOBO v centru mesta oddam takoj poštene ženske. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku Glasa. 1435

izgubljeno

V nedeljo, 24. februarja, sem na poti iz Valvasorjevega doma do Žirovnice izgubila ČRN PULOVER. Najditelja prosim, da ga vrne na naslov: Sajevec Ivica, Visoko 21, Senčur 1436

obvestila

VRTNICE nizke in vzpenjalke dobite v vrtnariji Tušek, Podbrezje. Odprto ves dan, nedelja zaprto 1359

Novi PLESNI TEČAJI v delavskem domu Kranj — ZACETNIŠKI 8. 3. ob 19. uri in 31. 3. ob 9. uri, NADALJEVALNI 30. 3. ob 18.30 1437

ostalo

V Zdravstvenem domu Kranj je bil 1. marca zamenjam siv ženski PLASČ z rožnim vencem v žepu. Ima ga Marija Pungertnik, Adergas 1, Cerklje 1438

kino

Kranj CENTER
6. marca premiera špan.-ital. barv. filma SEDMINUT ZA SMRT ob 16., 18. in 20. uri
7. marca špan.-ital. barv. film SEDEM MINUT ZA SMRT ob 16. in 18. uri, premiera sovjet. barv. CS filma RUSKO POLJE ob 20. uri
8. marca japon. barv. CS film BITKA ZA OKINAWO ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ
6. marca amer. barv. film VELIKI BANČNI ROP ob 16., 18. in 20. uri
7. marca jug. film PAJA IN JARE ob 16. in 18. uri
8. marca sovjet. barv. CS film RUSKO POLJE ob 16., 18. in 20. uri

Kamnik DOM
6. marca ital. barv. film PRESUŠTVO ob 18. in 20. uri
8. marca amer. barv. film V SLUŽBI NJENEGA VELICANSTVA ob 20. uri

Tržič
7. marca ital. barv. film PRESUŠTVO ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA
6. marca šved. barv. film VRNI SE, LJUBEZEN ob 18. in 20. uri
7. marca slov. barv. film PASTIRCI ob 18. in 20. uri
8. marca amer. barv. film POLJUB SMRTI ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE
6. marca ital. barv. film TUJEC, IMENOVAN POKOPALIŠČE ob 20. uri
8. marca ital. barv. film TUJEC, IMENOVAN POKOPALIŠČE ob 20. uri

Radovljica
6. marca franc. barv. film UGRABITEV V PALAČI PRAVICE ob 20. uri
7. marca franc. barv. film PLAVOLASI S ČRNIM ČEVLJEM ob 20. uri
8. marca franc. barv. film DVOBOJ PO SVE-TU ob 20. uri

Jesenice RADIO
6. marca franc. barv. film BENJAMIN
8. marca amer. barv. film ROMEO IN JULIJA

Jesenice PLAVŽ
7. marca amer. barv. film SEDMERICA JEZDI
8. marca franc. barv. film BENJAMIN

Kranjska gora
6. marca nem. barv. film BEG V ZLOČIN
7. marca franc. barv. film BENJAMIN

Bitka za Okinavo

Režija: Kinachi Okamoto
Gl. vloge: Keiju Kabajachi, Yuzo Kayama, Teteuro Tamba
Okinava je največji otok v otočju Riukiu, ki se razprostira med Japonsko in Formozo. Med drugo vojno je bila Okinava stalna tarča zavezniških napadov. Od leta 1945 dalje pa do nedavnega pa je bil otok najvažnejše oporišče ZDA na Pacifiku.

Bitko za Okinavo so že nekajkrat ovekovčili na filmskem traku. Toda japonski pristop zgodovinskemu dogodku ima nekaj svojega, nekaj novega, ima tisto, kar pogrešamo pri ameriški produkciji vojnih filmov, ki je bolj usmerjena v povečevanje svoje armade in njenih uspehov. Priznani režiser Okamoto je skoraj povsem zanemaril zunanjo podobo vojne vihrje ali bolje, ta je ostala le okvir, znotraj katerega se odvija tragedija civilnega prebivalstva in vojske. Slep predanost cesarju, ponos in ljubezen do domovine so prikazani na izpovedno prizadet način. V ospredju je psihološko členjenje japonskega človeka tedanje dobe, ki ne izbira sredstev pri osvobajanju domovine. Ali svoboda ali smrt. Srednje poti ni. M. G.

prešernovo
gledališče

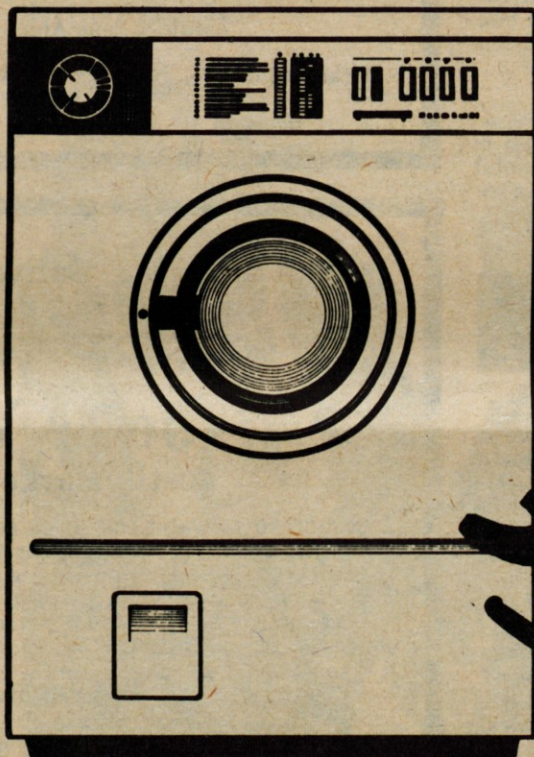
SREDA, 6. marca, ob 19.30 — Svetina-Povše: UKANA; gostovanje v Idriji: ČETRTEK, 7. marca, AKADEMIJA konference za družbeno aktivnost ženske Slovenije.

GLAS 9
Sreda, 6. marca 1974

PRALNI
STROI

GORENJE

PRAVI
KORAK

DO
ZADOVOLISTVA
ŽENE

Vsem ženam za 8. marec
čestita

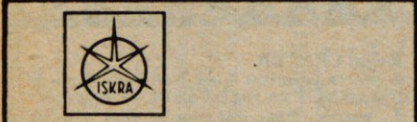
gorenje

**Gostilna
Lojzka Aleš**
Breg ob Savi

Ob dnevu žena čestitam vsem delovnim ženam in jim želim obilo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Rejci perutnine
Kmetijska zadruga Naklo
prodaja enodnevne piščance
vsak torek od 6. do 12. ure dopoldan v valilnici Naklo. Večja naročila predhodno javite pisмено ali na telefon 47-024.
KZ Naklo — valilnica

**ISKRA — TOVARNA
ELEKTROMOTORJEV IN
GOSPODINJSKIH
APARATOV
ŽELEZNIKI,
odbor za kadre pri CDS**

**razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:**

**2 kvalificiranih
strugarjev**
**2 kvalificiranih
rezkalcev**

Pogoji: poklicna šola in 4 leta delovnih izkušenj

Stanovanj ni na voljo.

Ponudbe pošljite na odbor za kadre v 15 dneh od dneva razpisa.

**ZAVOD ZA
ZDRAVSTVENO
VARSTVO
ZA GORENJSKO**
Odbor za medsebojna razmerja
razpisuje
prosto delovno mesto
vodje oddelka
za skupne službe

Pogoji:
— višja strokovna izobrazba pravne smeri
— 5 let delovnih izkušenj
Vloge z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na Zavod za zdravstveno varstvo za Gorenjsko Kranj — Odbor za medsebojna razmerja, Kranj, Gospodarska 9.

**kočna
karnik**

SADNA DREVESNICA IN VRTNARIJA
Nudi za spomladansko in jesensko saditev sadike vseh sadnih vrst
Prodaja od 7. do 16. ure od 20. februarja dalje

Premog

Obveščamo cenjene kupce, da smo že pričeli s prodajo premoga za letošnje jesen-zimo.

Naročila bomo sprejemali le, dokler bodo na razpolago proste količine kurjave.

Priporočamo vam — naročila oddajte takoj!

**Veleželeznina Merkur
PE Kurivo Kranj,
Gorenjesavska 4**

nesreče

Izsiljevanje prednosti
V petek, 1. marca, popoldne se je v križišču ceste drugega reda Kranj—Mengeš s cesto Voklo—Šenčur pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Anton Močnik (roj. 1947) s Poženika je vozil proti Mengešu, ko je v križišču z leve strani pripeljala z neprednostne ceste voznica Ana Zaplotnik (roj. 1947) iz Orehovalj. Voznica je trčila v Močnikov avtomobil, ki ga je dvakrat obrnilo, po 58 metrih pa se je spet postavil na kolesa. V nesreči je bila ranjena sopotnica v Močnikovem avtomobilu Marjeta Močnik. Škode na avtomobilih je za 15.000 din.

Umrli v bolnišnici
Zaradi poškodb dobljenih 19. februarja v prometni nesreči v Hotemožah je 1. marca umrl v ljubljanski bolnišnici Jago Ponjavič, star 40 let, doma s Sp. Jezerskega.

Neprimerna hitrost
V soboto, 2. marca, ob 13.10 se je na cesti prvega reda v Gozd-Martuljku pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Anton Robnik (roj. 1945) iz Kranjske gore je pripeljal prehitro v dvojni ovinek, zaradi česar je njegov avtomobil zaneslo v levo, kjer je trčil v dostavni avtomobil, ki ga je iz nasprotnne smeri pripeljal Jože Klemenčič (roj. 1938) s Pristave pri Trzihu. V nesreči je bil voznik Robnik lažje ranjen in se zdravi v jeseniški bolnišnici.

Nezgoda mopedista
V soboto, 2. marca, popoldne se je na vaški poti v Stari vasi pri Žireh pripetila prometna nezgoda. Voznik mopeda Ivan Mravlje (roj. 1953) iz Žirovskega vrha je med vožnjo popravljaj odelo, zato ni opazil osebnega avtomobila, ki ga je iz nasprotnne smeri pripeljal Alojz Kristan iz Zg. Pirnič pri Medvodah. Mopedist je čelno trčil v osebni avtomobil in padel. Huje ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Avtobusa trčila
Na cesti drugega reda v Gorenji vasi sta v ponedeljek, 4. marca, ob 7.40 v nepreglednem ovinku trčila dva avtobusa. Voznik avtobusa Vinko Šubic (roj. 1943) iz Hotavlj je vozil od Gorenje vasi proti Hotavljam, iz nasprotnne smeri pa je pripeljal Stanislav Peternelj (roj. 1945) iz Stare vasi. Zaradi prekratke razdalje sta se voznika prepozno zagledala in nista mogla pravočasno ustaviti. V trčenju so bili ranjeni štirje potniki: Janez Žakelj (roj. 1908) iz Žirov, Albina Žakelj (roj. 1910) iz Stare vasi, Vinko Reven (roj. 1931) iz Stare vasi in Valentin Bašelj (roj. 1919) s Trebije. Škode na avtobusih je za 15.000 din.

Neprimerna hitrost
V ponedeljek, 3. marca, popoldne je na cesti prvega reda v Žirovnici zaradi neprimerne hitrosti glede na stanje ceste zaneslo s ceste osebni avtomobil, ki ga je vozil Stjepan Ščetarič (roj. 1914) iz Zagreba. V nesreči sta bila voznik in njegova žena lažje ranjena, škode na avtomobilu pa je za 15.000 din.

Zavirala v snegu
V ponedeljek, 4. marca, ob 18.30 je med zaviranjem zaneslo na cesti Škofja Loka — Jecra voznico osebnega avtomobila Sonjo Urevc (roj. 1933) iz Ljubljane. Pri tem je njen avtomobil trčil v nasproti vozeči osebni avtomobil Jožeta Klobučarja (roj. 1933) iz Ljubljane. V nesreči je bila lažje ranjena sopotnica Fani Klobučar iz Ljubljane. Na avtomobilih je za 15.000 din škode.
L. M.

s sodišča

Vse zaradi nižjih davkov

V ponedeljek je okrožno sodišče v Kranju po tridnevni obravnavi izreklo sodbo upokojenemu Ludviku Dobravcu, staremu 51 let, nekdanjemu načelniku davčne uprave v Radovljici. Bil je obtožen, da je kot uradna oseba zlorabil svoje pravice in s tem drugemu protipravno pridobil premoženjsko korist. Zaradi grabeža v zvezi s kaznivim dejanjem zlorabe uradnih pravic iz koristoljubnosti je bil obsojen na poldrugo leto strogega zapor.

Ludvik Dobravec je bil načelnik davčne uprave pri skupščini občine Radovljica vse do upokojitve leta 1972. Kot je sodišče ugotovilo, je Dobravec, ki je poprej v tej službi naredil veliko koristnega, v letu 1971, in sicer od začetka julija pa do srede oktobra napravil hud spodrslijaj. Prevzel je bil namreč nekakšno neuradno pokroviteljstvo nad izgradnjo vikend naselja v Polju v Bohinju, vodil evidenco nad prodajo parcel, ureditvijo naselja ter posredoval in sodeloval pri sklepanju kupoprodajnih pogodb med lastniki zemljišč in kupci. V obtožbi je navedenih dvajset primerov, pri katerih je Dobravec sodeloval. Pogodbe so se pogosto pisale kar pri njem v pisarni. Uslužbenki je dal vse podatke in tako sestavil kupoprodajno pogodbo. V teh kupoprodajnih pogodbah pa so bile vnesene nižje cene za kvadratni meter kot pa so jo dejansko kupci plačali. V pogodbe je vnesel tudi klavzulo, da davek od prodaje nepremičnine plača prodajalec in ne kupec kot je bilo sicer dogovorjeno. Ker so bile v pogodbah nižje cene kot so pa bile sicer ustno dogovorjene in plačane, je bil tudi davek od prodaje odmerjen nižji, pa tudi prodajalcu je ostala cela kupnina. Ker je dopustil, da se je od tako prikazanih nižjih davčnih osnov odmeril sorazmerno temu tudi nižji davek, je na ta način kupcem in prodajalcem pridobil skupno za 41.205,25 din protipravno pridobljene premoženjske koristi, saj je bilo od vseh teh kupoprodajnih pogodb odmerjenega le 36.480 din davka namesto 77.685,25 din.

Sodišče je obsodilo Ludvika Dobravca za dejanje, s katerim je oškodoval družbeno skupnost, na leto in pol strogega zapor. Pri tem je upoštevalo številne olajševalne okoliščine, zaradi katerih je izreklo minimalno kazen. Dobravec je bil vse do tega spodrslijaja dober in vesten delavec, veliko zaslug ima, da je davčna služba na občini bila urejena, nikoli ni bil kaznovan. Bil je v partizanih in v taborišču, ima tudi več odlikovanj. Zaradi njegove dosedanje neoporečnosti in pa ker je hudo bolan, je sodišče kazen izdatno omililo.
L. M.

Trgovsko podjetje

N **nama**

Ljubljana, Tomšičeva 2
objavlja prosta delovna mesta za blagovnico v Škofji Loki

1. hišnika
2. natararja — ico
3. kuharico
4. pomivalko

Pogoji:
pod tč. 1.: splošni ključavničar in 10 let prakse na raznih ključavničarskih, strojniških in vodovodnih delih;
pod tč. 2.: natarar -ica in eno leto prakse;
pod tč. 3.: kuhar in eno leto prakse;
pod tč. 4.: najmanj 6 razredov osnovne šole.

Poskusno delo 1 mesec, delo za nedoločen čas.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska socialna služba podjetja 8 dni po objavi.

**KŽK Kranj
Delovišče vrtnarija**

vam nudi v spomladanski sezoni kvalitetne sveže sadike

vrtnic čajevk in mnogocvetnic po 14 din
popenjavk po 17 din
visokostebelnih vrtnic po 50 din.

ZA 8. MAREC VAM NUDIMO CVETOČE IN DEKORATIVNE LONČNICE, ŠOPKE IN CVETLIČNE ARANŽMAJE PO UGODNIH CENAH.

Za spomladansko sezono vam nudimo vse potrebne sadike in material (gnojila, zaščitna sredstva, šoto, trajnice, cvetne grmovnice, popenjavke, zimzelene grmovnice in podobno) za vaš vrt s potrebnimi nasveti.

Obrnite se na naše vrtnarije Zlato polje, Stražišče, Planina in cvetličarne Rožmarin, Globus in Pri mostu kjer boste solidno postreženi!

Nepričakovano nas je v 70. letu starosti zapustil mož

Ludvik Slabe
krojaški mojster v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 7. 3. 1974, ob 15.30 na kranjsko pokopališče.

Žalujoči: žena Anica in ostalo sorodstvo

Kranj, Ljubljana, Novo mesto, Planina pri Rakeku, dne 5. marca 1974

Zahvala

Ob nenadni izgubi naše drage mame, sestre in tete

Jerce Voglar
gostilničarke v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjene vence, šopke ter za iskreno sožalje. Najlepša hvala vsem sosedom, posebno gospe Križnarjevi, ker ji je vedno stala ob strani. Hvala gospodu župniku za pogrebni obred in poslovljne besede. Hvala pevcem za ganljive žalostinke. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste jo spremljali na zadnji poti.

Žalujoči: hčerka Vera z družino, sestre, brat in ostalo sorodstvo.

Kranj, 4. marca 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi drage mame, sestre in tete

Pavle Gartner
Pirčeve mame

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in znancem za nesebično denarno in drugo pomoč, za darovano cvetje in izrečeno sožalje. Hvala tudi Potrata Francu ter Sindikatu Iskra Kranj, kakor tudi dr. Hriberniku, dr. Bajžlju in gospodu kaplanu Žnidarju. Hvala tudi vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.

Žalujoči: sin Joža, sestra Micka z družino in ostalo sorodstvo

Javornik, 27. februarja 1974

Sporočamo, da nas je v 79. letu starosti zapustila žena in mama

Marija Ramovš
roj. Mandelj — Matičetova mama

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 7. 3. 1974, ob 15.30 iz hiše žalosti na pokopališče v Javorjah.

Žalujoči: mož Janez, sinova Janez in Polde, hčerki Poldka in Olga z družinami.

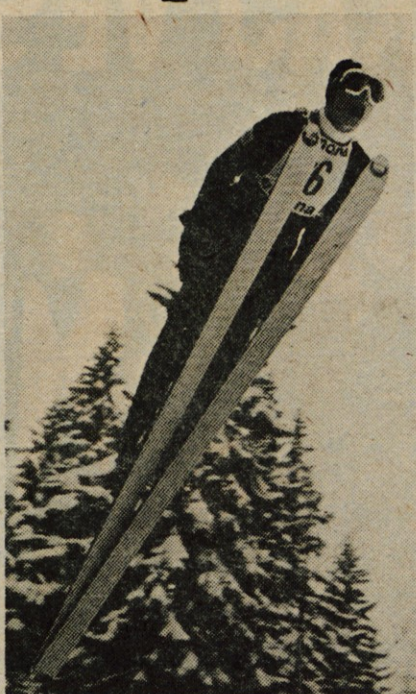
Javorje, Kranj, Škofja Loka, Poljane, Ljubljana, Litija, 5. marca 1974

Domo Polanič — državni prvak

Kranjčan Domo Polanič je dosegel izredno lep uspeh in osvojil naslov državnega prvaka v skokih med starejšimi pionirji. V nedeljo pa bo kot član državne reprezentance nastopil v Švici na tradicionalnem tekmovalstvu najboljših srednjeevropskih mladih skakalcev za pokal Berauer. — Foto: F. Perdan

Več kot 130 mladih skakalcev iz vse Slovenije se je v soboto in nedeljo pomerilo za pet naslovov republiških in državnih prvakov. Tekmovali so pionirji in mlajši mladinci. Največ uspeha so imeli skakalci ljubljanske Ilirije, ki so od petih naslovov osvojili kar štiri. Le v konkurenci starejših pionirjev za državno prvenstvo jim ni uspelo osvojiti prvega mesta. V tej kategoriji pa je zaslužen zmagal Kranjčan Domo Polanič, ki je letos dosegel že nekaj lepih uspehov in torej uvrstitev na prvo mesto oz. naslov državnega prvaka med starejšimi pionirji ni veliko presenečenje. Poleg Ilirije so imeli največ uspeha še skakalci Triglava, ki so dosegli nekaj zelo dobrih uvrstitev tako v pionirski kakor tudi v mladinski konkurenci. Med mladinci se je najbolj izkazal Stane Polanič, ki je bil na državnem prvenstvu peti, na republiškem pa šesti. V konkurenci mlajših pionirjev se je najbolje odrezal med Triglavani Leon Bevc, ki je na državnem prvenstvu zasedel peto mesto. Med starejšimi pionirji pa se je izkazal še Kranjčan Bizjak, ki je na državnem prvenstvu osvojil peto mesto.

Med mlajšimi mladinci se je po slogu najbolj odlikoval mladi ljubljčan Mišo Anžel. — Foto: F. Perdan

Rezultati — mlajši mladinci — državno prvenstvo: 1. Bogataj 210,6 (45, 45), 2. Anžel 206,8 (42,42), 3. Berčič (vsi Ilirija) 205,2 (42, 42), 4. Tršar (Logatec) 198,1 (41,44), 5. S. Polanič (Triglav) 183,4 (42, 39), 7. D. Polanič 168,4 (36,5, 37), 8. Zelnik 167,5 (39, 39), 11. Finžgar, 12. Kežar, 13. Robida (vsi Triglav); republiško prvenstvo: 1. Bogataj 204,3 (44, 45), 2. Anžel 202,7 (41,5, 43), 3. Berčič (vsi Ilirija) 200,9 (42,5, 43,5), 6. S. Polanič 182,2 (40, 42), 10. Robida (oba Triglav) 157,7 (35,5, 36,5);

starejši pionirji — državno prvenstvo: 1. D. Polanič (Triglav) 196,6 (30,5, 30,5), 5. Bizjak (Triglav) 173,2 (26,5, 28,5), 9. Langus (Jesenice) 165,9 (27, 26);

mlajši pionirji — državno prvenstvo: 1. Šoba 191,1 (27,5, 28,5), 2. V. Bajc (oba Ilirija) 190,6 (29,5, 29), 3. Dolenc (Logatec) 179,9 (27,5, 28), 5. Bevc (Triglav) 166,6 (26,5, 27); republiško prvenstvo: 1. V. Bajc 166,9 (26,5, 26,5), 2. Šoba 161,1 (24,5, 26,5), 3. Ulaga (vsi Ilirija) 159,5 (24,25,5), J. Javornik

Žito pred KŽK

KŽK Kranj je bil na smučiščih Krvavca prireditelj VII. tradicionalnega prvenstva v veleslalomu sindikata delavcev živilske industrije SR Slovenije. Ob organizaciji SK Triglav je nastopilo nad 160 tekmovalcev in tekmovalk iz 18 delovnih organizacij. V ekipni uvrstitvi je imela spet največ uspeha Žito Ljubljana pred KŽK in Kolinsko Ljubljana.

Rezultati — moški, do 30 let: 1. Svet (Slovenija vino), 2. Kutin (Planika Kobarid), 3. Glavan (Žito Ljubljana), 8. Ferlin (KŽK Kranj), 9. Počtnik (Klavnica — Špecerija Bled); **moški, nad 40 let:** 1. Podgoršek (Žito), 2. Razinger (KŽK), 3. Aljančič (Žito), 9. Šipek (KŽK), 13. Korbar (KŽK); **ženske, do 30 let:** 1. Gradišar, 2. Pačnik (obe Žito), 3. Ivančič (Kolinska), 4. Smolej (Klavnica — Špecerija Bled), 9. Tomc (KŽK); **ženske, nad 30 let:** 1. Počtnik (Kolinska), 2. Češko (Etol Celje), 3. Grünfel (Žito); **ekipni vrstni red:** 1. Žito Ljubljana (Pirc, Glavan, Gradišar, Podgoršek), 2. KŽK Kranj (Plestenjak, Ferlin, Tomc, Razinger), 3. Kolinska Ljubljana, 4. Intes Maribor, 5. Klavnica — Špecerija Bled (Tomše, Počtnik, Smolej, Šumi). —dh

Športne novice v kratkem

ATLETIKA (B. V.) — Na republiškem prvenstvu v krosu, ki je bilo v Taboru v Savinjski dolini, so nastopili tudi atleti kranjskega Triglava. Med Kranjčani je bil Bizjak pri mlajših mladincih 10., Vukanac pa pri mlajših članih 9.

ALPSKO SMUČANJE (F. R.) — Mladi smučarji škofjeloškega Transturista so zastopali Jugoslavijo na dveh mednarodnih kriterijih v alpskih disciplinah na Češkoslovaškem. V slalomu med mlajšimi pionirji je Gašperšič zasedel 2. mesto, Bogataj je bil pri starejših pionirjih 9., Pintarjeva je bila med mlajšimi pionirkami 3., Oblakova pa med starejšimi pionirkami 10. V veleslalomu je Gašperšič zasedel 9. mesto, Valič je bil med starejšimi pionirji peti, Pintarjeva pa je v tej kategoriji zasedla 2. mesto, Oblakova pa 8. To je bilo tekmovalstvo za tretji evropski kriterij. Na tekmovalstvu v Ryčku (ČSSR) je bila v kombinaciji Pintarjeva 2., Valič pa 6. V slalomu je pri starejših pionirjih Valič zasedel 11. mesto, pri mlajših pionirkah je bila Pintarjeva 4., pri starejših pionirkah Oblakova 11., v veleslalomu je bil Gašperšič 12., Valič 6. in Pintarjeva 2., pri starejših pionirkah pa Tometova 3.

KOŠARKA (B. B.) — Na turnirju v Strazhišču v počastitev spomina premulega igralca Save Ivana Miheliča so organizirali drugi mednarodni turnir, kjer so sodelovale štiri ekipe. 1. mesto so spet osvojili igralci Triglava, ki so premagali Kroy s 74:53 in Savo s 74:55. 2. mesto je zasedla Sava, 3. je bila ekipa Feldkirchna, 4. pa je bil Kroy.

V tekmi pionirjev Triglava in občinske reprezentance so presenetljivo dobro zaigrali reprezentantje in premagali Triglav z 48:41 (31:22). Tekma je bila dokaj hitra, reprezentante pa je odlikovala predvsem velika borbenost.

VATERPOLO (dh) — V zimskem bazenu hotela Ivan v Šibeniku so se končale tridnevne polfinalne borbe skupine A za letošnji jugoslovanski vaterpolski pokal. Med šesterico šibeniške skupine so nastopili tudi Kranjčani, ki so izgubili vsa srečanja ter tako osvojili zadnje mesto.

ODBOJKA (dh) — V spomladanski del prvenstva so startali moški v II. zvezni odbojarski ligi — zahod. Kamničani so doma gostili ravenski Fužinar. Le-ta pa jih je odpravil kar s 5:0.

KOLESARSTVO (dh) — V Poreču je bilo četrto državno prvenstvo v kolesarskem krosu. Po dirki je zvezni kapetan jugoslovanske reprezentance Zvone Zanoškar določil reprezentante za dirko okoli Maroka. Pod vodstvom Veselina Petroviča bodo odpotovali: Pleško, Kunaver, Kuvajla, Pogrnja, Bobovčan in član kranjske Save Zagor.

Zdravko Bogataj iz Gorenje vasi, sicer član ljubljanske Ilirije, je v nedeljo osvojil na Pokljuki naslov državnega in republiškega prvaka med mlajšimi mladinci. Trenira ga prof. Andrej Tomin. — Foto: F. Perdan

Triglav : Elektra 96:61

Kranj, zimska članska slovenska košarkarska liga, Triglav : Elektra 96:61 (47:28), telovadnica osnovne šole Franceta Prešerna, gledalcev 100, sodnika Ličin, Hribar (oba Ljubljana).

Triglav: Kalan 25, Skubic 10, Mavrič 11, Klavara 8, Košir 10, Šilar 18, Lipovac 4, Fartek 8, Nagy 2.

Kranjčani so v 5. kolu doma gostili ekipo Šostanja. Le-ti so pokazali eno najsilabših iger, čeprav so domači košarkarji delali precej napak, predvsem v podajah. Kljub temu pa so mladi gostje zapustili

soliden vtis, saj nastopajo v I. B slovenski ligi.

Lestvica:

Novoteks	5 4 1 391:328 8
Triglav	5 4 1 431:378 8
Vrhnika	4 4 0 329:277 8
Maribor	6 3 3 472:453 6
Beti	4 2 2 351:305 4
Elektra	5 2 3 312:403 4
Marles	3 1 2 193:192 2
Postojna	5 1 4 273:351 2
Ježica	5 0 5 379:463 0

Drevi se bodo Kranjčani v Postojni pomerili z domačimi košarkarji. —dh

Člani: 1. Vinko Lotrič

Članice: 1. Milena Kordež

Naš komentar

Nepričakovane štiri točke

Namiznoteniške igralke kranjskega Triglava že tretje leto dokaj uspešno nastopajo v najvišjem jugoslovanskem ženskem tekmovalstvu v I. zvezni ligi. Poleg njih slovenski namizni tenis zastopajo še igralke ljubljanske Olimpije in Ilirije ter občasno ravenski Fužinar. Obenem pa so Triglavanke edine športnice Gorenjske, ki so v tako visokem zveznem tekmovalstvu.

Ceprav se iz leta v leto borijo za obstanek in če vemo, da izbira tekmovalk ni velika, smo z njihovimi igrami lahko zadovoljni. Če so prva leta v večini srečanj preveč spoštovale svoje nasprotnice, tega ne moremo več reči za letošnjo sezono. Dekleta trenerja Marušiča Žerovnikova, Jakopinova, Zakočeva in Ljuba Novak so se kot kaže otresle začetne treme in se že enakovredno kosajo z veliko bolj rutiniranimi tekmovalkami. S svojo igro so že prej dokazovale, da jim namiznoteniška igra ni neznan, saj so bile v večini srečanj enakovredne. Večkrat so bile pred pomembnimi zmagami, le v zaključnih dvobojih so jih izdali živci.

Kot kažejo rezultati zadnjih dveh kol, pa so prebrodile tudi to krizo. V 12. in 13. kolu, ko so doma gostile novosadsko Vojvodino in beograjski Partizan, so to tudi dokazale. S tako voljo in zagrizenostjo za vsako točko in zmago jih že dolgo nismo videli za mizo. Z velikim poletom so se zagrizle v oba dvoboja in z zmagama nepričakovano osvojile nadaljnje štiri točke. Vojvodinke so bile lahek zalogaj, saj je zatajila najboljša Dardičeva in visok poraz je delno opravičljiv. Še bolj pa preseneča zmaga nad Partizanom. Favorizirane Beograđanke so le nemo zrle v nasprotnice, ki so jih po skoraj triurni borbi ter po odlični igri spravile na kolena. Zmaga je res pičila, toda zaslužena, saj so jo prigrabile vse tri igralke.

Nemalo pa smo lahko začudeni, da te pomembne igre ne obiskujejo gledalci. Spominjamo se še, ko so Kranjčani trumoma drli na vse prireditve z belo celuloidno žogico. Kdor ni prišel pravočasno, ni dobil več mesta. Vse kaže, da v Kranju ni več zanimanja za to zvrst športa. Navedemo naj vam le nekaj dvobojev, in to je večini v vseh, ko Triglavanke doma gostijo nasprotnice, da smo na tekmah prisotni le poklicani. Vseeno pa bi tudi one zaslužile, da bi jih vsaj peščica gledalcev bodrila pri njihovih uspešnih ali neuspešnih potezah. Upajmo, da se bo tudi tu obrnilo na bolje.

D. Humer

Peti Beštrov memorial v smučarskih tekih

Zmaga tekmovalcev Triglava

Pokljuka v nedeljo dopoldne: 30 centimetrov novega snega na dobre pol metra starega. Še vedno je snežilo. Na Kranjski planini se je ob 11. uri začelo tekmovalstvo v smučarskih tekih za memorial Tomaža Beštra s Podblice. To je bilo že peto takšno tekmovalstvo, ki se ga je udeležilo rekordno število tekmovalcev vseh kategorij — prek 200 iz 13 slovenskih klubov. Organizator tekmovalstva je bil smučarski klub Triglav iz Kranja, sodelovali pa so tudi predstavniki krajevne skupnosti Nemilje z veteranom v smučarskih tekih in predsednikom krajevne skupnosti Matevžem Kordežem. (Krajevna skupnost Nemilje z naselji Nemilje, Podblica, Jamnik je namreč letos prvič praznovala krajevni praznik in je tekmovalstvo vključila v praznovanje).

20-članski organizacijski odbor smučarskega kluba Triglav je že ob 5.30 krenil iz Kranja. »Progo in vse drugo smo začeli pripravljati že v petek. V soboto smo si potem še enkrat ogledali terene v Nemiljah, da bi tekmovalstvo organizirali v tem kraju in s tem pripomogli, da bi bilo praznovanje krajevnega praznika ob 30-letnici požiga Jamnika še bolj slovesno. Žal je bilo premalo snega in tako smo se dokončno odločili za Pokljuko,« je povedal predsednik sekcije za teke v smučarskem klubu in predsednik organizacijskega odbora tekmovalstva Peter Zibert.

Vinko Grašič, traser proge pa je dodal: »Na tem tekmovalstvu imamo letos najbolj ugodne snežne razmere. Sneg je kot nalašč za tekače in nekateri tekmovalci so v odlični formi.«

Kot rečeno je na tekmovalstvu nastopilo prek 200 tekmovalcev iz 13 slovenskih klubov. Najbolje so se

uvrstili tekmovalci Triglava, ki so zmagali v ekipni konkurenci. Organizacija Triglava je bila odlična, pod pokroviteljstvom ZP Iskra Kranj pa so letos na koncu namesto pokalov podelili praktične nagrade.

REZULTATI — člani (15 km): Vinko Lotrič 55:35,0, Jože Gortnar 56:04,7 (oba Triglav), Mirko Dretnik (Fužinar) 58:23,6, Jaka Reš (Radovljica) 1:01:25,5, Jože Kovič (Ihan) 1:01:51,6; **ml. člani:** Emil Grad (Dol) 57:33,6, Miha Jelenc (Triglav) 1:10:32,6, Bojan Klemenc (Kamnik) 1:13:42,5; **starejši mladinci (10 km):** Anton Nastran (Alples) 38:44,1, Srečko Bešter (Triglav) 39:25,7, Toni Djuričič (Jesenice) 39:50,7, Jože Manfreda (Lovrenc) 39:54,7, Vinko Pokljukar (Gorje) 40:27,7; **mlajši mladinci (5 km):** Bojan Cvajnar (Olimpija) 20:07,2, Tone Pustovrh (Olimpija) 20:31,3, Janez Kranjc (Lovrenc) 21:05,6, Jože Demšar (Alples) 21:50,4, Milan Soršak (Maribor) 22:07,3; **starejši pionirji (4 km):** Vilko Berce (Alples) 17:55,3, Branko Mandeljc 18:05,5, Dušan Podlogar 18:26,2 (oba Gorje); **mlajši pionirji (2 km):** Bojan Munih (Olimpija) 10:18,9, Samo Arh (Gorje) 10:53,1, Janez Urh (Alples) 11:19,8; **članice (10 km):** Milena Kordež 42:39,2, Helenca Bešter 42:50,4 (oba Triglav); **Marjana Pavlič (Lovrenc) 43:52,3; starejše mladinke (5 km):** Mili Fister (Triglav) 24:02,4, Olga Gorenak (Lovrenc) 25:02,7, Anica Turščak (Lovrenc) 25:52,2; **mlajše mladinke (4 km):** Majda Tajnikar (Olimpija) 20:40,3, Marta Obrulj (Lovrenc) 20:47,9, Anica Kolander (Lovrenc) 21:01,0; **starejše pionirke (4 km):** Zvonka Pogačnik (Ihan) 21:46,0, Melita Stern (Maribor) 23:27,4, Ida Vidmar (Dol) 26:39,7; **mlajše pionirke (2 km):** Zvonka Jurovič (Gorje) 11:58,1, Marija Bešter (Triglav) 13:03,8, Dušanka Desnica (Kamnik) 14:36,3.

A. Žalar
F. Perdan

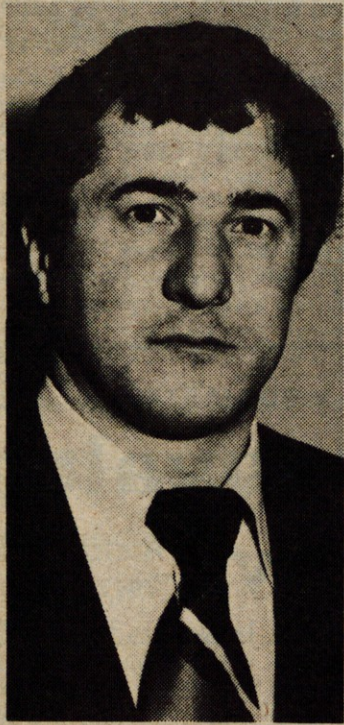
Naši za pokal

Vodja in trener naših smučarskih tekačev Vinko Grašič nam je v nedeljo na Pokljuki povedal, da so že določeni tekmovalci, ki se bodo v nedeljo udeležili tekmovalstva za pokal Hurikala v Nemčiji in tekmovalstva za pokal Berauer v Švici. V Nemčijo bodo potovali starejši mladinci Anton Nastran (Alples), Srečko Bešter (Triglav), Tone Djuričič (Jesenice) in Božo Kordež (Kropa). V Švico pa starejši pionirji Branko Mandeljc, Dušan Podlogar (oba Gorje) in Vinko Berce (Alples) in mlajši mladinci Bojan Cvajnar, Tone Pustovrh (oba Olimpija) in Janko Kranjc (Lovrenc).

GLAS 11
Sreda, 6. marca 1974

1+3

Letošnje tekmovanje ekip aktivov mladih zadrušnikov v znanju na temo Kaj veš o kmetijstvu, ki se je v soboto končalo pri Sv. Duhu, je bilo najuspešnejše in najmnogičnejše doslej. Na področnih izbirnih tekmovanjih je sodelovalo več kot 200 kmečkih deklet in fantov ter dijakov kmetijskih šol. Mladi zadrušniki so bili solidno pripravljeni in pokazali zadovoljivo znanje. O tem pričajo tudi vtisi ljudi, ki so neposredno povezani z delom aktivov mladih zadrušnikov ter z organizacijo tekmovanj Kaj veš o kmetijstvu.

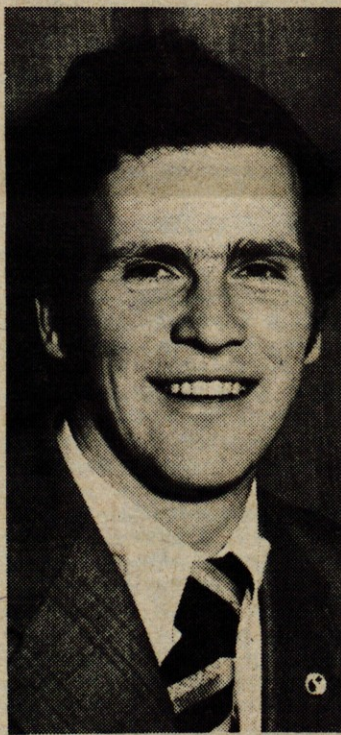
Franc Nelec, inž. agronomije, mentor aktiva mladih zadrušnikov pri Kmetijski zadruzi Škofja Loka:

»Aktiv pri loški zadruzi je bil ustanovljen jeseni leta 1972. Združuje 60 članov. Njihova povprečna starost je 19 let. Jedro aktiva tvorijo zadrušniki, ki so končali poklicne kmetijske šole. Nekateri so že gospodarji na kmetijah, druge pa to še čaka. Aktiv organizira strokovna predavanja in ekskurzije. Bili smo v Švici, kamor nas je povabila takojšnja organizacija kmečke mladine. Udeležujemo se traktorskih in smučarskih tekmovanj, ker člani aktiva niso le dobri kmetijci, temveč tudi sposobni smučarji! Denarno nam pomagata Kmetijska zadruza in občinski sklad za pospeševanje kmetijstva. Aktivne mladih zadrušnikov ocenjujem pozitivno. Razen strokovnosti, ki jo pridobivajo mladinke in mladinci v aktivu, ta oblika dela mlade združuje in zbližuje ter jih navaja k aktivnosti.«

Andrej Petelin, predsednik Zdrúžne zveze Slovenije:

»Mislim, da je bilo tekmovanje zelo uspešno. Ekipa so bile dobro pripravljene, kar je rezultat dela v preteklih mesecih, ko so bila področna tekmovanja. Solidno znanje je dokaz, da so aktivni mladih zadrušnikov dobili potrebno vsebino in odigrali pomembno vlogo pri izobraževanju kmečke mladine. Vprašanja niso bila lahka. Zadrušniki so odgovarjali zavzeto in z utemeljenimi odgovori. Malo je bilo vprašanj, na katera ni bilo odgovorov. Aktivni mladih zadrušnikov še niso dovolj razširjeni. Zadruška zveza Slovenije in republiška konferenca Zveze mladine Slovenije se bosta prizadevali, da se bo ta

oblika združevanja kmečke mladine širila in vključevala čim več mladih. Aktivni mladih zadrušnikov so šola samoupravljanja. To potrjujejo pretekle izkušnje. V letih 1954—1958 smo aktivne že imeli. Prav člani teh aktivov so danes najaktivnejši člani samoupravnih organov kmetijskih delovnih organizacij in obratov za kooperacijo. Da so se aktivni tako razširili, imajo velike zasluge njihovi mentorji, ki so ponavadi mladi kmetijski strokovnjaki! In še druge, nič manj pomembne plati tekmovanj mladih zadrušnikov ne smemo prezreti. Mladi se privajajo nastopanja pred javnostjo, razen tega pa vprašanja niso zgolj strokovna, temveč morajo zadrušniki poznati tudi zadružno in širšo družbeno problematiko.«

Milan Bogataj, 27 let, kmečki sin z Gorenjega brda nad Poljanami, član ekipe aktiva KZ Škofja Loka:

»Študijsko gradivo za tekmovanje smo prejeli od Zdrúžne zveze Slovenije. Sotekmovalca Janko Porenta od Sv. Duha in Tomaž Ingli iz Gorenje vasi in jaz smo preštudirali vsak svoj del. Ni bilo lahko, saj je v gradivu precej številka. Učil sem se predvsem zvečer, ker čez dan ni bilo časa. Ker je bilo lepo vreme, sva imela z očetom kup opravil pri gradnji hleva. Zvečer si utrujen in zaspan in je potreben pri učenju še večji napor. Lani sem bil član loške ekipe na republiškem tekmovanju v Zalcu. Tretji smo bili. Letos nismo imeli sreče, ki je potrebna na takih tekmovanjih. Pri dveh vprašanjih nam je spodletelo in obstali smo na 4. mestu.«

J. Košnjek

KAJ VEŠ O KMETIJSTVU

Črnomeljčani prvi, Ločani četrtri

V prepolni dvorani kulturnega doma pri Sv. Duhu je bilo v soboto zvečer sklepno slovensko tekmovanje ekip mladih zadrušnikov na temo Kaj veš o kmetijstvu. Sodelovalo je 7 najboljših ekip, zmagovalk področnih tekmovanj, ki so zajela več kot 200 mladink in mladincev, članov aktivov mladih zadrušnikov. Ekipa so odgovarjale na vprašanja iz poljedelstva, živinoreje, mehanizacije, zadrušništva in splošnih družbenih tem. Po ogorčenem boju je zmagala ekipa iz Črnomlja pred ekipo Idrije, Rakičana, Škofje Loke, Stične, Pesnice in Vranskega. Vse sodelujoče ekipe so dobile praktična darila, razen tega pa so odšle v ponedeljek na dvodnevno ekskurzijo. Zadruška zveza Slovenije in republiška konferenca Zveze mladine Slovenije nameravata

organizirati taka tekmovanja tudi prihodnje leto. Računata, da bo na tekmovanjih znotraj samih aktivov in na področnih tekmovanjih sodelovalo najmanj 300 mladih zadrušnikov. Po besedah tajnika Zdrúžne zveze Slovenije Slavka Glinška doslej še nobena oblika organiziranja kmečke mladine še ni tako uspela kot aktivni mladih zadrušnikov, saj se tu združujeta strokovno delo in tekmovanje. Razen tega so člani aktivov mladih zadrušnikov tudi člani samoupravnih organov zadrug in obratov za kooperacijo. Aktivni so torej tudi dobra šola zadruške samouprave. Na fotografiji ekipi Črnomlja in Idrije, ki sta po rednem tekmovanju zbrali 38 točk. Pri dodatnih vprašanjih so imeli Črnomeljčani več sreče in zmagali! (jk) — Foto: F. Perdan

Triglav med najmlajšimi prvi

Na Ravnah in v Kranju je bilo v nedeljo letošnje zimsko ekipno in posamično republiško prvenstvo v plavanju za mlajše pionirje A oz. mlajše pionirje B. Na tekmovanju v Ravnah je ekipa Triglava zasedla med mlajšimi pionirji A 5. mesto, medtem ko so prvo mesto zasedli domačini. V ekipi kranjskega Triglava se je najbolj izkazal Šali.

Na tekmovanju v zimskem bazenu v Kranju pa so med mlajšimi pionirji skupine B prepričljivo zmagali Kranjčani. Dosegli so nekaj dobrih rezultatov in odličnih uvrstitev.

Rezultati — pionirji: 50 m hrbtno: 1. Darjan Petrič 42,3, 3. Igor Veličkovič 49,1, 6. Hari Novak (vsi Triglav) 53,5; 50 m prsno: 1. Rok Mihelič (Triglav) 48,9; 50 m kravlj: 1. Edo Ostanek (Rudar) 42,7, 2. Rok Mihelič 42,9, 8. Igor Veličkovič (oba Triglav) 47,6; 100 m mešano: 1. Darjan Petrič (Triglav) 1:32,3;

pionirke: 50 m hrbtno: 1. Tina Krašovec (Ilirija) 45,3, 3. Mirjam Poljška 55,4, 7. Nina Strniša (obe Triglav) 59,9; 50 m prsno: 1. Tatjana Bradaška 49,9, 2. Nina Pajntar 52,7, 6. Mateja Kolman (vse Triglav) 56,4; 50 m delfin: 1. Tina Krašovec (Ilirija) 47,7, 2. Dunja Jekovec (Triglav) 57,2; 50 m kravlj: 1. Maša Burja (Rudar) 44,5, 5. Tatjana Bradaška (Triglav) 49,5; 100 m mešano: 1. Maša Burja (Rudar) 1:55,5, 2. Dunja Jekovec 1:59,2, 3. Mojca Rakovec (obe Triglav) 2:18,9.

J. J.

Strelke za 8. marec

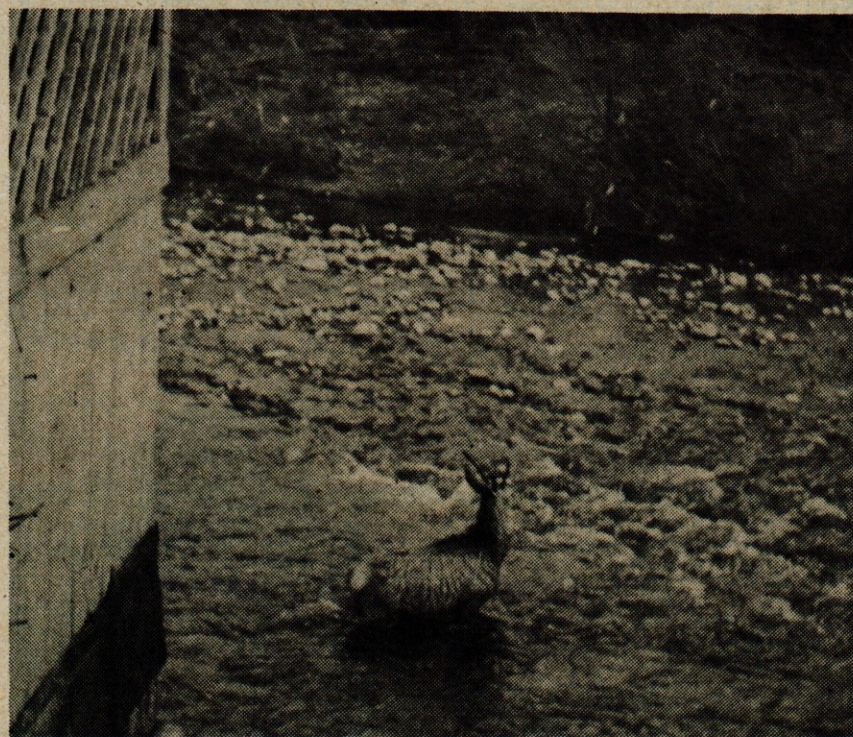
Občinska strelska zveza v Kranju je pripravila za vse članice kranjskih strelskih druščin tekmovanje v streljanju z zračno puško. Nastopilo je 22 tekmovalk, med katerimi je bilo največ strelk iz Predoselj in Čerkelj. Zanimiva je ugotovitev, da je največ strelk v podeželskih krajih, medtem ko v Kranju zaradi neprimernih pogojev za razvoj strelstva število članstva upada. To trditev lahko podkrepimo s podatkom, da je iz petih strelskih druščin, ki delujejo v Kranju, prišlo na tekmovanje le 8 strelk.

Rezultati: 1. Sabo (T. Nadižar) 249, 2. Brezar (Tabor Čerklje) 244, 3. Malovrh (Iskra) 239, 4. Cvetkovič (Sava) 233, 5. Kovač (F. Mrak Predoslje) 231 itd.; ekipno: 1. Franc Mrak I 678, 2. Tone Nadižar 657, 3. Franc Mrak II 605 itd.

B. Malovrh

STISKA BO ODPRAVLJENA — Ob Splošni bolnici Jesenice so začeli urejati zemljišče, na katerem bodo postavili nov objekt. Splošno bolnico na Jesenicah so zgradili nekaj let po vojni, zato imajo hude probleme zaradi nefunkcionalnih in tesnih prostorov. Bolnikov je veliko, pa tudi razvoj medicinske znanosti zahteva postavitev sodobnih medicinskih naprav in aparatov v primernejše prostore. Rešili bodo tudi težave ambulantne službe. — Foto: D. S.

V torek, 19. februarja, so bili Škofjeločani priča nenavadnemu obisku. Prve vesti o »čudnem« gostu so začele prihajati iz vasi Sv. Duh, kjer so sprva otroci domnevali, da gre za osla, kasneje pa so ugotovili, da je čudna prikazen pravzaprav jelen, ki je prek Jelovice, Selških hribov in Križne gore prišel najbrž nekje iz Jelendola.

Malo po 14. uri je nenavaden prišlek prečkal nekaj vrtov pod poslopjem škofjeloškega zdravstvenega doma in ob sotočju Selšice in Poljanščice v Sovodnju preplaval Soro. Nasproti športnega igrišča je nato prečkal živo mejo, mimogrede podrl na cesto žično ograjo s tremi cementnimi stebriči vzdolž in si tako utrl pot v naselje Puštal. Le malo kasneje se je ponovno znašel v vodi pod »hudičev« brujo, kjer se je »kopala« celih petnajst minut! Kratke trenutke so izkoristili številni ljubitelji živali za fotografiranje in opazovanje. Po uspelem »poziranju« fotografom se je jelen ponovno spoprijel z ograjo pri kopališču, ki pa tokrat ni popustila. Obšel je je, zapustil mesto in se izgubil v bližnjem gozdičku!

M. Mavri

V Bitnjah nameravajo asfaltirati ceste

Bitnje — Prebivalci Bitenj bodo na zborih volivcev (prvi je bil v ponedeljek, 4. marca) razpravljali tudi o predlogu krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, da bi letos asfaltirali krajevne ceste, predvsem tiste, ki so neposredno povezane z glavno cesto Kranj—Škofja Loka. Dolžina teh cest znaša 5 kilometrov. Po predračunu Cestnega podjetja naj bi asfaltiranje stalo okrog 165 milijonov starih dinarjev. Kolikšen bo samoprispevek občanov, se bodo pogovorili na zborih volivcev. Dokončno bo odločeno na referendumu. Vsekakor pa bodo morali prebivalci sami zbrati okrog 100 starih milijonov dinarjev. Za manjkajoči denar nameravajo prositi kranjsko občinsko skupščino.

-jk

**DELOVNI LJUDJE
OBČINE ŠKOFJA LOKA,
SODELUJMO,
DOGOVORIMO SE
IN ODLOČIMO,
KAJ HOČEMO
V LETU 1974**

VSEBINA

I. IZOBRAŽEVANJE IN VZGOJA	
— Program Temeljne izobraževalne skupnosti Škofja Loka	
— Program financiranja izobraževalne skupnosti SR Slovenije	3
II. OTROŠKO VARSTVO	
— Program republiške skupnosti otroškega varstva	
— Program otroškega varstva v občini	6
III. KULTURNA DEJAVNOST	
— Program Kulturne skupnosti Škofja Loka	
— Financiranje republiške kulturne skupnosti	7
IV. TELESNA KULTURA	
— Program Temeljne telesnokulturne skupnosti Škofja Loka	9
V. ZAPOSLOVANJE	
— Program Komunalne skupnosti za zaposlovanje občin Kranj, Škofja Loka, Jesenice, Radovljica in Tržič	10
VI. ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE IN VARSTVO	
— Program Skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Kranj	
— Program zdravstvenega varstva	11
VII. POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE	
— Program Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji — Podružnica Kranj	13
VIII. RAZISKOVALNA DEJAVNOST	
— Program raziskovalne skupnosti Slovenije	14
IX. IZHODIŠČA ZA OBLIKOVANJE PRORAČUNA OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA LETO 1974	15

Občani škofjeloške občine! V tej prilogi so objavljeni programi samoupravnih interesnih skupnosti za različne družbene dejavnosti, da bi se natančneje spoznali z njimi, se o njih dogovorili ter končno o njih tudi odločili. To pravico in dolžnost je prinesel razvoj samoupravnih družbenih odnosov, ki izhajajo iz bistveno drugačnega položaja delovnih ljudi. Ti novi odnosi zagotavljajo vsem občanom, da odločilno vplivajo na to, koliko, zakaj in v kakšne namene prispevajo denar, ki doslej ni bil viden pri vsakokratnih mesečnih izplačilih. Pomembno je tudi, da novi samoupravni družbeni odnosi zagotavljajo delavcem, ki dela-

jo na različnih področjih družbenih dejavnosti, v načelu enak družbeno-ekonomski položaj, kot ga imajo delavci na področju materialne proizvodnje.

Torej: pred nami vsemi je odločitev, za katero se moramo javno dogovoriti, ta priloga pa naj pripomore, da bo o teh stvareh vsak naš občan kar najbolje obveščen.

KATERI VIRI DOHODKOV ZA SPLOŠNE IN SKUPNE POTREBE?

Skladno s predlogi za novo ustavo je Skupščina SR Slovenije sprejela zakon o določitvi virov financiranja družbeno-političnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1974. S tem zakonom je postavljeno načelo, da se splošna poraba v proračunih družbeno-političnih skupnosti financira z davki, taksami in drugimi dohodki, skupna poraba v samoupravnih interesnih skupnostih pa s prispevki iz osebnega dohodka delavcev in drugih občanov in s prispevki iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. S tem se nadaljuje stroškovno razbremenjevanje temeljnih organizacij združenega dela z močnejšim zagotavljanjem sredstev iz njihovega poslovnega uspeha.

V določitvi virov dohodkov občin sta glede na novo ustavo vključena davek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja in davek iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. Občine imajo ustavno podlago za uvedbo obeh vrst davkov. Vendar se po sedanjih predlogih in izračunih predvideva možnost, da bi občine v letu 1974 praviloma opustile davek od osebnega dohodka iz delovnega razmerja in da ne bi uvedle davka iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela. V nadaljnjih razpravah bodo dane dokončne opredelitve tega vprašanja, kar bo vsebovano v družbenem dogovoru.

S prispevki iz osebnega dohodka delavcev in s prispevki drugih občanov se financirajo naslednje samoupravne interesne skupnosti:

1. temeljne izobraževalne skupnosti,
2. kulturne skupnosti — temeljne in republiške,
3. telesnokulturne skupnosti — temeljne in republiške,
4. skupnost otroškega varstva — dnevno varstvo otrok in otroški dodek,
5. skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja SR Slovenije (za vse vrste osnovnega zavarovanja),
6. skupnosti zdravstvenega zavarovanja (za vse oblike zdravstvenega varstva, razen nekaterih, ki se financirajo s prispevkom iz dohodka TOZD),
7. skupnosti za zaposlovanje (za naloge, ki se nanašajo na socialno varnost delavcev).

S prispevki iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela se financirajo:

1. izobraževalna skupnost SRS in posebne izobraževalne skupnosti,
2. raziskovalna skupnost,
3. skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije (za valorizacijo pokojnin ter izdatki za rehabilitacijo invalidov in benefici-rano delovno dobo),
4. skupnosti zdravstvenega zavarovanja (za nesreče pri delu in poklicno obolenje, za investicije in nekatere strokovne naloge),
5. skupnosti za zaposlovanje (za priprave za zaposlovanje in stroški za organizacijo službe).

I. Izobraževanje in vzgoja

Program Temeljne izobraževalne skupnosti Škofja Loka

I. OSNOVNO ŠOLSTVO — OSNOVNI PROGRAM

Temeljna izobraževalna skupnost Škofja Loka financira obvezno osnovno šolanje otrok v obsegu in na način, kot je določen z zakonom o osnovni šoli in izvršilnimi predpisi ter v skladu s predpisanimi predmetniki in učnimi načrti.

Osnovne šole obiskuje 4627 otrok v 166 oddelkih. Od tega je 19 oddelkov s kombiniranim poukom, ki združuje učence dveh ali več razredov. Povprečno število učencev na oddelek je 29,3, v kombiniranih oddelkih pa 17. Povprečje v SRS je 25,9, v kombiniranih pa 16,9 učenca na oddelek.

V okviru obveznega programa osnovne šole zagotavljajo pouk in vzgojo v skladu s predpisi, materialno oskrbo pouka ter vzdrževanje učnih sredstev in učnih stavb. Poleg tega nudijo učencem dopolnilno prehrano tako, da pokrivajo vse stroške priprave šolskih malic, starši pa prispevajo neposredne stroške hrane. V skladu s širšimi vzgojnimi nalogami šole organizirajo in materialno oskrbujejo prostovoljne dejavnosti učencev v prostem času (šolske knjižnice, učni, kulturno-zabavni in športni krožki, prireditve itd.), skrbje za poklicno informiranost in usmerjanje, sodelujejo s starši, delovnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi. V knjižnicah učbenikov na šoli si lahko vsak učenec, ki to želi, izposodi vse potrebne učbenike brez odškodnine.

Učencem, ki stanujejo več kot 4 km od šole, omogočamo brezplačen prevoz povsod, kjer obstajajo tehnične možnosti. Poleg voženj na rednih progah obratuje dnevno več šolskih avtobusnih prog in 13 linij s kombijem, kjer avtobusni prevoz ni mogoč. Devet otrok prejema oskrbnino, ker morajo zaradi oddaljenosti med šolskim letom stanovati v kraju šolanja.

V posebni osnovni šoli se šola 113 otrok, ki so bili kategorizirani v skladu z določili zakona o usposabljanju otrok z motnjami v razvoju. Razvrščeni so v 8 oddelkov posebne osnovne šole in 1 oddelek za delovno usposabljanje teže prizadetih. Ker se tu zbirajo učenci iz cele občine, imamo v dijaškem domu poseben oddelek za učence te šole.

Za otroke šolske in predšolske dobe, ki so v različnih oblikah moteni v razvoju, sofinanciramo skupaj s skupnostjo zdravstvenega varstva vzgojno posvetovalnico pri psihohigijskem dispanzerju ZD Kranj.

Organiziramo pripravo šolskih novincev, ki niso vključeni v predšolsko vzgojo v 19 oddelkih in obsegu 70 ur. Doslej so to plačevali starši, predlagamo, da jo tako kot drugod sprejmemo v program.

V 2 oddelkih osnovne šole za odrasle pri DU omogočamo šolanje 47 učencev, ki so sicer že vsi praviloma v delovnem razmerju.

II. IZBIRNI DEL

Ta del dejavnosti ne temelji na zakonskih obveznostih, ampak na potrebah občanov, ki jih izobraževalna skupnost pokriva z organiziranjem ustrezne dejavnosti v obsegu, kot se dogovarja z občani.

Predšolska vzgoja in varstvo zajema 551 otrok v 26 oddelkih. Temeljna izobraževalna skupnost financira stroške vzgojnega osebja, negovalke v jaslih in oddelku posebne šole, del uprave pa financira skupnost otroškega varstva. Starši v obliki oskrbnin prispevajo za materialne stroške in tehnično osebje.

V Glasbeni šoli Škofja Loka z oddelkom v Železnikih financira TIS 70 % stroškov za obseg 117 učencev, ostali del pa prispevajo učenci v obliki oskrbnin. Poleg tega TIS prispeva še del šolnin socialno šibkim, a glasbeno nadarjenim učencem po posebnih merilih.

Delavski univerzi v Škofji Loki poleg stroškov za osnovno šolanje odraslih TIS financira 1 delovno mesto strokovnega sodelavca — organizatorja družbenega izobraževanja in del programa, ki pokriva širše potrebe vzgojnega področja (»šola za starše«, šola za življenje, nekatere oblike idejnega usposabljanja in splošnega izobraževanja.)

TIS štipendira 121 štipendistov od tega 57 za pedagoške poklice, drugo pa so štipendije za potrebe drugih javnih služb, kmetijstva in pa prehodne intervencijske štipendije za socialno šibke učence za toliko časa, da si pridobe ustreznega stalnega štipenditorja.

S sredstvi za socialno intervencijo zagotavljamo predvsem regresiranje šolske prehrane v primerih socialne ogroženosti.

V petih oddelkih podaljšane bivanja (Ziri, Železniki in Škofja Loka) zagotavljamo organizirano varstvo in vzgojo in pomoč pri učenju učencem, ki so zaradi družinskih razmer v prostem času brez nadzora in je ogrožen njihov razvoj. Predlagamo razširitev te oblike tudi na Gorenjo vas.

Z manjšimi sredstvi podpiramo izvedbo »šol v naravi« za učence 4. razredov, da bi jih v 10-dnevnem tečaju ob morju naučili plavanja.

Preko 50 učiteljev ob delu dopolnilno študira. TIS jim prispeva šolnine za izredni študij in letno 6—15 dni plačanih nadomestil za opravljanje izpitov.

PREGLED STROŠKOV

A. IZHODIŠČE

Delo v šolah je v največji meri normirano, bodisi s splošnimi normativi, učni in delovni obveznosti, bodisi z internimi samoupravnimi akti. Osební dohodki so odvisni od obsega dela, delovnih pogojev, kvalifikacije, vrste dela in doseženih rezultatov. Povprečni OD posameznih kategorij delavcev so usklajeni z veljavnim samoupravnim sporazumom in znašajo za poln delovni čas (42 ur tedensko) in doseženi obseg normiranih storitev:

— za učitelja s srednjo strokovno izobrazbo	2.360—2.827
— za učitelja z višjo strokovno izobrazbo	2.618—3.131
— za učitelja z visoko strokovno izobrazbo	2.980—3.560

Osební dohodki drugih delavcev so sorazmerni učiteljskim glede na kvalifikacije in zahtevnost dela. Na težkih delovnih mestih v oddaljenih področjih občine dobivajo učitelji še dodatek za težko delovno mesto, ki znaša od 3—20 % na najtežjih mestih.

B. STROŠKI

	1973	1974
Namen		
I. Osnovne šole in POŠ od tega:	16.229.064	22.286.938
— OD in skupna poraba	12.967.915	18.060.916
— materialni stroški in AM	1.888.985	2.471.276
— prevozi, oskrbnine, vzg. posv.	1.372.164	1.754.746
II. Izbirne in druge dejavnosti od tega:	3.178.164	4.739.142
— predšolska vzgoja	1.247.323	2.072.231
— mala šola	—	149.440
— glasbena šola	318.015	478.032
— delavska univerza	120.129	180.129
— štipendije	664.095	783.632
— socialna intervencija	187.518	493.832
— strokovno usposab. učit.	101.899	150.000
— »šola v naravi«	—	120.000
— druge obveznosti:		
— režija TIS, šola Šmarje	539.185	431.846
obvezna rezerva 1 %		
SKUPAJ VSE		27.146.080

Potrebna sredstva se v primerjavi z letom 1973 po tem predlogu povečajo za 38,87 %. Poleg naraščanja cen in povečane dejavnosti, ki izhaja deloma iz tega predloga, deloma iz vključitve novih kapacitet v zadnjem tromesečju 1973 (šola Podlubnik), je poglavitni vzrok velikega relativnega povečanja v tem, da so bili osebni dohodki do 1. 7. 1973 zamrzni in nespremenjeni od začetka leta 1972, zato je vsklajevanje OD povzročilo visok porast v II. polletju.

Poleg sredstev za potrebe izobraževanja za območje občine so temeljne izobraževalne skupnosti po družbenem dogovoru dolžne zbrati tudi sredstva za solidarno sofinanciranje osnovnega šolstva na tistih območjih Slovenije, ki tega s svojo gospodarsko močjo sama ne zmorejo. Višina te obveznosti bo znana po sklenitvi samoupravnega sporazuma o solidarnosti, ki ga pripravljajo vse temeljne izobraževalne skupnosti v Sloveniji.

Program financiranja izobraževalne skupnosti SR Slovenije za leto 1974

V letu 1974 bo izobraževalna skupnost SR Slovenije financirala v skladu s predpisi, družbeno-političnimi dokumenti, dogovori in sporazumi poleg akcij solidarnostnega značaja, kjer bo nastopala skupaj s temeljnimi in novimi izobraževalnimi skupnostmi, vzgojno-izobraževalno dejavnost.

a) v zavodih za usposabljanje otrok in mladoletnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,

b) v srednjih šolah in srednješolskih domovih,

c) na višjih in visokih šolah in v študentskih domovih.

Ob tem pa bo namenjala svoja sredstva še:

č) šolstvu narodnosti in šolanju otrok delavcev v tujini,

d) izrednemu študiju pedagoške smeri,

e) diplomskemu študiju,

f) raziskovalnemu delu na višjih in visokih šolah,

g) združenjem visokošolskih zavodov,

h) nekaterim knjižnicam,

i) nekaterim zavodom, družbenim organizacijam in strokovnim društvom,

j) za založniško dejavnost in

k) za reševanje kadrovskega vprašanja.

Posebna skrb pa bo veljala tudi v tem letu materialni preskrbi učencev in študentov, modernizaciji vzgojno-izobraževalnega dela ter reševanju investicijskih problemov slovenskega šolstva.

a) V naši republiki je 19 zavodov za usposabljanje, ki sprejemajo na usposabljanje otroke in mladostnike iz vse Slovenije, njih ustanovitelj pa je Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. V teh zavodih se je v preteklem šolskem letu usposabljal 1.757 otrok in mladoletnikov. Usposabljal jih je 493 pedagoških in strokovnih delavcev. Domske oskrbe pa je imelo 1.405 gojencev v 16 zavodih. Ker so to republiški zavodi, je njihovo vzgojno-izobraževalno dejavnost financirala republiška izobraževalna skupnost. Za pokritje sedanjega obsega teh dejavnosti so za leto 1974 potrebna sredstva v višini 36.417.000,— din. Za povečan obseg dejavnosti (novi oddelki in skupine, nove namestitve, spremembe v izobrazbeni strukturi, amortizacija opreme in učil) pa je potrebnih še dodatnih 1.817.000,— dinarjev.

b) Čeprav je v preteklih letih republiška izobraževalna skupnost posvečala posebno pozornost prav področju **srednjega šolstva**, se prav tu vedno bolj kopičijo situacije, ki bodo v prihodnjem letu zahtevale močno angažiranost vseh odgovornih in večja finančna sredstva.

V letu 1973 je republiška izobraževalna skupnost financirala dejavnost 138 srednješolskih zavodov ter sofinancirala 19 srednjih šol pri gospodarskih organizacijah. Na teh šolah se je v 2.678 oddelkih šolalo 72.896 učencev, ob koncu šolskega leta 1971/72 pa je srednje šolo uspešno končalo 91 % učencev.

Za financiranje dejavnosti srednjih šol je v letu 1973 republiška izobraževalna skupnost porabila 300.242.198,— dinarjev (od tega za sofinanciranje šol pri gospodarskih organizacijah 17.519.169,— dinarjev), kar je bilo 30 % vseh sredstev republiške izobraževalne skupnosti za leto 1973.

Za enak obseg dejavnosti v letu 1974 bi potrebovali 400.730.000 dinarjev. Vendar je treba računati na povečan obseg dejavnosti zaradi novih oddelkov, kar bi zahtevalo približno 4.540.000,— dinarjev. Računati moramo tudi z dokvalifikacijo učnih moči, s pridobitvijo višje izobrazbene stopnje učiteljev z višjo izobrazbo ter v številnih primerih s pridobitvijo magistrskega in doktorskega. Po zbranih podatkih bomo v te namene potrebovali 500.000,— dinarjev.

V letu 1974 bo potrebno vključiti v izračun sredstev za srednje šole tudi potrebna sredstva za amortizacijo šolske opreme, učnih zbirk, specialnih učilnic itd., kar bi zahtevalo približno 6.000.000,— dinarjev, saj bi del amortizacije morale tiste šole, ki ustvarjajo s svojimi stroji in opremo »lasten dohodek«, še vnaprej pokrivati iz »lastnih dohodkov«.

c) Izobraževalna skupnost SR Slovenije financira **dejavnost visokošolskih zavodov** (10 višjih šol, 2 visoki, 3 umetniške akademije in 10 fakultet in v okviru višjih šol 3 dislocirane oddelke za razredni pouk). Na njih se je šolalo 20.041 študentov, v letu 1972 pa je na vseh zavodih diplomiralo 2.132 študentov. V letu 1973 je sodelovalo v pedagoškem procesu 1.467 pedagoških delavcev, 398 laborantov in tehničnih sodelavcev in 82 knjižničarskih delavcev. Nezasedenih delovnih mest asistentov je bilo 98.

V letu 1974 bi bilo za enak obseg dela potrebnih na višjih in visokih šolah 262.005.000,— dinarjev. Za delovanje posebnih enot zavodov (astronomskogeofizikalni observatorij na Golovcu pri fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, raziskovalna postaja v Rodici in vrtovi pri biotehnični fakulteti ter samostojni knjižnici pri medicinski in ekonomski fakulteti) bodo v letu 1974 potrebna sredstva v višini 2.750.000,— dinarjev.

Za izpopolnitev sistemizacije bo treba zagotoviti 5.700.000,— dinarjev. Za razširitev redne dejavnosti visokošolskih zavodov (visoka tehniška šola v Mariboru — druga stopnja, Višja varnostna tehniška šola, višja šola za organizacijo dela — II. stopnja, Višja upravna šola — davčna smer, Biotehnična fakulteta — višješolski študij na lesarskem oddelku, Fakulteta za elektrotehniko — 5. letnik in nova smer za računalništvo in informatiko) načrtujemo 3.000.000 dinarjev.

c) V **študentskih domovih** zagotavlja izobraževalna skupnost sredstva za obšolsko dejavnost in krije stroške investicijskega vzdrževanja, amortizacije opreme in nepremičnin ter anuitet. V letu 1974 bo treba za te zavode zagotoviti 3.600.000 dinarjev.

V skladu z določili zakona o zdravstvenem varstvu študentov zagotavlja izobraževalna skupnost v skladu za zdravstveno varstvo sredstva za določene kategorije študentov, ki dobe status zavarovanca na podlagi vpisa na visokošolski zavod. V letu 1973 je bilo za sklad porabljeno 4.044.000 dinarjev, za leto 1974 pa predvidevamo porabo v višini 4.500.000 dinarjev.

č) Republiška izobraževalna skupnost je dolžna pokrivati razliko pri stroških **vzgojno-varstvenih zavodov, osnovnih in srednjih šol z italijanskim učnim jezikom, ter dvojezičnih vzgojno-varstvenih zavodov** in osnovnih šol za kolikor stroški izobraževanja na teh zavodih presega stroške enakovrstnih zavodov s slovenskih učnim jezikom. Poleg tega je krila stroške pouka italijanskega jezika v slovenskih osnovnih šolah na narodnostno mešanem območju obalnih občin ter za pouk madžarskega jezika v srednji vzgojiteljski šoli v Mariboru. Za navedene obveznosti v dosedanjem obsegu stroškov načrtujemo 8.500.000,— dinarjev.

Po stališčih izvršnega sveta skupščine SR Slovenije in skupščine SR Slovenije, sta **vzgoja in izobraževanje slovenskih otrok naših delavcev v tujini** sestavni del nacionalne vzgoje in izobraževanja. V skladu s tem republiška izobraževalna

skupnost prevzema finančno obveznost za organizacijo dopolnilnega izobraževanja. Za prihodnje leto bo potrebno zagotoviti finančna sredstva za slovenske učitelje, ki bi jih morali poslati v tiste kraje v tujini, kjer so večje koncentracije slovenskih delavcev, ter njihovih družin (ZR Nemčija, Belgija, Švica in Francija).

Za organizirano delo v vseh naštetih državah načrtujemo 1.097.000 dinarjev.

d) **Izredni študij** je močno razvit, saj je bilo 1972. leta vpisanih 66.746 izrednih študentov, diplomiralo pa jih je istega leta na višji stopnji 688 in na visoki 31. Izobraževalna skupnost financira izredni študij na obeh pedagoških akademijah, delno na višji šoli za socialne delavce in visoki šoli za telesno kulturo. V ta namen bo leta 1974 potrebnih 2.500.000 dinarjev.

e) Izobraževalna skupnost pokriva 50 % stroškov tistih študijskih smeri **podiplomskega študija**, za katere obstaja pomemben interes gospodarstva in družbenih služb. V ta namen bi bila v letu 1974 potrebna sredstva v višini 2.500.000 dinarjev.

f) Izobraževalna skupnost SR Slovenije zagotavlja višjim in visokim šolam sredstva za **raziskovalno delo** že v okviru redne dejavnosti, posebej pa zagotavlja sredstva za posebne raziskovalne naloge. Izobraževalna skupnost daje sredstva za kritje materialnih stroškov, magistrskih nalog, doktorskih disertacij in nalog za habilitacijo. Število prijavljenih nalog raste iz leta v leto. Leta 1972 je bilo prijavljenih 187 nalog, leta 1973 pa že 204 naloge. Za leto 1974 načrtujemo v ta namen 3.000.000 dinarjev.

g) Visokošolski zavodi so združeni v **univerzo v Ljubljani** in v združenje visokošolskih zavodov v Mariboru. V okviru teh skupnosti pa delujeta še center za razvoj univerze v Ljubljani in v Mariboru ter univerzitetni računski center. Delovanje centra zagotavlja izobraževalna skupnost tako, da mu kot partner v republiškem računskem centru odstopa polovico svojega deleža, drugo polovico pa namenja centru za programirano učenje. V okviru obeh združenj zagotavlja izobraževalna skupnost tudi sredstva za dejavnosti študentskih organizacij, tiska, združenja za izmenjavo študentskih praks in subvencije učbenikov. V letu 1974 bodo v te namene potrebna sredstva v višini 13.240.000 dinarjev.

h) Izobraževalna skupnost financira dejavnost **narodne in univerzitetne, centralne tehniške ter visokošolske in študijske knjižnice** v Mariboru, ki opravljajo knjižničarsko, informacijsko — dokumentacijsko, strokovno delo in tudi založniško dejavnost. V letu 1974 bi bilo potrebnih za njihovo delovanje 12.578.000 dinarjev.

i) Nekateri zavodi in organizacije neposredno sicer ne opravljajo vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, vendar so njihove naloge za napredek vzgoje in izobraževanja izredno pomembne. Vseh nalog pri financiranju teh zavodov ni mogoče zajeti z enotnimi merili. Njihovo financiranje temelji na delovnih programih, dejavnosti ter dogovoru o udeležbi finančnih sredstev izobraževalne skupnosti do celotnih stroškov. Skupaj je v te namene potrebno zagotoviti 9.266.000 dinarjev. S temi sredstvi bi financirali dejavnost pedagoškega inštituta pri univerzi v Ljubljani, zavoda za šolski in poučni film »Sava film«, Zveze delavskih univerz Slovenije, strokovnih društev in družbenih organizacij, ki vključujejo dejavnost mladine v prostem času.

j) Po dogovorih med raziskovalno, kulturno in izobraževalno skupnostjo SR Slovenije so obveznosti izobraževalne skupnosti na področju **financiranja strokovnih revij in mladinskega tiska** v letu

1973 znašale 1.222.000 dinarjev. Zaradi povečanih stroškov izdajanja načrtujemo v letu 1974 za sofinanciranje strokovnih revij in mladinskega tiska 500.000 dinarjev. Na osnovi programa zavoda za šolstvo SR Slovenije bo treba zagotoviti za subvencijo z majhno naklado za srednje strokovne šole in druge potrebe na področju založniške dejavnosti 800.000 dinarjev.

k) Republiška izobraževalna skupnost je že pred sprejetjem resolucije o osnovah kadrovske politike v SR Sloveniji začela načrtno reševati nekatere naloge, ki jih vsebujejo ta in še drugi sprejeti dokumenti.

Neustrezna stimulacija dela na težavnih delovnih mestih je bila mnogokrat le eden od vzrokov pomanjkanja učiteljev na šolah v odročnih krajih. Da bi omilili ta problem, je republiška izobraževalna skupnost v letu 1972 izdelala kategorizacijo težavnih delovnih mest v osnovnih šolah za dopolnjevanje temeljne izobraževalne skupnosti, za kar jim je zagotovila tudi sredstva v celoti v lanskem letu v višini 7.300.000 dinarjev. Izobraževalna skupnost je bila pobudnik za izdelavo sistema napredovanja in nagrajevanja pedagoških delavcev, ki bi morali biti v tesni povezanosti s sistemom strokovnega izpopolnjevanja. Republiška izobraževalna skupnost sodeluje ne le kot financer organiziranih oblik dopolnilnega in permanentnega izobraževanja pedagoških delavcev, temveč tudi kot sooblikovalec vsebine, oblik in metod takega izobraževanja.

Hkrati s spremembami zakonskih določb glede rokov za pridobitev zahtevane izobrazbe pedagoških delavcev je bil sprejet program ukrepov za pomoč pedagoškim delavcem pri pridobivanju zahtevane izobrazbe.

Za financiranje nadaljevanja vseh že začelih akcij — strokovnega izpopolnjevanja in dokvalifikacije — predvidevamo za 1974. leto 7.000.000 dinarjev.

MATERIALNA PRESKRBA ŠTUDENTOV IN UČENCEV

Izobraževalne skupnosti posvečajo posebno pozornost izenačevanju pogojev za šolanje mladine. Zato so bili že v preteklih letih po načelih solidarnosti sprejeti ukrepi, ki naj bi te razlike omilili.

Republiška izobraževalna skupnost je leta 1969 ustanovila sklad za štipendije in posojila. Sklad daje 4.200 štipendij učencem na srednjih šolah v povprečnem mesečnem znesku 570 dinarjev, med štipendisti sklada je skoraj 80 % mladih iz družin delavcev in kmetov. Tri četrtine štipendistov obiskuje gimnazije, pedagoške gimnazije in srednje vzgojiteljske šole, več kot ena tretjina pa jih je doma iz 11 nerazvitih občin v naši republiki. Študentom daje sklad nad 1.000 štipendij po enakih kriterijih, višina povprečne štipendije znaša 750 dinarjev. Več kot polovica štipendistov je iz delavskih in kmečkih družin, četrtina od njih pa je doma v nerazvitih občinah.

Sklad usmerja štipendiste zlasti v pedagoške poklice glede na kadrovske potrebe v posamezni občini, kjer se štipendisti po končanem študiju tudi zaposlujejo. Poleg tega daje sklad študentom, ki pravočasno ne dobijo ustreznih štipendij, še približno 2.000 posojil.

Sklad republiške izobraževalne skupnosti potrebuje za izpolnitev sprejetih obveznosti in za nadaljevanje začrtane politike v prihodnjem letu 46.000.000 dinarjev.

Del mladine mora zaradi oddaljenosti od šolskih središč stanovati v domovih za učence. Pri spréjemanju v domove imajo prednost otroci iz delavskih in kmečkih družin ter iz obrobni predelov naše republike. Da bi omogočila vstop v srednje šole tem učencem, je izobraževalna skupnost uvedla regrese oskrbnine in s tem po kriterijih materialnega in socialnega položaja deloma ali v celoti razbremenila starše, ki

bi sami otrok ne mogli vzdrževati. Poleg tega krije izobraževalna skupnost še stroške investicijskega vzdrževanja, amortizacijo opreme in nepremičnin ter anuitet in tudi s tem prispeva k znižanju cene oskrbnine. Za te namene bo treba v letu 1974 zagotoviti 20.000.000 dinarjev.

Del učencev in študentov se vsak dan vozi v šolo. Izobraževalna skupnost jim pogodbeno s transportnimi podjetji zagotavlja 65 % popust. Zanj je v letu 1973

MODERNIZACIJA VZGOJNOIZBRAŽEVALNEGA DELA

Izobraževalna skupnost je v sodelovanju z Zavodom za šolstvo, Pedagoškim inštitutom in Proračunskim centrom za programirano učenje že v preteklih letih načrtno skrbela za uvajanje novosti na področju vzgoje in izobraževanja.

V zvezi s tem zagotavlja sredstva za delo na projektih modernizacije pouka posameznih predmetov, za novo opremo in uč-

namenila 22.000.000 dinarjev, v letu 1974 pa bo treba zagotoviti 25.000.000 dinarjev, nekaj zaradi povečanega števila vozačev, nekaj pa zaradi predvidenega porasta cen prevozov.

Izobraževalna skupnost na podlagi določil zakona o skupinskih potovanjih otrok in mladine zagotavlja sredstva za regresiranje šolskih in poučnih izletov. Za leto 1974 je treba zagotoviti za te regrese 5.000.000 dinarjev.

la, za uvajanje novih metod programiranja pouka, za uvajanje šolske TV, za delo hospitacijskih šol, zlasti pa je to omogočala kadrovskim šolam.

Glede na že sprejete programe na področju modernizacije vzgoje in izobraževanja bi potrebovali 18.998.000 dinarjev, od tega za:

1. delo na projektih modernizacije pouka, ki jih pripravlja zavod za šolstvo	5.948.000 din
2. hospitacijsko dejavnost	900.000 din
3. republiški center programiranega učenja	
a) nabavo novih učil za uvajanje novih metod program. pouka	1.700.000 din
b) stroške poslovanja centra	300.000 din
c) delež RCPU za uporabo računalnika	1.550.000 din
4. republiški računski center — investicije v opremo	4.000.000 din
5. nadaljevanje akcij za nakup sodobnih učil	8.000.000 din

INVESTICIJE V LETU 1974

Osnovno šolstvo. Družbeni plan razvoja SR Slovenije za obdobje 1971—1975 predvideva gradnjo 131 šol ter adaptacije in dozidave starih šol.

Za leto 1974 predvidevamo gradnjo ali adaptacijo 30 osnovnih šol, katerih investicijska vrednost znaša 201.290.200 dinarjev. Pri tem naj bi bila izobraževalna skupnost 50 % soudeležena za šole na manj razvitih območjih in s 30 % za šole na drugih območjih. Za realizacijo tega programa bi potrebovala v naslednjem letu 75.600.000 dinarjev.

Posebne osnovne šole. V skladu z načrtom razvoja vzgoje in izobraževanja predvidevamo v letu 1974 gradnjo ene posebne osnovne šole in adaptacijo ter dozidavo pri štirih šolah (dve telovadnici). Investicijska vrednost znaša 9.551.000 dinarjev, udeležba izobraževalne skupnosti pa 2.860.000 dinarjev.

Poleg navedenih objektov pa predvidevamo v letu 1974 še novogradnjo centra za slepe in slabovidne v Škofji Loki ter zavoda za vedenjsko motene mladostnike v Ljubljani.

Srednje šolstvo. Analiza vlaganja investicijskih sredstev v šolstvo nam kaže, da se je v zadnjih desetih letih stanje izboljšalo na vseh področjih, razen na področju srednjega šolstva, kjer je to ostalo sistemsko neurejeno. Zato sodi reševanje prostorskih zmogljivosti teh šol, za katere 5-letni plan predvideva 10.200 sedežev, med prioritete naloge, ki jih sofinancira republiška izobraževalna skupnost. V skladu s sprejeto mrežo srednjih šol in nadaljnjim razvojem na tem področju je republiška izobraževalna skupnost že doslej zagotavljala sredstva, vendar to ni omogočalo hitrejšega razvoja mreže. Zato bo treba v letu 1974 sredstva za te namene bistveno povečati.

Za leto 1974 so zbrani zahtevki za investicijska sredstva, katerih skupna investicijska vrednost za novogradnjo in adaptacije znaša 174.340.000 dinarjev, udeležba republiške izobraževalne skupnosti (30 oziroma 50 %) pa 56.458.000 dinarjev.

Ker investiranje v dijaške domove ni sistemsko urejeno, se je na tem področju

najmanj investiralo. Republiška izobraževalna skupnost je v letu 1973 pripravila normative za gradnjo domov za učence srednjih šol in financirala izdelavo tipskega projekta, kar bo v bodoče vplivalo na poenotenje in racionalnost gradnje.

Po predvidevanjih družbenega plana razvoja SR Slovenije za obdobje 1971—1975, bi morali v petih letih zgraditi okoli 2.500 internatskih ležišč. Po dejanskih potrebah, ki jih prikazuje skupnost dijaških domov in katere smo upoštevali tudi za leto 1974, pa bi morali zgraditi v prihodnjem letu 3.740 ležišč, kar še bolj potrjuje kritičnost stanja zmogljivosti domov za učence srednjih šol. Investicijska vrednost za realizacijo tega programa znaša 224.400.000 dinarjev, udeležba republiške izobraževalne skupnosti pa 77.400.000 dinarjev. Ta sredstva pomenijo samo nove kapacitete, ne upoštevajo pa nujno potrebnih adaptacij in investicijskih del v obstoječih domovih, o čemer je pripravila republiška izobraževalna skupnost 5-letni sanacijski program, ki bi moral biti pri izračunu sredstev za naslednje leto naknadno upoštevan. Sanacijski program je usmerjen na izenačevanje standardov v skladu z normativi za novogradnjo. Po prvih ocenah bi ta sanacijski program terjal okrog 200.000.000 dinarjev kot 30 oziroma 50 % participacijo republike.

Visoko šolstvo in študentski domovi. Sredstva za investicije v visoko in višje šolstvo je doslej zagotavljala republika v okviru republiškega proračuna.

Visokošolski zavodi združujejo v skladu z zakonom 75 % sredstev amortizacije nepremičnin zavodov pri izobraževalni skupnosti. Ta so namenjena predvsem za adaptacije obstoječih objektov.

V letu 1974 bi morali v skladu s programom razvoja visokega šolstva in programom prioritarnih investicij, ki so ga sprejeli republiški organi, zagotoviti sredstva za gradnjo ustreznih prostorov kadrovskih šol (obe pedagoški akademiji) ter za povečanje kapacitet v študentskih domovih v Ljubljani in Mariboru po 500 ležišč.

II. Otroško varstvo

Program republiške skupnosti otroškega varstva

I.

Nekatere naloge s področja otroškega varstva uresničujejo skupnosti otroškega varstva preko republiške skupnosti, ker terjajo široko solidarnostno osnovo in je

zanje potrebno združevati finančna sredstva. Te naloge so: izplačevanje otroškega dodatka, pomoči za opremo novorojenca, pomoči nezadostno razvitim občinam za razvoj dnevnega varstva in vzgoje otrok ter druge naloge, ki imajo pomen za vso republiko.

Za leto 1974 predlagamo, da se na nivoju republike zadržujejo sredstva za uresničitev naslednjih nalog:

DENARNE DAJATVE DRUŽINAM

1. Otroški dodatek za otroke delavcev:

Poprečje dohodka na druž. člana na mesec v din	Višina dodatka Za prvega otroka din za drugega in nasled. otroke din		Število otrok, ki bi prejeli dodatek
I. varianta			
do 700	160	240	297.000
700 do 900	130	200	
900 do 1.200	95	150	
Skupno potrebna sredstva 640 milijonov din.			
II. varianta			
do 700	160	240	297.000
700 do 900	130	200	
900 do 1.100	95	150	
Skupno potrebna sredstva 616 milijonov din.			

2. Otroški dodatek za otroke iz socialno šibkih kmečkih družin bi prejemale 25.000 otrok v višini 95 din mesečno.
Potrebna sredstva **30 milijonov din.**

3. Posebni dodatek za otroke samohranilcev bi prejemale 30.000 otrok po 50 din mesečno.
Potrebna sredstva **20 milijonov din.**

4. Posebni dodatek za težje prizadete otroke bi prejemale 3.000 otrok po 85 din mesečno.
Potrebna sredstva **3 milijone din.**

5. Pomoč za opremo novorojenca bi se izplačala za 32.000 otrok in sicer po 600 din, kjer je poprečni dohodek na člana družine do 900 din in po 300 din vsi drugi.
Potrebna sredstva **11 milijonov 500 tisoč din.**

6. Za izvajanje postopka za uveljavitev vseh denarnih dajatev družinam **10 milijonov 500 tisoč din.**

POMOČ MANJ RAZVITIM OBMOČJEM

7. Za kreditiranje gradnje 600 mest v vzgojnovarstveni dejavnosti v višini 50 % investicijskih stroškov v višini 30.000 din na mesto; za subvencioniranje cene za dnevno varstvo 3.800 predšolskih otrok v višini 10 % celotne cene (v povprečju 600 din mesečno); tretjino stroškov za usposabljanje kmečkih otrok prizadetih v telesnem in duševnem razvoju.
Potrebna sredstva **14 milijonov din.**

DRUGE OBVEZNOSTI

8. Obresti za najete kredite za izplačilo otroških dodatkov, obvezna 1 % rezerva in stroški samouprave in strokovne službe.
Potrebna sredstva **12 milijonov din.**

NOVA NALOGA

Podaljšanje porodniškega dopusta zaradi nege in varstva otroka vsem zaposlenim materam do otrokovega izpolnjenega 6. meseca starosti.

Potrebna sredstva **32 milijonov 700 tisoč din.**

SKUPAJ POTREBNA SREDSTVA

A. Če bi sprejeli program z izpeljavo I. variante za valorizacijo otroškega dodatka je potrebno zagotoviti 773.700.000 din (to je za 37,4 % več sredstev kot v letu 1973).
B. Če bi sprejeli program z II. varianto za valorizacijo otroškega dodatka je potrebno zagotoviti 749.700.000 din (to je za 33,2 % več sredstev kot v letu 1973).
Za izpeljavo celotnega programa bi znašala stopnja prispevka:

— po I. varianti 2,64 % od izplačanega osebnega dohodka

— po II. varianti 2,55 % od izplačanega osebnega dohodka

Pri obeh variantah je vključeno v prispevek že 0,12 % za podaljšanje porodniškega dopusta.

Tako povečanje sredstev povzroča dejstvo, da smo v letu 1972 zamrzili cenzuse in višino otroškega dodatka in da moramo v letu 1974 odpraviti negativne posledice (padec števila otrok in razvrednotenje otroškega dodatka), ki smo jih s tem povzročili.

Analiza finančnih osnov za izpeljavo otroškega dodatka je tudi pokazala, da z enako stopnjo prispevka od osebnega dohodka na območju vse Slovenije, kar 41

občin ne bi moglo pokriti izdatkov za otroške dodatke izplačane družinam na njihovem območju. Tudi znotraj posameznih regij ni mogoče izravnati teh dohodkov in izdatkov. Iz tega sledi, da moramo za to obliko otroškega varstva sredstva solidarno združevati v vzajemnem skladu na ravni republike.

Program otroškega varstva v občini

I. PROGRAM

Zakon o skupnostih otroškega varstva in o financiranju nekaterih oblik otroškega varstva v SR Sloveniji je dal pogoje za načrten razvoj mreže vzgojno varstvenih ustanov s tem, da je zagotovil reden dotok finančnih sredstev.

V letu 1974 si bomo prizadevali, da se v skladu z ustavnimi načeli uresničuje neposredno odločanje delovnih ljudi o obsegu, oblikah in financiranju otroškega varstva. Osnova za načrtovanje programa otroškega varstva v letu 1974 je že sprejeti srednjeročni program in že dosedaj razvite oblike družbenega varstva otrok.

1. Potrebe po vključevanju v organizirano varstvo predšolskih otrok narekujejo enak ali še hitrejši tempo vlaganj v investicije za razširitev mreže vzgojno varstvenih ustanov.

Uresničevanje sprejetega programa razvoja otroškega varstva je šele na pol poti in smo dolžni do leta 1980 povečati kapacitete vzgojno varstvenih ustanov na 830 otrok, kar predstavlja 19 % otrok do 7. leta starosti. Takšno povečanje daje možnost vključitve v organizirano otroško varstvo še 375 otrokom.

Upoštevajoč srednjeročni program in sklepe sveta otroškega varstva bomo v letu 1974 investirali v otroško varstvo v Gorenji vasi in pripravili investicijsko tehnično dokumentacijo za gradnjo v Žireh. Ocena stroškov investicij znaša 3.450.000 din. V vrtcu Kroj v Škofji Loki bo odprt še 1 oddelek, ki bo zajel najmlajše otroke, to je tiste, ki zapuščajo jasi. Za zagotovitev dela tega oddelka bodo potrebna le dodatna sredstva za funkcionalne stroške, ne predvidevamo pa investicijskih stroškov. Ureditve otroškega varstva v Gorenji vasi, Žireh in ustanovitve še ene skupine v vrtcu Kroj zagotavlja sprejem dodatnih 118 otrok v organizirano otroško varstvo.

V letu 1974 bodo dane možnosti za varstvo 573 otrokom ali 15 % vseh otrok do 7. leta starosti.

2. Tudi v letu 1974 bo skupnost otroškega varstva iz svojih sredstev pokrivala nekatere funkcionalne stroške kot financiranje strokovnega kadra v jaslih in laičnega kadra v oddelku za razvojno prizadete otroke v dijaškem domu, ki obiskujejo posebno šolo v Škofji Loki.

3. Skupnost otroškega varstva bo v letu 1974 zagotovila sredstva v znesku 20.000 din za subvencioniranje oskrbnin v vrtcih tistim otrokom, katerih starši zaradi socialne stiske niso sposobni poravnati niti najnižjega zneska, ki je določen v okviru diferenciranih oskrbnin. V letu 1974 so vse vzgojno varstvene ustanove dolžne obračunavati oskrbnine po diferenciranih lestvicah glede na ekonomsko moč staršev.

4. V letu 1974 bo skupnost otroškega varstva sofinancirala dejavnost psihohigijskega dispanzerja, katerega obiskujejo tudi predšolski otroci. V ta namen bo zagotovila 40.000 din.

5. Zavzemali se bomo, da se izhodišča za program otroškega varstva v letu 1974 republiške skupnosti otroškega varstva

uresničujejo tudi v bazi in zato načrtujemo naslednje:

— V podaljšano bivanje na osnovnih šolah bo treba vključiti večje število šolarjev tako, da bomo takšno varstvo zagotovili do leta 1975 15 % ali 660 vseh šolobveznih otrok. Sedaj imamo vključenih v podaljšano bivanje komaj 4,7 % ali 207 otrok, ki obiskujejo osnovno šolo.

— Izboljšati bo potrebno kvaliteto šolske prehrane v skladu s prehrabeniimi normativi, primernimi za doraščajočo mladino.

V letu 1974 si bomo prizadevali zagotoviti kosila čim večjemu številu šolskih otrok, zlasti vozačem.

— Skupnost otroškega varstva si bo prizadevala, da se malim šolam zagotovi poleg moralne podpore tudi materialna osnova.

— Prizadevati si bo treba, da se vse učence 4. razreda osnovne šole vključi v šolo v naravi. Tako bi jim bilo omogočeno, da se naučijo plavanja. Pri tem pa ne smemo prezreti zdravstvenega pomena te dejavnosti.

— V letu 1973 je 135 otrok iz socialno ogroženih kmečkih družin (katastrski dohodek izpod 2.000 din) prejelo družbeno denarno pomoč, ki ima značaj otroškega dodatka. Višino te družbene pomoči bomo vskladili z republiškimi osnovami, dodatno pa zagotovili prejemanje te socialne pomoči še 30 otrokom.

— Skupnost otroškega varstva podpira dosledno izvajanje sistematičnih zdrav-

stvenih pregledov predšolskih in šolskih otrok. Za predšolske otroke je najprimerneje zagotoviti sistematične zdravstvene preglede v 3. letu starosti, šolski otroci pa bodo pregledani v 1., 3. in 7. razredu. Proučiti je možnost pogostejših zdravstvenih pregledov učencev posebne osnovne šole.

— V letu 1974 se detekcija otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju sistematično nadaljuje. Posebna pozornost se bo posvetila odkrivanju srednje in težje duševno prizadetih otrok. Srednje duševno nerazviti otroci ne uživajo organiziranega varstva, zato je potrebno proučiti možnost zagotovitve vsaj enega varstvenega oddelka za te otroke.

— V letu 1974 se bo nadalje vključevalo zdravstveno in socialno ogrožene otroke v obmorska letovišča (Novigrad, Stenjak in Fažana). Letovanja se bo poleg

tabornikov udeležilo vsaj 250 otrok, pri čemer se bo polagalo pozornost na čim večji izbor zdravstveno in socialno ogroženih otrok kmečkih družin.

II. FINANCIRANJE OTROŠKEGA VARSTVA V LETU 1974

Sprejeti program otroškega varstva in še velike potrebe po razširjanju kapacitet otroškega varstva narekujejo, da se sredstva otroškega varstva usmerjajo predvsem v to dejavnost. Nove obveznosti skupnosti otroškega varstva bi povzročile povečano stopnjo prispevanja. Kaj naj bi skupnost otroškega varstva financirala v letu 1974, je razvidno iz naslednjega pregleda:

Primerjava predvidenih dohodkov in izdatkov za leto 1974 z realiziranimi v letu 1973 na področju otroškega varstva

	Realizacija 1973	Plan 1974	Indeks
DOHODKI			
1. Prenesena sredstva iz leta 1972 oz. 1973	1.281.965	401.320	
2. Dohodki iz rednih virov	2.292.554	2.449.000	107
3. Obresti LB	6.500	—	
4. Vračilo 10 % pologov	285.170	—	
5. Vračilo posojila (šola Podlubnik)	—	1.000.000	
Skupaj dohodki	3.866.189	3.850.320	

III. Kulturna dejavnost

Program Kulturne skupnosti Škofja Loka

Poglavitna naloga kulturnih skupnosti je poiskati poti in načine, kako omogočiti dostopnost do kulturnih dobrin vsem delovnim ljudem. Ena takih poti so samoupravni dogovori in tudi družbeni dogovori, s katerimi se uveljavlja interes delovnih ljudi v kulturnih institucijah in kulturnih skupnostih ter drugih organizacijah. Tako naj bi bili delovni ljudje bolj zainteresirani ne samo za delitev sredstev, temveč tudi za kulturne dogodke, za delovne načrte in programe kulturnih dejavnikov.

Kulturna skupnost Škofja Loka je z namenom, da omogoči vsem delovnim ljudem dostop do kulturnih dobrin in vpliv na izvajanje programa pripravila osnutek finančnega načrta za leto 1974 z obrazložitvijo akcij posameznih zavodov in kulturnih društev. Ves načrt temelji na sprejetem srednjeročnem načrtu razvoja kulturne dejavnosti v občini, v katerem je že bilo zajeto tisto bistvo celotnega premika v dogajanju v kulturi, ko smo lahko rekli in potrdili, da ne gre tako kot običajno za zbirko želja, temveč za trezno načrtovanje dela. Finančni načrt temelji na realizaciji sredstev v letu 1973, povečanih za 19 %.

LOŠKI MUZEJ

Muzej ima v načrtu poleg restavriranja slik iz depoja tudi nabavo novih muzejskih predmetov, zbiranje podatkov za zgodovino predvojnega delavskega gibanja na Gorenjskem, organizacijo 10 likovnih razstav. Študijsko bo obdelal temo o ustanavljanju OF odborov v letu 1941 ter raziskoval posestne razmere v srednjem veku. Posebno pozornost bo posvečal obiskovalcem muzeja s posebno vodniško službo po zbirkah. Pri prirejanju razstav v večjih krajih občine bo sodeloval z občinsko zvezo kulturno prosvetnih organizacij, pri organizaciji predstav z Oder-galerijo in pri organizaciji koncertov v grajski kapeli z Loškim gledališčem.

V razstavnih prostorih mora obnoviti porušeni strop, urediti in obnoviti tla ter prezentirati v letu 1973 odkriti gotski portal. V obnovljenih prostorih bo uredil zbirke o nastanku loškega gospostva povsem na novo, zbirko o zgodovini loškega gradu in zbirko o loških rojakih. Nevzdržne razmere so v razstavnih prostorih gradu, ki jih ščitijo samo enojna dotrajana okna. Nujno potrebna je obnova le-teh, prav tako pa tudi popravilo »Škoparjeve hiše« na vrtu s povsem dotrajano slamnato streho.

Za redno dejavnost muzeja je v načrtu predvidenih din 512.890,00 od katerih odpade za 7 zaposlenih za zagotovitev osebnih dohodkov din 332.000,00 iz česar je razvidno, da so sredstva za vso navedeno dejavnost dokaj skromna.

MUZEJSKO DRUŠTVO

Muzejsko društvo Škofja Loka (s pododboroma v Železnikih in Zireh) bo posvetilo največ pozornosti izdajanju publikacij, predvsem Loških razgledov, ki prehajajo že v tretje desetletje nepretrganega izhajanja. V ta namen mu je zagotovljena pomoč za tiskovni sklad. Pododbora društva bosta nadaljevala delo na zbirkah in urejanju prostorov za nje.

KNJIŽNICA IVANA TAVČARJA

Knjižnica ima v načrtu nabavo opreme za novo izposojevališče na Trati ter v prostorih novega kulturnega doma v Železnikih. Izvršiti mora tudi vezavo večjega števila obrabljenih knjig. Knjižnični svet je za leto 1974 predvidel nabavo 3000 knjig (1 knjigo na prebivalca), kar bi pomenilo pri sedanjih cenah knjig izdatek približno din 300.000,00.

Za redno dejavnost knjižnice je predvidena dotacija din 362.950,00 od katere odpade za 5 zaposlenih za zagotovitev osebnih dohodkov din 217.000,00. S tem je prikazan problem, da bo nabava knjig lahko realizirana le do 1/3 predvidene višine ob načrtovani dotaciji ter da bo nabava opreme sploh vprašljiva.

ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ

Zveza združuje 23 Kulturno umetniških društev v občini v katerih deluje 80 sekcij. Predvsem bo delovala v tej smeri, da poživijo dramsko dejavnost (KUD Poljane bo uprizorilo »Visoško kroniko«), da organizira nastope pevskih zborov in pihalnih orkestrrov. Loško gledališče bo poleg gledališke dejavnosti organiziralo koncerte v grajski kapeli, v poletnem času pa bo poskrbelo za čim večjo izkoriščenost novega letnega gledališča na grajskem vrtu. Zveza bo poskrbelo tudi za razstavno dejavnost v vseh večjih krajih občine.

Največji problem zveze pa so kulturni domovi, ker za redno vzdrževanje in večja popravila ni nikoli dovolj sredstev na razpolago. Omenimo naj, da bo samo kulturni dom v Zireh potreboval za obnovo strehe in najnujnejša ostala popravila dinarjev 200.000,00, če bo hotelo KUD Žiri na novo zaživeti, za kar je že precej storjenega.

Zveza kulturno prosvetnih organizacij bo s predvidenimi sredstvi v višini din 223.919,00 le težko pokrivala najnujnejše primere in potrebe.

GROHARJEVA SLIKARSKA KOLONIJA

Groharjeva slikarska kolonija bo nadaljevala svoje delo s tem, da bo povabila 15 slikarjev na 14-dnevno delo v Škofjo Loko v mesecu juliju. Pri izboru slikarjev bo poskrbelo, da se bo kolonije udeležilo čim več mladih slikarjev. Slike, ki jih udeleženci odstopijo v last koloniji, bodo obogatile njeno zbirko, ki je na voljo tudi delovnim kolektivom za občasne razstave ali opremo prostorov.

Zgodovinski arhiv bo poleg tekočega zbiranja gradiva, dela s strankami, urejanja in statistične obdelave že prevzetega gradiva poskrbel za ureditev gradiva bivšega ObLO Škofja Loka iz let 1955—1958, bivšega KLO in ObLO Železniki iz let 1945—1958. Nadalje bo opravil nadzor arhivskega gradiva pri 12 delovnih organizacijah s pripravo za prevzem, uredil osnovno evidenco gradiva prevzetega v letu 1973 in pripravil gradivo iz let 1861—1918 za objavo v tisku.

Pri vsem tem delu pa je jasno, da arhiv brez novih prostorov ne bo mogel solidno poslovati in je zato nujno potrebno v tem letu dokončati adaptacijo stare kašče, kamor se bo arhiv preselil iz neustreznih prostorov na gradu.

LJUBLJANSKI REGIONALNI ZAVOD ZA SPOMENIŠKO VARSTVO LJUBLJANA

Zavod opravlja posle za območje naše občine tako za upravne organe (ogledi na terenu in izdaja soglasij k gradbenim in drugim dovoljenjem, sodelovanje pri urbanistični dejavnosti, spremljanje posegov na objektih, ki tangirajo spomeniško varstveno službo) kot na področju operativnih nalog za kulturno skupnost. Sem sodijo naloge nadzora, projektiranja in zbiranja sodelavcev za tiste akcije, ki jih poleg občinske kulturne skupnosti finančno podpre tudi Kulturna skupnost Slovenije: dela na obnovi poljanskih vrat, prezentacijska dela na grajskem dvorišču, obnova fresk na rotovžu, zaščita fresk v cerkvi na Suhi. Zavod pripravlja v tem letu razstavo o spomeniško varstvenih posegih v Škofji Loki, katere del gradiva bo prešel v muzejsko zbirko o nastanku in razvoju Škofje Loke.

Poleg tega bo zavod nadaljeval delo na tako imenovani fazi B, to je izdelavi katastrske mape v merilu 1 : 2880 z vrisanimi zavarovanimi področji kulturno zgodovinskih spomenikov predvsem na tistih področjih, kjer je urbanistični pritisk zaradi novogradenj in adaptacij največji.

KULTURNA SKUPNOST SLOVENIJE

Z novim načinom financiranja v letu 1974 prevzemajo temeljne kulturne skupnosti tudi financiranje Kulturne skupnosti Slovenije, za kar imamo v finančnem načrtu predviden znesek din 570.632,00. Poudariti moramo, da bodo ta sredstva uporabljena predvsem za dogovorjene akcije kot so: solidarnostni sklad za manj razvite občine, za medrepubliške in mednarodne akcije ter za akcije posebnega pomena — spomeniško varstvene akcije, likovne razstave, muzejske prireditve, podpiranje založniške dejavnosti in filmske proizvodnje ter za podporo kulturiziranih prizadevanj Slovencev v zamejstvu.

Za skupne akcije je predviden znesek din 121.319,00, s katerim bodo financirana dela: akcija ohranjanja kmečke arhitekture, sofinanciranje kulturne priloge v Glasu — Snovanja, podelitev Prešernovih nagrad, gostovanja umetniških skupin, sodelovanja za obnovo fresk na rotovžu. V teh sredstvih je rezerviran tudi znesek din 25.000,00 za materialne stroške in honorarna dela občinske kulturne skupnosti.

Spomeniško varstvena dela z din

465.768,00 bodo zajela nadaljevanje začetih del na obnovi poljanskih vrat in dvorišča na gradu, ohranitvi fresk v cerkvi na Suhi, obnovi lesene fasade na Lontrgu (hiša poleg tržnice), zavarovanja kmečke hiše v Hosti št. 1. Za vsa ta dela bo predvidoma prispevala Kulturna skupnost Slovenije v letu 1974 din 313.500,00. Ostanek sredstev din 152.268,00 pa so prenesena neporabljena sredstva za ta dela v letu 1973 prejeta na podlagi posebnih pogodb od Kulturne skupnosti Slovenije.

Z namenskimi sredstvi din 250.497,00 pa predvidevamo financiranje naslednjih najbolj nujnih akcij: din 50.000,00 za usposobitev kašče za potrebe zgodovinskega arhiva, din 45.000,00 za odplačilo posojila SGP Tehnik za dela na poljanskih vratih, din 50.000,00 za preureditvena dela kulturnega doma v Železnikih, din 80.000,00 za spomeniško varstvena dela kot sodelovanja k sredstvom Kulturne skupnosti Slovenije in din 25.497,00 za nepredvidene posege.

FINANČNI NAČRT ZA LETO 1974

	izvršitev 1973	plan 1974	indeks
D o h o d k i:			
iz republiškega proračuna	1.349.522	2.504.976	119
iz občinskega proračuna	755.500		
dotacija Kult. skupnosti Slovenije	397.000	313.500	79
prenesena sredstva	—	152.268	—
Skupno	2.502.022	2.970.744	119
R a z h o d k i:			
Loški muzej Škofja Loka	431.000	512.890	119
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	305.000	362.950	119
Zveza kult. prosvet. organizacij obč. Šk. Loka	231.000	274.890	119
Muzejsko društvo Škofja Loka	95.000	113.050	119
Groharjeva slikarska kolonija Škofja Loka	45.000	53.550	119
Zavod za spomeniško varstvo Ljubljana	95.000	113.050	119
Zgodovinski arhiv Ljubljana	90.000	107.100	119
Kulturna skupnost Slovenije Ljubljana	479.522	570.632	119
Odbor za proslavo 1000-letnice Škofja Loka	100.000	—	—
dramske uprizoritve ob 1000-letnici	45.000	—	—
skupne akcije kult. skupnosti in spomen. varstva	74.715	121.319	162
spomeniško varstvena dela	244.732	465.768	186
namenska sredstva kulturne skupnosti	97.530	250.497	256
1 % rezerva	16.255	25.048	154
skupno	2.349.754	2.970.744	126
neporabljena sredstva — saldo žiro računa	152.268		

Neporabljena sredstva so vključena v planirani znesek spomeniško varstvenih del v letu 1974 z din 465.768, zaradi česar je indeks planiranih razhodkov v skupnem znesku din 2.970.744 — 126. Če pa prenese na sredstva iz leta 1973 din 152.268 odštejemo od skupno planirane porabe v letu 1974 znaša indeks napram letu 1973 le 119.

Kulturna skupnost ugotavlja, da s finančnimi sredstvi za leto 1974 ne bo mogla pokriti vseh potreb. Zlasti nima nobenih

sredstev za obnovo kulturnih domov, za obnovo kašče za zgodovinski arhiv, za nabavo instrumentov za glasbeno šolo, za nabavo opreme za izposojevališča knjižnice, za obnovo razstavnih prostorov na gradu. V najkrajšem času bo treba rešiti adaptacijo kulturnega doma v Škofji Loki. Istočasno se ugotavlja, da so bila finančna sredstva ob ustanavljanju kulturne skupnosti leta 1971 dokaj nizka in so se sredstva za to dejavnost vsako leto povečevala le v določeni višini proračunske potrošnje.

Financiranje republiške kulturne skupnosti

Temeljne kulturne skupnosti naj bi na podlagi solidarnosti in vzajemnosti združevale sredstva v okviru kulturne skupnosti Slovenije za:

- filmsko proizvodnjo (celovečerni in kratki filmi) in akcije širšega pomena za popularizacijo slovenskega filma;
- založniško dejavnost (izdajanje kvalitetnih slovenskih izvirnih leposlovnih, družboslovnih in znanstvenih del s področja humanističnih ved, zlasti pa temeljna dela);
- izvirno ustvarjalnost in drugo dejavnost širšega pomena na literarnem, knjižničnem, gledališkem, glasbenem, muzejskem, arhivskem in spomeniškovarstvenem področju;
- kulturno dejavnost v manj razvitih območjih;
- kulturno dejavnost Slovencev zunaj republiških meja, zlasti še Slovencev v zamejstvu;

- kulturno dejavnost narodnosti v SRS;
- kulturne stike z drugimi jugoslovanskimi narodi;
- kulturne stike s tujino (meddržavni dogovori);
- raziskovalno dejavnost na kulturnem področju.

V ta sklop sodijo še dejavnosti tistih kulturnih institucij, s katerih verifikacijo kot republiškega pomena se bodo strinjale temeljne kulturne skupnosti (muzeji, zlasti muzej revolucije, republiški zavod za spomeniško varstvo za arhivsko službo, Narodna in Moderna galerija, filharmonija, Slovensko narodno gledališče idr.). Zaradi neurejenega statusa pa sodijo h kulturni skupnosti Ljubljana, ki za njihovo delovanje zahteva posebna sredstva.

IV. Telesna kultura

Program Temeljne telesnokulturne skupnosti Škofja Loka

Program dela TTKS Škofja Loka izhaja iz srednjeročnega programa razvoja telesnokulturne dejavnosti, ki ga je v preteklem letu sprejela občinska skupščina. Naloga TTKS je skrbeti za razvoj telesne kulture v občini.

1. TEKMOVALNI ŠPORT

V raznih športih nastopajo ekipe in posamezniki iz 17 telesnokulturnih organizacij naše občine. Vsem naj se omogoči v letu 1974 tekmovalna za svoja prvenstva, pokalna tekmovalna in pri smučarjih kategorizacijska tekmovalna. Med najmočnejšimi organizacijami so naslednje:

- Smučarski klub Transturist, Škofja Loka
- Športno društvo Železniki
- Športno društvo Alples Železniki
- Smučarski klub Alpina Žiri
- Športno društvo Poljane

Vse navedene telesnokulturne organizacije se med drugim ukvarjajo s smučanjem in s svojimi uspehi posegajo v sam vrh jugoslovanskega smučarstva. V svojih vrstah imajo 14 državnih reprezentantov. V rang lestvici smučarske zveze Jugoslavije zavzema Transturist 4. mesto, ŠD Železniki 5. mesto med alpskimi smučarji v SFRJ in ŠD Alples 12. mesto med tekači v SFRJ. V skladu s srednjeročnim programom razvoja telesne kulture v občini Škofja Loka, ki ga je sprejela Skupščina občine v juniju 1973. leta, smo dolžni omogočiti nadaljnji razvoj smučarskega športa v naši občini.

Med kolektivnimi športi je vsekakor najkvalitetnejša ženska rokometna ekipa ŠD Alples, ki od lanske jeseni dalje tekmuje v 2. zvezni ligi, torej je poleg smučarjev to edini šport, ki po kvaliteti spada na zvezni nivo.

Rokometaši Šeširja imajo možnost, da se v letošnji sezoni iz conske lige prebijejo v republiško ligo. Vse ostale ekipe v rokometu tekmujejo v conskih in regionalnih ligah.

Košarka ima poleg smučanja prav gotovo največ naraščaja. Zato naj bi se z načrtnim delom po šolah in klubih tudi košarko pripeljalo v prvo republiško ligo. Zato je potrebno zagotoviti vse pogoje, da z organiziranim delom masovnost prerase tudi v kvaliteto.

Tudi pri nogometu je treba omogočiti nogometnemu moštvu NK LTH, da se vrne nazaj v consko ligo.

Seveda naj se v letošnjem letu omogoča redno delo tudi ostalim športnim panogam, ki so delovale že v preteklem letu. Posebno naj bi se omogočilo nadaljnji razvoj strelskega športa. Za vso zgoraj navedeno dejavnost na področju tekmovalnega športa bomo potrebovali 1.404.484,90 din. Pri tem naj poudarimo, da je več kot polovico tega denarja potrebno samo za stroške potovanja na tekmovalna.

2. OPREMA ŠPORTNIKOV

Oprema športnikov je danes izredno draga. Zaradi tega so bili naši športniki v preteklosti tudi dokaj slabo opremljeni. Ne glede na velike potrebe po športni opremi, je skupščina v svojem predlogu sprejela, da se le 247.850,30 din namenijo za nabavo športne opreme.

3. REKREACIJA IN MNOŽIČNOST

Za rekreativno dejavnost delovnih ljudi izven samih organizacij združenega dela naj bi v letošnjem letu organizirali več akcij. Tako že deluje kegljaška liga, kjer sodeluje 20 ekip iz delovnih organizacij cele občine. Pravkar se je zaključilo tekmovalne tudi v košarkaški rekreativni ligi. Med letom bo potrebno organizirati še rekreacijska tekmovalna v namiznem tenisu, balinanju, predvsem pa je treba organizirati več pohodov v naravo. Pri izvršnem odboru TTKS je organiziran poseben odbor, ki skrbi za rekreacijo in množičnost. Ker je to za nas šele začetek dela na tem področju, naj se v letošnjem letu organizira čimveč akcij in pri tem nabere potrebne izkušnje za načrtno delo v prihodnjih letih.

Na področju množičnosti moramo v letošnjem letu začeti akcijo za odpravo plavalne nepismenosti naše mladine. Za prihodnjo zimsko sezono pa naj se precizno izdela plan akcije za masovno vključevanje mladine in odraslih v smučarske tečaje. Če bi nas presenetila ponovna slaba zima, naj se za rezervni teren predvidi Soriška planina. V ta namen se za letošnje leto predvidi 271.773,60 din.

4. ODLIKOVANJA IN NAGRADE

Za tovrstne potrebe naj se v letošnjem letu pripravijo enotne diplome, plakete in medalje, ki bi se podeljevale športnikom za dosežke na tekmovalnih v okviru naše občine. V ta namen se rezervira 39.200,00 din.

5. ŠOLSKA ŠPORTNA DRUŠTVA

Napredka tako v pogledu množičnosti kot tudi kvalitetnega športa si ne moremo zamisliti brez boljše organiziranosti telesnokulturne dejavnosti po vseh naših šolah. Pri tem naj bi poleg redne telesne vzgoje po šolah, ki je predpisana z zakonom, pripomogla tudi šolska športna društva. Po sporazumu s Temeljno izobraževalno skupnostjo Škofja Loka, ki je dosedaj sama v celoti financirala tudi dejavnost šolskih športnih društev, naj bi v letošnjem letu

Rekapitulacija:

- tekmovalni šport
 - oprema športnikov
 - rekreacija in množičnost
 - odlikovanja in nagrade
 - šolska športna društva
 - kadri
 - zdravstveno varstvo športnikov
 - funkcionalni izdatki strokovnih služb
- SKUPAJ

S tako zbranimi finančnimi sredstvi za izvedbo programa skupnosti pa bomo na podlagi sporazuma izločili 17,2 % za delo republiške telesne kulture skupnosti ter na ta način postali odgovorni sooblikovalci telesne kulture v republiki in federaciji.

Osnovni programski cilj Republiške telesne kulture skupnosti je povečanje števila redno aktivnih v telesni kulturi za 5 %. Izvajanje vrste nalog, katere naj zagotovi telesni kulturi drugačno mesto v naši družbi in tudi ustvarijo temelje za drugačne pogoje dela in odnosov v sami telesni kulturi, kar bo pogoj za hitrejši razvoj panoge v obdobju srednjeročnega načrta razvoja 1976/80.

Sredstva Republiške telesne kulture skupnosti so namenjena za financiranje akcij, za povečanje množičnosti, kakovosti in vrhunski šport, strokovno raziskovalno delo, propagando, solidarnostna sredstva ter delo republiške telesne kulture skupnosti in republiških organizacij.

Program na ravni federacije predvideva povezovanje in usklajevanje telesno kul-

TIS financirala v celoti kadre, ki delujejo v šolskih športnih društvih in potrebno opremo. Stroške prevoza, prehrane, tekmovalnih taks, skupnih priprav itd. pa naj bi tudi za šolska športna društva financirala TTKS. Za tovrstne potrebe bi namenili 112.764,00 din.

6. KADRI

Tako kot povsod, velja tudi za telesnokulturno dejavnost, da so kadri ključ do uspeha. Zato naj bi z nastavitvijo 6 profesionalnih trenerjev, ki bi delovali na področju smučanja, rokmeta in košarke zagotovili permanentno in kvalitetno delo v naših telesnokulturnih organizacijah. Poleg njih bi honorirali delo nekaj trenerjev in vaditeljev, ki bi redno in načrtno delovali v posameznih društvih. Brez rednega in načrtnega dela si ne moremo misliti uspehov tako v tekmovalnem športu kot tudi drugod. V ta namen bi porabili 600.000,00 din.

7. ZDRAVSTVENO VARSTVO ŠPORTNIKOV

Športno udejstvovanje je lahko koristno samo, če je pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. Tega v naši občini doslej ni bilo. Z zdravstvenim domom, z Zavodom za socialno zavarovanje naj bi TTKS sklenil poseben sporazum o skupnem financiranju zdravstvenega varstva športnikov. V ta namen se bo organizirala v Škofji Loki tudi športna ambulanta. Za letošnje leto bi porabili za zdravstveno varstvo športnikov iz sredstev TTKS 42.400,00 din.

8. FUNKCIONALNI IZDATKI STROKOVNIH SLUŽB IN VSEH ORGANOV TTKS

Dogovorili smo se s TIS, da bomo skupaj z njimi organizirali skupno strokovno službo. V ta namen smo že dobili prostore na Mestnem trgu št. 38. Za potrebe strokovne službe, kakor tudi za potrebe vseh organov TTKS (skupščina, izvršni odbor, odbori in komisije) bi potrebovali letos 88.000,00 din.

1.404.484,90 din
247.850,30 din
271.773,60 din
39.200,00 din
112.764,00 din
600.000,00 din
42.400,00 din
88.000,00 din
2.806.472,80 din

turne politike in konkretnih akcij predvsem mednarodnega značaja ter financiranja JOK, zveze Partizan ter Planinske zveze Jugoslavije.

Ker bodo temeljne telesne kulture skupnosti v prihodnje sooblikovalec programa in politike v republiki in federaciji, so ga sporazumno dolžni financirati.

Z zaključki nedavne seje Izvršnega biroja predsedstva ZKJ so za uvajanje novih in spremenjenih odnosov v telesni kulturi poleg komunistov zadolženi tudi drugi občani, predvsem pa organi družbeno političnih organizacij, družbeno političnih in samoupravnih skupnosti. Izvajanje programa TTKS občine Škofja Loka pa pomeni hkrati tudi izvajati sklepe Izvršnega biroja.

V. Zaposlovanje

Program Komunalne skupnosti za zaposlovanje občin Kranj, Škofja Loka, Jesenice, Radovljica in Tržič

Skupnosti in zavodi za zaposlovanje povezujejo in usklajujejo delovanje različnih subjektov v procesu zaposlovanja. Za opravljanje teh nalog in njihove aktivne vloge pri izvajanju tekoče in programirane politike na področju zaposlovanja, nalagajo predpisi in dogovori skupnostim za zaposlovanje, izvrševanje predvsem naslednjih funkcij:

- a) Ekonomsko-analitične
- b) Posredovalna funkcija
- c) Funkcija poklicnega usmerjanja
- d) Izobraževalna funkcija
- e) Funkcija socialne zaščite med začasno brezposelnostjo.

Vse te funkcije se razčlenjujejo na naloge, ki jih zajema enotni program dela vseh skupnosti in zavodov z opredeljenimi tekočimi in dolgoročnejšimi cilji. Za izvršitev nalog pa se uporabljajo enotno dogovorjeni postopki in metode dela, v okviru posameznih nalog pa so cilji normirani s številčnimi kazalci, ki jih je treba doseči v programskem obdobju, t.j. konkretno v letu 1974.

Ob izvajanju omenjenih funkcij v cilju zagotovitve realizacije nalog iz enotnega programa dela mislimo predvsem na pogoje, ki bi iskalce zaposlitve v večji meri motivirali k odločanju na prostorsko in profesionalno mobilnost ter na večjo socialno varnost iskalcev zaposlitve v času brezposelnosti. Izboljševanje teh pogojev in učinkovitejšo socialno varnost za čas brezposelnosti predvideva tudi Zakon o zaposlovanju in socialni varnosti za primer brezposelnosti, ki bo uveljavljen najkasneje s 1. 4. 1974. Določila predloga tega zakona predvidevajo namreč v zvezi z navedenimi vprašanji naslednje novosti:

— ukinitve cenzenskih omejitev pri uveljavljanju pravice do denarnega nadomestila in višino denarnega nadomestila najmanj v višini z zakonom določenega minimalnega osebnega dohodka;

— pravico do prejemanja denarne pomoči po izteku upravičenosti do denarnega nadomestila za socialno najbolj ogrožene osebe;

— pravico do denarne pomoči med strokovnim usposabljanjem;

— pravico do kritja stroškov za zdravniške in psihološke preglede vsem, ki so napoteni na strokovno usposabljanje;

— kritje stroškov za prehrano in nastanitve v primerih iskanja zaposlitev izven kraja bivanja;

— kritje stroškov prevoza zaradi zaposlitve in stroškov preselitve;

— pravico do enkratne gmotne pomoči ob preselitvi zaradi zaposlitve.

Navedene novitete bodo hkrati lahko vplivale tudi na pospeševanje prostorske in profesionalne mobilnosti iskalcev zaposlitve, predvsem v pogledu motiviranosti delavcev in s tem tudi na večje možnosti tekočega usklajevanja. Omenjena zaostajanja bodo lahko s pomočjo tega in v tistem delu, kolikor lahko nanje neposredno vpliva dejavnost skupnosti in zavodov za zaposlovanje, nedvomno zmanjšana, saj bodo v novih pogojih zagotavljala večje rezultate od dosedanjih. S tem pa bo storjen tudi velik korak v pogledu izboljšanja socialne varnosti delovnih ljudi za primer začasne brezposelnosti.

Okvirni program dejavnosti in nalog za leto 1974 je sledeč:

A. Zaposlovanje in posredovanje zaposlitev

I. Naloge in opravila v zvezi z ugotavljanjem in spoznavanjem ponudbe delavcev oziroma kandidatov za zaposlitev.

II. Ugotavljanje in spoznavanje tekočega povpraševanja po delavcih.

III. Povezovanje in komuniciranje z organizacijami združenega dela.

IV. Naloge v zvezi z aktivnimi oblikami in način izvajanja posredovalne dejavnosti.

V. Naloge v zvezi z zaposlovanjem v tujino in vračanjem delavcev iz tujine.

VI. Naloge v zvezi z operativno evidenco in operativno analitiko.

VII. Publicistična dejavnost na področju zaposlovanja.

B. Poklicno usmerjanje

I. Dejavnost in pomoč osnovnim šolam pri poklicnem usmerjanju.

II. Poklicno usmerjanje učencev osnovne šole.

III. Poklicno usmerjanje dijakov srednjih šol.

IV. Štipendiranje nadarjene, socialno šibke mladine.

V. Evidenčno-analitične in študijske naloge.

VI. Naloge in dejavnost poklicnega usmerjanja pri zaposlovanju.

VII. Publicistična dejavnost na področju poklicnega usmerjanja.

C. Analitika in statistika

I. Skladnost delovnega potenciala s potrebami po kadrih na podlagi gibanj ponudbe in povpraševanja v letu 1973.

II. Problemi zaposlovanja nekaterih izbranih poklicev, po katerih je ponudba zaposlitve manjša od povpraševanja ali obratno.

III. Zaposlenost in zaposlovanje v luči popisa prebivalstva SR Slovenije v letu 1971.

IV. Zaposlovanje delavcev iz drugih republik kot element prostorske gibljivosti delovne sile.

V. Značilnosti sektorske in regionalne sestave kadrov po profilih glede na strukturo dela.

VI. Analitično spremljanje poslovanja in kadrovskih karakteristik OZD.

VII. Pregled letnih potreb po delavcih, pripravnikih, štipendistih in vajencih.

D. Poklicno izobraževanje

I. Skupne izobraževalne akcije službe za zaposlovanje.

II. Usposabljanje brezposelnih iskalcev zaposlitve.

III. Preusposabljanje viška delovne sile za druga delovna mesta.

IV. Ostale naloge izobraževanja.

E. Pravna služba

I. Naloge s področja socialne varnosti delavcev za primer brezposelnosti.

II. Naloge glede socialne varnosti delavca za primer brezposelnosti v tujini (z državami, s katerimi imamo sklenjene meddržavne sporazume in mednarodne konvencije in države, s katerimi ni bil sklenjen sporazum).

III. Naloge v zvezi z organizacijo službe za zaposlovanje in naloge v zvezi s samoupravnimi normativnimi akti (družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje).

IV. Personalne zadeve delavcev zavoda.

V. Naloge namenjene dopolnjevanju dejavnosti službe za zaposlovanje.

VI. Razno.

Prikaz potrebnih sredstev za uresničitev Programa 1974

Za leto 1974 so potrebna relativno enaka sredstva za dejavnost skupnosti in zavoda, enaka sredstva tudi za izvajanje funkcionalnih dejavnosti (varianta I.), razen za razširjene in nove ukrepe, predvidene v zvezi s pripravo delavcev in z večanjem socialne varnosti v predlogu Zakona o zaposlovanju in socialni varnosti med začasno brezposelnostjo (varianta II.).

Osnova za planiranje potrebnih sredstev so določila DOGOVORA o skupnem financiranju in izvajanju enotnega programa dela ter o oblikovanju in porabi sredstev službe za zaposlovanje, ki predpisuje normative za materialne stroške in sklade, dočim je osnova za izračun osebnih dohodkov veljavni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke. Tako določena sredstva izenčujejo vse zavode in skupnosti za zaposlovanje SRS, glede materialne osnove in zagotavljajo skupnostim in zavodom sorazmerno enake možnosti tako za kritje pravic delavcev med začasno brezposelnostjo kot tudi enake pogoje za izvajanje storitev in strokovnih uslug delovnim ljudem in delovnim organizacijam.

S takim načinom financiranja se zagotavlja tudi pokrivanje primanjkljajev tistim skupnostim, ki jim izvirni dohodki ne zadoščajo za opravljanje funkcij, predvidenih z enotnim programom dela. Način pokrivanja primanjkljaja določa DOGOVOR s prelivanjem sredstev tistih skupnosti, ki imajo razpoložljiva sredstva nad normativi (med katerimi se nahaja tudi naša skupnost).

Zap. št.	Področje	Realizacija 1973	Potrebno za		% kol. 4:3	% kol. 5:3
			sed. obseg pravic (I. varianta)	Potrebno za real. nov. zakona (II. varianta)		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Gmotna preskrba nezaposlenih	702.377	849.455	2.647.961	20,94	277
2.	Pokritje pravic del. iz naslova pripr. na zaposlenost	521.242	644.474	672.402	23,64	29
3.	Za skupne zadeve zaposlenih v SRS	1.757.821	1.973.154	2.880.066	12,25	64
4.	Za dejavn. skupn. in zavarovanje	1.699.202	1.833.099	1.833.099	7,88	7,88
5.	Skladi	133.280	150.140	150.140	12,65	12,65
Skupno		4.813.922	5.450.322	8.183.668	113,2	170

Gornji prikaz se nanaša na področje dejavnosti v celotni regiji. Naslednji prikaz

pa pove, koliko sredstev bi bilo potrebno iz posameznih občin Gorenjske:

Občina	Realizacija	Potreb. sred. po I. varianti	Potreb. sred. po II. varian.
1. Kranj	2,161.235,99	2,446.951,00	3,674.101,00
2. Škofja Loka	881.221,15	997.719,00	1,498.076,00
3. Jesenice	770.663,40	872.545,00	1,310.128,00
4. Radovljica	651.732,10	737.891,00	1,107.945,00
5. Tržič	349.069,55	395.216,00	593.418,00
SKUPAJ Gorenj.	4,813.922,19	5,450.322,00	8,188.668,00

Zaradi sprejetja »Zakona o socialni varnosti za primer brezposelnosti« in realizacije določil tega zakona se predlaga pri družbenem dogovarjanju sprejetje II. variante. Sprejetje II. variante bi pomenilo zvišanje prispevne stopnje od sedanjih 0,2 % na 0,34 % od bruto OD na Gorenjskem, kakor tudi enotno na področju SR Slovenije, kot rizični skupnosti skupnosti za zaposlovanje.

VI. Zdravstveno zavarovanje in varstvo

Program Skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Kranj

PREDLOG OVREDNOTENEGA DELOVNEGA PROGRAMA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA IN POTREBNIH SREDSTEV SZZ KRANJ ZA LETO 1974 PO SKLEPU SKUPŠČINE SZZ KRANJ DNE 27. 2. 1974

Za zagotovitev pravic zavarovanih oseb in obveznosti do zdravstvenih zavodov, so Začasni skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Kranj v letu 1974 potrebna naslednja sredstva:

— skupni dohodki	317,259.000,00
— obvezna rezerva	3,172.000,00
— za invest. v zdravstvu	19,814.000,00
— čisti dohodek	294,273.000,00
— izdatki za zdrav. varstvo	229,396.000,00
— izdatki za denarne dajatve	53,587.000,00
— ostali izdatki	11,290.000,00
— skupni izdatki	294,273.000,00

Predvideni skupni izdatki za leto 1974 so za 19,3 % višji od realiziranih izdatkov za leto 1973, ki so doseženi v višini dinarjev 246,700.232,28.

Pri ugotavljanju stroškov in dohodkov za potrebe zdravstvenega zavarovanja v letu 1974 so:

— upoštevana izhodišča družbenoekonomske politike in okviri razvoja SRS v letu 1974;

— upoštevana določila samoupravnih sporazumov o višini osebnih dohodkov tako, da so osebni dohodki v višini v mesecu decembru 1973, t.j. vrednost točke 9,52;

— za 15 % zvišana sredstva za materialne stroške;

— sredstva za amortizacijo v zdravstvenih zavodih določena po najnižjih zakonskih stopnjah in v skladu z dosedanjim načinom kalkuliranja amortizacije, t.j. zvišana za 30 %;

— glavne grupe zavarovanih oseb zvišane za 3 %, kar pomeni cca 5.000 zavarovanih oseb več;

— upoštevani nespremenjeni odstotki izgubljenih delovnih dni zaradi bolezenske delazneznosti in porodniških dopustov;

— upoštevane pravice po sedaj veljavnem zakonu o zdravstvenem zavarovanju in Statutu Skupnosti zdravstvenega zavarovanja;

— izdatki za zdravila zvišani za 15 %.

Glavni podatki o obsegu zdravstvenega varstva so razvidni iz priloženega prikaza zdravstvenega varstva za leto 1974. Računati pa je še z izplačilom denarnih nadomestil v primeru bolezni in nesreče v breme sklada zdravstvenega zavarovanja za 340.000 dni in za 200.000 oskrbnih dni porodniških dopustov. Pri izračunu sredstev za denarna nadomestila je upoštevana 17,5 % valorizacija.

Za zbiranje sredstev, ki so potrebna zaradi financiranja predlaganega programa zdravstvenega zavarovanja v letu 1974 bo

pri sedanjem načinu obračunavanja prispevkov potrebna stopnja 7,60 od kosmatega osebnega dohodka (l. 1973 = 7 %). Dalje še ostane stopnja 1,40 za nesreče pri delu in investicije v zdravstvu, kakor je bila v letu 1973. V prikazanem izračunu in stopnji niso upoštevane obveznosti, ki jih namerava SRS prenesti na skupnosti zdravstvenega zavarovanja. Ustrezno se bodo povečale tudi stopnje ostalih zavezanecv.

Zvišanje stopnje za 0,60 % za leto 1974 se razdeli sledeče:

— 0,10 % za pokrivanje razlike med planiranimi višjimi izdatki nad dohodki v letu 1973;

— 0,30 % v izogib primanjkljaja v letu 1974. Dejstvo je, da stopnja 7 % že v letu 1973 ni zadoščala, kar je eden vzrokov primanjkljaja;

— 0,20 % se nanaša na prevzem dodatnih obveznosti glede kmetijskih zavarovancev, t.j. cca 1.200.000,00 dinarjev izpadlega prispevka občin za socialno ogrožene kmete, cca 1.400.000,00 dinarjev izpadlega davka, ki ga je odstopala SRS in zagotovitev dodatnih sredstev v višini cca 1.600.000,00 dinarjev, odobrenih z referendumom o združitvi.

Predvidena potrebna sredstva zagotavljajo samo sedanjí obseg pravic in zdravstvenega varstva ter dodatno večje število zavarovanih oseb. Niso pa upoštevani izdatki za razširitev oz. večje število zdravstvenih storitev, ker bi to preseglo okvir 19,3 % povečanja izdatkov v letu 1974.

	Bolnica Jesenice	Inštitut Golnik	BGP Kranj	Bolnica Begunje	ZD Jesenice	ZD Kranj	Izven	SKUPAJ
Interna	6444	7852	—	—	—	—	7503	21799
Kirurška	9085	—	—	—	—	—	22637	31722
Ginekološka	1100	—	3137	—	—	—	1551	5788
Pediatrična	2111	—	—	—	—	—	3486	5597
Ortopedska	—	—	—	—	2913	6566	4674	14153
Otološka	15316	—	—	—	6008	—	4149	25471
Okulistična	—	—	—	—	8805	16841	2579	28223
Psihiatrična	—	—	—	2486	—	1519	4310	8490
Nevrološka	—	—	—	—	1519	2335	3360	7214
Skupaj	34056	7852	3137	2486	19243	27261	54249	148457

Program zdravstvenega varstva

1. Predvideni obseg osnovnega zdravstvenega varstva, ki ga nudita ZD Jesenice in ZD Kranj, je prikazan količinsko kot planirani obseg zdravstvenega dela po organizacijskih enotah, ki so izvajalke posameznih vrst zdravstvenega varstva. Obseg zdravstvenega dela je prikazan številčno kot pregledi (P), obiski (O), storitve (S), cepljenja (C) ali zdravnikovi obiski na domu (ZO).

2. Predvideni obseg specialističnega zdravstvenega varstva se deli med specialističnimi ambulantami obeh zdravstvenih domov, vseh štirih regijskih bolnišnic in onimi izven regije in temelji na do sedaj ugotovljenih trendih. V regiji naj bi se opravilo cca 63 %, izven regije 37 % specialističnih pregledov. V regiji je število pregledov med bolnicami in ZD v razmerju 50:50 %.

3. Predvideni obseg bolnišničnega zdravstvenega varstva, ki ga nudijo štiri regijske bolnišnice, kakor tudi bolnice izven regije, je prikazan kot planirano število postelj oziroma število oskrbnih dni. Planirano število postelj (990) predstavlja stopnjo preskrbljenosti 6,19 posteljo na 1000 prebivalcev. Od teh naj bi bilo 377 postelj realiziranih v bolnišnicah izven regije, 613 pa v regijskih: 289 Bolnica Jesenice, 140 Inštitut Golnik, 84 BGP Kranj in 100 Bolnica Begunje. V regiji bi bilo torej realizirano 212.711 oskrbnih dni, izven regije 130.819.

Glede na nizko postavljen plan (v primerjavi z republiškimi normativi!) bi bilo možno preseganje v kirurgiji za cca 30, v psihiatriji za 10, v ortopediji za 20 in v nevrologiji za 10 postelj, t. j. skupno za 70 postelj. V tem primeru bi se preskrbljenost dvignila na 6,63 postelj na 1000 prebivalcev (republiški normativ 7,43/1000!).

4. Obseg higiensko-epidemiološkega zdravstvenega varstva, ki ga zagotavlja ZZV Kranj, bi načeloma ostal na doseženem nivoju.

5. Preskrba z zdravili oziroma potrošnja le-teh naj bi po oceni znašala cca 190,— din na 1 prebivalca.

SKUPNO ŠTEVILO PLANIRANIH BOLNIŠKIH POSTELJ IN OSKRBNIH DNI ZA LETO 1974

Specialnost	Število postelj	Število oskrbnih dni	na 1000 prebival.	Norma SRS
Interna	194	67.318	1,20 (!)	1,20
Kirurgija	140	48.580	0,87	1,30
Ginek.-porodn.	133	46.151	0,80 (!)	0,80
Pediatrična	89	30.883	0,55 (!)	0,55
Otologija	30	10.410	0,20	0,30
Psihiatrija	135	46.845	0,84	1,10
Plj. + tbc	60	20.820	0,37	0,50
Dermatologija	24	8.328	0,15	0,20
Infekcij.	24	8.328	0,15	0,30
Nevrologija	16	5.552	0,10	0,20
Okulistika	24	8.328	0,15	0,20
Onkologija	24	8.328	0,15	0,23
Ortopedija	40	13.880	0,25 (!)	0,20
Rehabilitacija	57	19.779	0,35	0,35
SKUPAJ	990	343.530	6,19	7,43

PLANIRANI OBSEG DELA V ZDRAVSTVENIH DOMOVH V LETU 1974

	ZD Jesenice	ZD Kranj	Regija
Dispanzer za otroke	21.938	47.611	69.549 (P)
	10.755	23.609	34.364 (C)
Dispanzer za šolske otroke	16.773	33.405	50.178 (P)
	4.582	9.341	13.923 (C)
Ambulante splošne medicine	226.750	386.620	613.370 (P)
in medicine dela	11.448	20.518	31.966 (ZO)
Dispanzer za medicino dela	6.628	11.901	18.529 (P)
	2.209	3.967	6.176 (S)
Dispanzer za žene	19.773	36.759	56.532 (P)
Dispanzer za pljučne bolezni in tbc	9.730	18.466	28.196 (P)
Dermatovenerološki dispanzer	6.296	11.285	17.581 (P)
Patronažna služba	12.020	24.622	36.642 (O)
Psihohigienski dispanzer	8.299	14.875	23.174 (P)
Preventivna ambulanta	4.400	9.700	14.100 (P)
Rentgenska služba	48.652	87.202	155.854 (S)
Laboratorijska služba — klinični labor.	213.498	386.764	600.262 (S)
— biokemični lab.	15.454	27.699	43.153 (S)
Fizioterapija	66.968	120.030	186.998 (S)
Mavčarna	2.209	3.960	6.169 (S)
Splošna zobna ambulanta	115.952	198.833	314.785 (S)
Solska zobna ambulanta	34.438	68.818	103.256 (S)
Ortodentska ambulanta	9.985	19.545	29.530 (S)

VII. Pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Program skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji — Podružnica Kranj

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji izplačuje v letu 1973 pokojnine 190.000 upokojujencem.

Pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja so skoraj v celoti določene z zveznim zakonom o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja in republiškim zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Statut skupnosti te pravice le konkretizira. Po finančnem učinku gledano povzročajo 99 % vseh izdatkov pravice, ki jih daje zvezni zakon.

V letu 1973 bo skupnost za kritje vseh pravic in z njimi povezanih stroškov porabila 3708 milijonov novih dinarjev in izplačala pokojnine uživalcem v povprečni višini 1335 din. Čeprav je povprečni osebni dohodek zaposlenih v SR Sloveniji za 16 % višji od tistega, ki velja za SFRJ, so starostne pokojnine v SR Sloveniji nižje od povprečnih jugoslovanskih. Vendar še te le s težavo izplačujemo, saj mora skupnost že tri leta poslovati z dohodki, ki so nižji kot izdatki. Zato je v oktobru 1973 porabila vse rezerve, nima več lastnih obratnih sredstev in se pokojnine izplačujejo izključno iz bančnih kreditov. Na ta način odvzema skupnost gospodarstvu vsak mesec nekaj sto milijonov novih dinarjev kreditnih sredstev; v oktobru je znašal kredit 330 milijonov dinarjev.

Ker bo v zadnjih treh mesecih leta 1973 veljala stopnja prispevka zavarovancev 14,7 %, bo mogoče oblikovati obratna sredstva v taki višini, da bi lahko za januar prihodnjega leta izplačevali pokojnine ob znatno manjšem bančnem kreditu.

V naši republiki pride na 3,4 aktivne zavarovance en upokojenec. V podobnem položaju je še Hrvaška, ki pa ima bistveno večje prispevne stopnje.

Z dohodki pokojninskega in invalidskega zavarovanja v letu 1974 je treba zagotoviti:

- kritje tekočih obveznosti v skladu s predpisi;
- kritje primanjkljaja iz leta 1973;
- dopolnitev poslovne rezerve za obratna sredstva, da bo zagotovljeno redno izplačevanje dajatev le ob delnem najemanju bančnih kreditov.

Skupnost je že 20. 10. 1973 poslala vsem podpisnikom osnutek družbenega dogovora z obrazložitvijo in kvantifikacijo. Na ta osnutek so dali pripombe Zveza sindikatov Slovenije in izvršni svet.

Na podlagi teh pripomb in izhodišč oziroma metodologije, ki sta jih posredovala republiški zavod za planiranje in republiški sekretariat za delo, je bil 7. 11. 1973 izdelan skupen usklajen predlog. Predlog oziroma izhodišča zanj so bila usklajena na pristojni koordinacijski komisiji izvršnega sveta. Predlog je izdelan na temelju meril in osnov, ki jih je posredoval zavod SRS za planiranje in na podlagi skupno dogovorjene metodologije.

Predlog so pregledali in uskladili dne 9. 11. 1973 pooblaščen prestavniki, ki so jih imenovalе vse štiri podpisnice družbenega dogovora in je v sedanjih obliki plod usklajevanja med njimi.

Predloženo besedilo je v celoti usklajeno, edino predstavnik Zveze sindikatov Slovenije je imel pomislek glede enotne

stopnje prispevka za zavarovalno dobo s povečanjem. Po njegovem mnenju naj bi šel pri premogovnikih del tega rizika na breme solidarnosti vseh zaposlenih.

Naknadno je predstavnik izvršnega sveta zahteval, da se vnesejo še dodatne formulacije. Predstavniki drugih treh podpisnic na sestanku 14. 11. 1973 sicer menijo, da so dosedanje dikcije tretje točke boljše kot dikcija, ki jo izrecno zahteva predstav-

nik izvršnega sveta, vendar pristajajo tudi na sedanje, ker z zavrnitvijo predlaganega besedila ne bi hoteli zavlačevati ali celo ogroziti soglasja vseh štirih podpisnic. Ne morejo pa pristati na zahtevo, da se višina izločanja v rezerve ne opredeli in zahtevajo, da rezerva znaša 10 % letnih izdatkov. V nasprotnem primeru bi bilo treba kot sopodpisnika družbenega dogovora vključiti banko, ki naj zagotovi kreditiranje.

OCENA OBVEZNOSTI IN NJIHOVEGA KRITJA TER IZRAČUN POTREBNIH PRISPEVNIH STOPENJ ZA LETO 1974

(Po izhodiščih zavoda SRS za planiranje in usklajeno na koordinacijah IS. Izračunano po sestanku predstavnikov podpisnic družbenega dogovora 9. 11. 1973).

OCENA REALIZACIJE IZDATKOV V LETU 1973

— Denarne dajatve I—IX	2.282,0
— povečanje števila upokojujencev X—XII ocena 1110 x 1335 x 3 (4,2 % prirast)	4,5
— denarne dajatve X—XII brez povečanja števila upokojujencev (IX — 259 x 3,1) 3.083,5	797,0
— prispevki 14,48 od denarnih dajatev	446,5
— prispevki za rekreacijo upokojujencev	46,1
— rehabilitacija	70,4
— stroški za izvajanje	61,8

Skupni izdatki: 3.708,3

OCENA REALIZACIJE DOHODKOV ZA LETO 1973

— Pod predpostavko, da se bo masa OD v letu 1973 povečala za 20 % (23,184) v primerjavi z letom 1972 in da bo sklad realiziral prispevek zavarovancev v obdobju I—IX po stopnji 12,7 % in za čas od X—XII po stopnji 14,7 %, bo znašal prispevek zavarovancev	3.107,7
— prispevek za nesreče pri delu in za zavarovalno dobo s povečanjem	96,6
— povračila republike in federacije	471,0
— drugi dohodki	10,2
Skupaj dohodki	3.685,8
Skupaj izdatki	3.708,3
— predvideni deficit v letu 1973	— 22,5

— Denarne dajatve v letu 1973	3.083,5
— denarne dajatve za povečanje števila upokojencev za 4,3 % (3.083 x 4,3/100)	132,6
— valorizacija za 16,3 %	502,6
— alikvotni del pokojnin (za upokojene delavce, ki so delali v SR Sloveniji, pokojnino pa so prejeli v eni od drugih republik)	45,0
Skupaj denarne dajatve	3.763,7
— prispevki 15,17 od denarnih dajatev 8,92 + 4,0 + 1,85 + 0,4	571,7
— prispevek za rekreacijo upokojencev (povečanje za 20,6 %)	55,6
— rehabilitacija (135 %)	95,0
— stroški izvajanja (izvajanje 120 %, obresti 306 %)	73,1
Skupaj	4.559,0

SKUPNE OBVEZNOSTI SKLADA ZA LETO 1974

— Tekoče obveznosti	4.559,0
— Kritje primanjkljaja iz leta 1973	22,5
— Dopolnitev poslovne rezerve za obratna sredstva	152,9
Skupaj obveznosti	4.734,4

DOHODKI

— prispevek za primer nesreče pri delu po stopnji 0,72 v letu 1974	198,2
— prispevek za zavarovalno dobo s povečanjem po povprečni stopnji 0,26 %, v letu 1974	71,6
— povračilo federacije (valorizacija 16,3 in 4,3 prirasta)	82,5
— alikvotni del pokojnin, ki ga dobimo od drugih republik	17,3
— drugi dohodki	5,0
Skupaj	863,4

PRISPEVEK ZAVAROVANCEV

— Predvideni bruto OD za leto 1974	27.534,4 mio
— prispev. stopnja zavarovancev	14,06 %
Skupaj dohodki	4.734,4

VIII. Raziskovalna dejavnost

Program raziskovalne skupnosti Slovenije

1. Situacija na področju raziskovalne dejavnosti v zadnjem obdobju ni zadovoljiva: sredstva, ki jih v Sloveniji namenjamo raziskovalnemu delu, naraščajo prepočasno in njihov delež v družbenem bruto produktu se razmeroma hitro zmanjšuje: V letu 1970 so predstavljala še 1,30 % DBP, v letu 1971 še 1,24 % in v l. 1972 le še 1,17 % DBP, medtem ko se je v gospodarsko razvitih državah to razmerje ustalilo nekje med 2,5 in 3 %. Zaradi (sicer počasnega) naraščanja števila raziskovalcev padajo tudi sredstva na vsakega posameznega raziskovalca, kar znižuje kvaliteto in s tem zmanjšuje družbeno učinkovitost tega dela. Mnoge raziskovalne organizacije so zaradi tega prisiljene usmerjati svoje raziskovalne programe proč od vsakdanjih družbenih problemov, saj so teoretične raziskave bistveno cenejše. Posledice so razmeroma hude in predvsem dolgotrajne: zaradi premajhnega priliva mladih raziskovalcev je pričela povprečna starost slovenskih raziskovalcev naglo naraščati, hkrati pa v zadnjem obdobju lahko opazimo pojav negativne selekcije: najboljši odhajajo v inozemstvo ali na druga, bolj plačana področja, kjer imajo boljše pogoje za svoje delo.

2. Raziskovalna skupnost danes financira le približno 25 % vsega raziskovalnega dela v Sloveniji, ostalih 75 % pa financirajo neposredni uporabniki, predvsem gospodarske organizacije, in s svojimi sredstvi

seveda ne more odločilno vplivati na nastalo situacijo, lahko pa s smotno politiko financiranja nekatere izmed teh negativnih pojavov omili. Prav zaradi tega je RSS posebej skrbno pripravila svoj program za tekoče leto. Pretežen del sredstev je namenila raziskavam tistih centralnih problemov (raziskave našega ekonomskega sistema, raziskave v zvezi z varstvom in zaščito okolja v Sloveniji), ki bodo že v bližnji prihodnosti predstavljali ključna vprašanja našega razvoja (ključni projekti). Hkrati pa je RSS še v letu 1973 uspela, da se je v sleherni izmed 6 sekcij ob sodelovanju neposrednih uporabnikov izoblikoval prioritetni program raziskav za prihodnje obdobje tako, da so dobile prednost tiste raziskave in smeri, ki so vsklajene s srednjeročnim in dolgoročnim načrtom razvoja Slovenije, ki iz njega izhajajo in hkrati rešujejo osnovne razvojne probleme na posameznih področjih. Take prednostne smeri so predvsem vprašanja policentričnega razvoja Slovenije, vprašanje socialne politike, energetike in novih virov energije, vprašanje zdrave prehrane, komunikacij in avtomatizacije. Vse te prednostne smeri so organizirane tako, da predstavljajo kompleksen pristop k štirim osnovnim ciljem, ki jih je skupščina postavila za leto 1974 in prihodnje obdobje:

a) nadaljnemu razvoju samoupravnega sistema znotraj splošnega družbenega razvoja in nacionalne kulture posebej;

b) razvoju materialne osnove družbenega dogajanja predvsem s razvojem in uporabo tehnologije in tehnoloških postopkov;

c) ohranitvi in izboljšanju zdravja in drugih življenjskih pogojev (zdrava prehrana, zdravo okolje itd.);

d) racionalizaciji proizvodnih in upravljaljskih procesov.

Pri tem tisti del programa, ki predstav-

lja nadaljevanje dosedanje dejavnosti, predstavlja 260 milijonov, za tiste raziskave, ki pa jih želi RSS v tem letu povsem na novo začeti, pa bo potrebnih približno 62 milijonov dinarjev, celoten program je torej ocenjen na približno 322 milijonov dinarjev.

3. S tem svojim programom se RSS prvič približuje zahtevi, da raziskav ne izbirajo raziskovalci po svoji presoji, temveč da te izhajajo iz stvarnih družbenih problemov in pomenijo pomemben, ponekod celo odločujoč prispevek k njihovem razreševanju. Taka usmeritev vodi v povečavo raziskovalnega področja z gospodarsko in drugo družbeno prakso in bo omogočila neposrednejšo uporabo in uveljavljanje raziskovalnih dosežkov. Nedvomno bo v prihodnosti vplivala tudi na sistem financiranja raziskovalnega dela in na procese pomlajevanja raziskovalnega kadra, do takrat pa bo morala RSS te probleme spremljati s posebno pozornostjo in jih razreševati z ustreznimi merami. Zato je razumljivo, da je v programu za leto 1974 posebej poudarjen pomen vzgoje raziskovalnega naraščaja in opremljanja raziskovalnih delovnih mest.

Nova organizacija interesnih skupnosti, katere bistvo je na raziskovalnem področju neposredna, delovna povezava ustvarjalcev znanja z njegovimi uporabniki, bo tako predstavljala le širši, organizacijski okvir usmeritvi, ki se je v RSS že začela in je s programom za leto 1974 jasno začrtana. Seveda pa realizacija tega programa ni odvisna samo od zagotovitve potrebnih sredstev, temveč predvsem od spoznanja vseh, ki družbeni razvoj usmerjajo, da raziskovalna dejavnost danes ni samo neposredna proizvodna sila, temveč osrednji dejavnik celotnega razvoja.

IX. Izhodišča za oblikovanje proračuna občine Škofja Loka za leto 1974

Resolucija o družbenoekonomskem razvoju SR Slovenije v letu 1974 določa dosledno izpeljavo ustavnega načela tudi na področju financiranja splošne proračunske porabe. Splošna poraba v občini bo v letu 1974 financirana izključno z davki in taksemi, ki jih neposredno plačujejo občani in z davkom na promet proizvodov in storitev, ki ostaja še edini posredni davek za financiranje splošne porabe. Na področju financiranja t. k. i. skupne porabe — izobraževanje, kultura, telesna kultura, zdravstveno in otroško varstvo in drugo pa bomo v letu 1974 težili k ukinjanju proračunskih odnosov in uveljavljanju ustavnega načela svobodne menjave dela med delavci v gospodarstvu in delavci v družbenih dejavnostih. Skupna poraba bo financirana iz prispevkov samoupravnim interesnim skupnostim, ki jih bodo delavci izločali iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in svojih osebnih dohodkov na podlagi samoupravnih sporazumov.

Planirani dohodki (davki in takse) občinskega proračuna so usklajeni s sprejetimi republiškimi predpisi in stališči, ko je osnutek nastajal, hkrati pa tudi s predvidenimi spremembami občinskih predpisov o davkih občanov. Davek od osebnega

dohodka iz delovnega razmerja, ki je bil v preteklih letih najpomembnejši dohodek občinskega proračuna bo v tem letu odpadel kot dohodek proračuna, nadomeščen pa bo z davkom od prometa proizvodov, ki je bil v preteklih letih tudi dohodek samoupravnih interesnih skupnosti. Hkrati se v celoti ukinja dodatni davek iz skupnega dohodka občanov in davek na posest osebnih avtomobilov, skoraj povsem pa bo odpravljen še davek na posest gozdnih zemljišč. Ko pa bodo sprejeti vsi akti, ki bodo urejali splošno in skupno porabo v letu 1974, bodo najbrž potrebne določene spremembe v strukturi dohodkov, vendar pa zaradi tega globalnih odnosov v predvideni potrošnji ne bo treba menjati, saj je vsklajena z določbami družbenega dogovora v izhodiščih za programiranje in financiranje splošne in skupne porabe v letu 1974, ki je pripravljen za podpis.

Ta družbeni dogovor namreč določa, da bi v letu 1974 omejili splošno porabo na 16 %-ni porast v odnosu na leto 1973, kar je v skladu s politiko potrošnje v SR Sloveniji. Seveda so potrebe, ki so bile zbrane kot zahtevki močno presegale ta odstotek, zato smo morali usklajevati osnovna izhodišča in merila.

— prispevek za starostno zavarovanje kmetov

Komunalna dejavnost

Vsebuje le področje financirano iz proračuna in ne zajema področja prispevkov za pripravo in komunalno urejanje mestnega zemljišča, ki ima svoje vire dohodkov.

Komunalna dejavnost obsega le:

- izdelava prostorskih načrtov in srednjeročnega programa
- prispevek k obnovi kanalizacije v Železnikih
- druge komunalne investicije in načrti
- katastrske izmere.

Delo državnih organov

Predlog, ki je podan je rezultat enotnega izhodišča in enotnih kriterijev.

Osební dohodki imajo za osnovo sedaj veljavni samoupravni sporazum in začetno stanje v mesecu januarju. Za materialne izdatke pa se predvideva povečanje za 15 %.

Iz tega poglavja se financira:

- delovanje občinske skupščine
- delo upravnih organov skupščine občine Škofja Loka
- občinsko sodišče
- sodnik za prekrške
- sofinanciranje javnega pravobranilstva
- sofinanciranje javnega tožilstva
- materialni stroški postaje milice

Narodna obramba

V tem delu se predlaga sredstva za financiranje potrebe narodne obrambe. Vse potrebe so predvidene s programom del za leto 1974.

Krajevne skupnosti

Sredstva za krajevne skupnosti so predlagana v skladu s kriteriji za vzdrževanje cest in ostalih komunalnih naprav ter sredstva na bivalca.

Dejavnost družbeno-političnih organizacij in društev

Zajema financiranje družbeno-političnih organizacij in društev, kot so:

- občinska konferenca SZDL
- občinska konferenca ZMS
- občinski odbor ZZB NOV
- občinski odbor ZRS
- spomenik v Dražgošah

Med sredstvi navedenih nosilcev so tudi sredstva za organizacije in društva, ki po dejavnosti spadajo k navedenim nosilcem.

Negospodarske investicije

V tem poglavju so sredstva namenjena za odplačilo anuitet od najetih posojil občinske skupščine za nakup stanovanj in ostalih infrastrukturnih objektov.

Gospodarski posegi

So namenjeni za dejavnost turizma, regresiranje obresti za kmečki turizem in za dejavnost požarnega varstva.

Rezervni sklad

To so 1 % sredstva, ki se odvajajo na rezervni sklad od vseh dohodkov, ki pripadajo proračunu.

Vrsta dohodka	Z n e s e k
Davek od prometa proizvodov (brez alkoholnih pijač)	7.714.000
Davek od prometa alkoholnih pijač	4.365.000
Davek od kmetijstva	800.000
Davek od obrti	2.913.000
Davek od intelektualnih storitev	60.000
Sodne takse	500.000
Ostali dohodki	260.000
Vrsta dohodka	Z n e s e k
Davek od avtorskih pravic	203.000
Davek iz skupnega dohodka občanov	650.000
Dodatni davek iz SDO	—
Davek od premoženja:	
— na tovarna cestna motorna vozila	450.000
— na stroje, orodje in inventar	25.000
— na stavbe	400.000
— na gozdna zemljišča	—
— davek na dohodke od premoženja	50.000
Davek na dediščine in darila	100.000
Davek od iger na srečo	10.000
Davek na posest oseb. avtomob.	70.000
Davek od plačil na storitve	400.000
Davek na posest nepremičnin	560.000
Upravne takse	600.000
Komunalne takse	3.000
Denarne kazni	72.000
Cestne pristojbine	1.477.000
S k u p a j	21.682.000

Izobraževanje in vzgoja

To predstavlja le obveznost občinske skupščine iz preteklih let kot prispevek k gradnji šolskih poslopij v občini.

Kulturna in prosvetna dejavnost

V tem poglavju so sredstva predlagana le za obveznosti iz prejšnjega leta za praznovanje 1000-letnice mesta Škofje Loke.

Socialno skrbstvo

Obseg dejavnosti socialnega varstva se izvaja na podlagi zveznih, republiških in občinskih predpisov. Dejavnost je razvidna iz programa del in izhaja že iz ustavnih načel in splošnih težnj socialistične družbe.

Zdravstveno varstvo

Plan stroškov te dejavnosti je bil že obravnavan v ožjem krogu in je sestavljen na osnovi splošnih načel. Predlog bo šel še skozi pot demokratičnega odločanja. Vsebuje pa vire za sledeče dejavnosti:

- sredstva za obvezne oblike zdravstvenega varstva
- sredstva za kolektivno zdravstveno preventivo
- plačilno obveznost samoplačnikov
- zdravstveno zavarovanje prejemnikov stalne družbene pomoči
- mrtvogledniška služba
- komisija I. in II. stopnje za prekinitev nosečnosti
- prispevek za socialno ogrožene kmete

Nerazporejeni dohodki

Tekoča proračunska rezerva, iz katere bo v letošnjem letu treba pokrivati eventualni porast oziroma vsklajevanje osebnih dohodkov delavcev, ki so financirani iz proračuna, z delavci v gospodarstvu.

Sredstva proračunske potrošnje še vedno niso vsklajena v odnosu na vire dohodkov, kar bo treba vskladiti v nadaljnji obravnavi. V kolikor pa bodo viri presegli povečanje potrošnje za 16 %, bo potrošnjo treba vskladiti v mejah, določenih z družbenim dogovorom.

ZAHTEVKI IN PREDLOGI NOSILCEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV ZA LETO 1974

Potrošnja po glavnih namenih	Realizacija 1973	Zahtevak 1974	Predlog 1974	Indeks
01 — Izobraževanje in vzgoja	1.805.520.—	1.100.000.—	1.100.000.—	92,78
03 — Kulturno prosvetna dejavnost	2.301.465.—	100.000.—	100.000.—	4,35
04 — Socialno skrbstvo	2.498.309.—	3.295.000.—	3.000.000.—	120,08
05 — Zdravst. varstvo	927.653.—	1.024.000.—	1.024.000.—	110,39
06 — Komunalna dejavnost	571.461.—	12.067.670.—	773.581.—	135,36
07 — Delo drž. organov	7.410.748.—	11.007.790.—	10.013.000.—	135,10
12 — Delo kraj. skupn.	1.747.371.—	2.250.000.—	2.250.000.—	128,76
13 — Dejavnost družb.-pol organiz. in društev	1.115.730.—	1.046.670.—	933.900.—	83,88
14 — Negosp. investicije	573.125.—	834.830.—	714.830.—	124,72
16 — Gospodarski posegi	1.640.880.—	2.601.805.—	318.000.—	19,38
18 — Rezervni sklad	312.519.—	180.000.—	180.000.—	57,60
19 — Tekoča prorač. rezerva	—	200.000.—	844.689.—	—
S k u p a j :	20.782.296.—	38.077.765.—	21.682.004.—	104,04

Manjši izdatki, ki jih
proračun za leto 1974
ne zajema:

— dotacija KUS 1.680.565.—
— dotacija športnim org. 410.000.—

S k u p n i o d š t e v e k 2.090.565.—

Skupno dovoljena potrošnja 18.691.731 21.682.000.— 116,00

PREGLED REALIZACIJE ZA LETO 1973 IN PREDLOG ZA LETO 1974

	Porabljena sredstva v l. 1973	Predlog potrebnih sredstev v l. 1974
Temeljna izobraževalna skupnost Škofja Loka	19.547.228	27.146.080
Izobraževalna skupnost SR Slovenije	—	1.159.900.000
Svet otroškega varstva pri TIS Škofja Loka	2.292.554	2.449.000
Republiška skupnost otroškega varstva	—	773.700.000 (I.)
		749.700.000 (II.)
Kulturna skupnost Škofja Loka	2.105.022,50	2.504.977
Temeljna telesnokulturna skupnost Škofja Loka	410.000 (iz	2.806.472,80
občinskega proračuna)		
Komunalna skupnost za zaposlovanje občin		997.719 (I.)
Kranj, Škofja Loka, Jesenice, Radovljica, Tržič	881.221,15	1.498.076 (II.)
(za občino)		
Skupnost zdravstvenega zavarovanja in		
varstva Kranj	241.776.000	294.273.000
(regija)		
Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja		
v SR Sloveniji — podružnica Kranj	3.708.300.000	4.734.400.000
Raziskovalna skupnost SR Slovenije	—	322.000.000
Proračun občine Škofja Loka	20.782.296	21.682.000

Izdala Koordinacijska komisija
za družbeno dogovarjanje in sa-
moupravno sporazumevanje o
skupni in splošni porabi v občini
Škofja Loka. — Stavek: ČP Go-
renjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljud-
ska pravica Ljubljana.